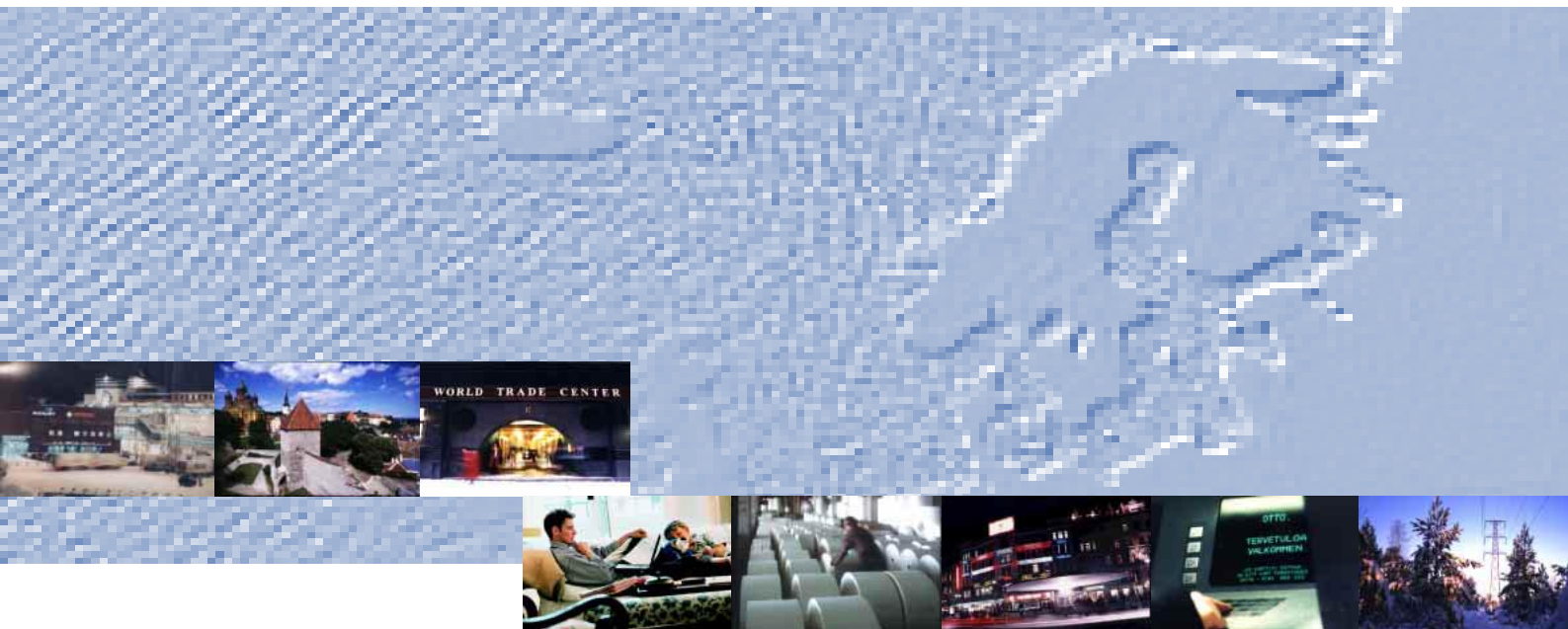

Vuosikertomus 1998

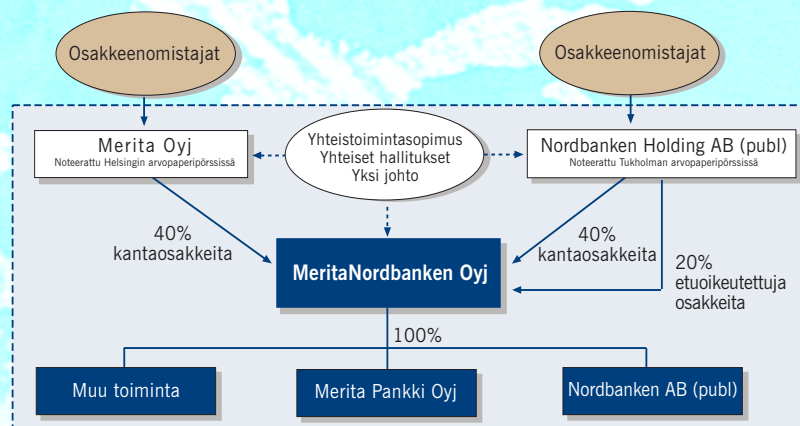

MeritaNordbanken

Vuosikertomus 1998

MeritaNordbanken-ryhmä muodostuu MeritaNordbanken-konsernista ja kahdesta omistusyhtiöstä, jotka ovat suomalainen Merita Oyj ja ruotsalainen Nordbanken Holding AB (publ).

MeritaNordbankenin omistusrakenne

Tämä tilinpäätös koskee MeritaNordbanken-ryhmää, jonka juridinen rakenne on esitetty yllä. Ryhmään kuuluvat pörssinoteeratut yhtiöt Merita Oyj ja Nordbanken Holding AB (publ) sekä näiden yhteisesti omistama MeritaNordbanken Oyj, joka on pääasiassa Merita Pankki Oyj:n ja Nordbanken Holding AB (publ):n muodostaman konsernin emoyhtiö. MeritaNordbanken-konsernilla tarkoitetaan MeritaNordbanken Oyj:tä ja sen tytäryhtiöitä.

MeritaNordbanken-ryhmää hallinnoidaan yhtenä kokonaisuutena. Omistusyhtiöt ovat MeritaNordbanken Oyj:n ainoat omistajat. MeritaNordbanken Oyj on MeritaNordbanken-konsernin suomalainen emoyhtiö. Merita Oyj:n osakkeenomistajilla on oikeus 40 prosenttiin ryhmän pääomasta ja tuloksesta ja Nordbanken Holding AB:n osakkeenomistajilla 60 prosenttiin.

Nordbanken Holding AB:n omistamat MeritaNordbanken Oyj:n etuoikeutetut osakkeet ovat vaihdettavissa tietyin edellytyksin kantaosakkeiksi. (Katso myös sivu 95.)

Juridinen rakenne, käsitteet ja määritelmät

MeritaNordbanken sekä käsite "pankki" tarkoittaa MeritaNordbanken-konsernin harjoittamaa liiketoimintaa. MeritaNordbankenikä käytetään myös kuvaamaan MeritaNordbanken-ryhmän liiketoimintakonseptia. Tarkka merkitys käy ilmi asiayhteydestä.

Merita Oyj:stä käytetään tekstissä myös nimeä Merita. Nordbanken Holding AB (publ):sta käytetään myös nimityksiä Nordbanken Holding AB tai Nordbanken Holding. Merita Oyj:n ja Nordbanken Holding AB (publ):n tilinpäätöksiä esitetään MeritaNordbanken-ryhmän tilinpäätöksen jälkeen.

Sisältö

Yhtiökokoukset	2
Raportointipäivät 1999	2
Valuuttamuunnokset	2
MeritaNordbanken lyhyesti	3
MeritaNordbanken 1998	3
Konsernijohtajan katsaus	4
1998 – Yhdistymisen vuosi	8
Osaketiedot, tunnusluvut ja luokitukset	9
Määritelmät ja käytetyt käsitteet	12
Talouskehitys	13
Tulostavoitteet	15
Tulos liiketoiminta-alueittain	16
Vähittäispankkitoiminta	19
Suuryritykset	24
Markets	27
Varallisuuden hoito	29
Kiinteistöt	32
Henkilöstö	36
Ympäristö	39
Tietotekniikka	40
Vuosi 2000	41
EMU	42
Tulos ja kannattavuus	44
Taserakenne	48
Riskienhallinta	58
Oikeudenkäynnit	62
Verot	63
Tuloslaskelmat	64
Taseet	65
Tilinpäätösperiaatteet	66
Tilinpäätöksen liitetiedot	70
Tilintarkastuskertomus	82
Hallitus	83
Konsernijohto	86
Tilintarkastajat	88
Ylin johto	89
Suurimmat tytäryhtiöt	90
Nordbanken Holding AB 1998	95
Merita Oyj 1998	106
Yhteystiedot	120

Yhtiökokoukset

Nordbanken Holding AB (publ)

Nordbanken Holding AB:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 25. päivänä maaliskuuta 1999 kello 15.00 osoitteessa Globen, Annexet, Tukholma. (Katso myös sivu 96.)

Merita Oyj

Merita Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 29. maaliskuuta 1999 klo 15.00 Helsingin messukeskuksen kongressisiivessä, Rautatieäisenkatu 3, Helsinki. (Katso myös sivu 106.)

Tulostiedotteiden julkaisupäivät 1999

MeritaNordbanken julkaisee vuonna 1999 seuraavat tulostiedotteet:

Tammi–maaliskuu	28. huhtikuuta
Tammi–kesäkuu	25. elokuuta
Tammi–syyskuu	26. lokakuuta

Valuuttamuunnokset

MeritaNordbanken-ryhmä ilmoittaa tässä vuosikertomuksessa tulokset ja muut tiedot Suomen markkoissa. Joitakin tietoja annetaan myös euroissa ja Ruotsin kruunuissa.

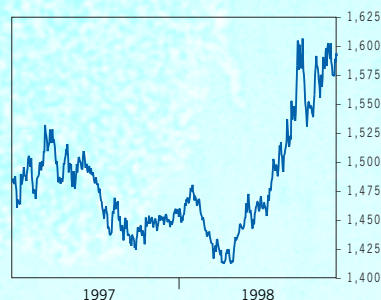
28. huhtikuuta 1999 julkaistavasta vuoden 1999 ensimmäisestä neljännesvuositiedotteesta alkaen ryhmä julkaisee tulokset euroissa.

Kurssit, joita on käytetty valuuttamuunnoksissa vuonna 1998

	FIM	SEK
Tuloskurssi (keskimäärin)	100	148,35
	67,41	100
Tasekurssi (vuoden lopussa)	100	159,57
	62,67	100

Muunnos euroiksi on tehty kiinteällä muuntokertoimella.

Suomen markan ja
Ruotsin kruunun
välinen kurssi
vuosina
1997–1998

MeritaNordbanken lyhyesti

MeritaNordbanken on yksi Pohjoismaiden johtavia pankkiryhmiä. Se tarjoaa monipuolisen valikoiman rahoitusalan tuotteita ja palveluita.

Pankin asiakaskuntaan kuuluu yli 6,5 miljoonaa yksityishenkilöä ja 400 000 yritystä ja yhteisöä. Palveluverkosto käsittää 800 pankkikonttoria Ruotsissa ja Suomessa, noin 1 000 postikonttoria Ruotsissa sekä tehokkaat puhelinpankki- ja Internet-palvelut. Noin miljoona asiakasta käyttää konsernin sähköisiä pankki-palveluja.

Konsernin hoidossa oleva yksityisasiakkaiden varallisuus on noin 250 miljardia markkaa eli noin 42 miljardia euroa. Pohjoismaisen konttoriverkon

lisäksi konserni on edustettuna 19 maassa. Konsernin palveluksessa on yhteensä 19 000 henkilöä, joista 18 000 varsinaisessa pankkitoiminnassa.

Vuoden 1998 lopussa MeritaNordbankenin pörssi-arvo oli yhteensä 11,5 miljardia euroa.

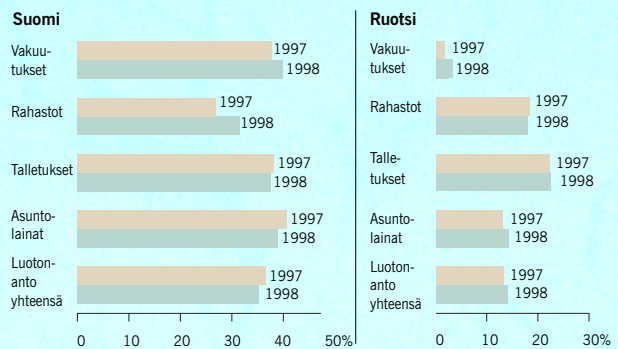
mrd	FIM	SEK	EURO
Taseen loppusumma	571,0	911,1	96,0
Luotot yleisölle	355,7	567,6	59,8
Talletukset yleisöltä	228,7	365,0	38,5
Oma pääoma	28,4	45,3	4,8
Liikevoitto	8,1	12,1	1,4

MeritaNordbanken 1998

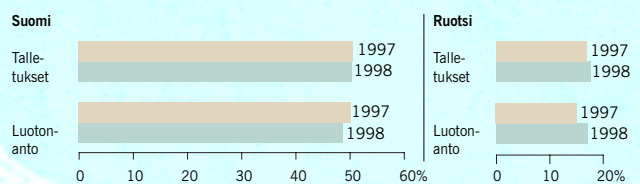
Uuden pankin ensimmäinen vuosi

- MeritaNordbanken muodostettiin yhdistämällä Suomen suurin pankkiryhmä Merita ja ruotsalainen suurpankki Nordbanken.
- Yhdistyminen etenee nopeasti suunnitelman mukaan.
- Oman pääoman tuotto 14,3 prosenttia. Ilman vertailtavuutta vaikeuttavia eriä 18,7 prosenttia.
- Liikevoitto 8,1 miljardia markkaa, 12,1 miljardia kruunua, 1,4 miljardia euroa.
- Voitto osaketta kohti Merita Oyj:ssä 1,96 markkaa, Nordbanken Holding AB:ssä 2,92 kruunua.
- Osingon suuruudeksi ehdotetaan 1,05 markkaa osakkeelta Meritan osakkeenomistajille ja 1,64 kruunua osakkeelta Nordbanken Holdingin osakkeenomistajille.
- Osakkeiden myynnistä saatiin huomattavia voittoja.
- Aloitettiin tehokas suomalaisten kiinteistöjen myyntiohjelma.
- Pankkihenkilöstön määrä väheni vuoden aikana nettomääräisesti 616 henkilöllä.

Markkinaosuudet, kotitaloudet 31. joulukuuta

Markkinaosuudet, yritykset, 31. joulukuuta

Konsernijohtajan katsaus

”Yhdistyminen avaa yhä uusia mahdollisuuksia”

Hans Dalborg

MeritaNordbankenin ensimmäisen toimintavuoden tulos osoittaa konsernin vahvuuden.

Vaikka Meritan ja Nordbankenin yhdistymiseen liittyvät tehtävät sitoivat runsaasti voimia, uusi konserni saavutti hyvän tuloksen. Samalla otimme tärkeitä askelia ydintoimintaan keskittymiseksi ja jatkoimme lähialuestrategiamme toteuttamista Pohjoismaissa ja Itämeren alueella.

Liikevoitto kasvoi 13 prosenttia 8,1 miljardiin markkaan eli 12,1 miljardiin kruunuun, lähinnä vähittäispankkitoiminnan hyvän tuloksen ansiosta. Tilivuoden voitto suomalaisen kiinteistökannan 3,7 miljardin markan määräisten arvonalennusten ja muiden tulosta rasittavien erien jälkeen oli 4,2 miljardia markkaa eli 6,2 miljardia kruunua.

Yhdistyminen etenee suunnitelmien mukaisesti. MeritaNordbanken on yhtenäinen pankkikonserni, joka puhuu samaa taloudellista kieltä. Yhdistymisestä saatavat kustannus- ja tuottohyödyt toteutuvat odotettua vauhtia, ja arvioituja yhdistymiskustannuksia ei ylitetä.

Jatkamme pankkialaan kuulumattoman toiminnan karsimista ja keskitymme olennaiseen. Osakeomistuksia vähennetään Suomessa, ja suomalaisen kiinteistökannan myyntiaikataulua on nopeutettu.

Pohjoismaissa ja Itämeren alueella etenemme strategiamme mukaisesti. Taloudellinen yhdentyminen syvenee etenkin Suomessa ja Ruotsissa, ja yhä useammat yritykset katsovat alueen maat kotimarkkinoikseen. MeritaNordbanken – markkina-arvoltaan lähes 12 miljardia euroa – on alueen suurin rahoitusalan yritys. Johtavana pohjoismaisena euro- ja Internet-pankkina se pystyy sekä hyötymään meneillään olevasta kehityksestä että myötävaikuttamaan siihen.

Uusi valuutta

Vuodenvaihteessa 1998/99 astui voimaan talous- ja rahaliitto EMU. Suomi otti kymmenen muun EU-maan kanssa käyttöön uuden tilivaluutan.

EMUlla on merkittäviä vaikutuksia asiakkaillemme ja myös konserniimme, kun euroa aletaan käyttää yhä enemmän liiketoiminnassa, kirjanpidossa ja kirjauksissa.

Vakaa markkinakasvu

MeritaNordbankenin kotimarkkinoita Suomessa ja Ruotsissa sävytti vuonna 1998 vakaa talouskasvu, vaikka taloudelliset häiriöt maailmalla lisääntyivät. Kaakkois-Aasian kehitys on jo ehtinyt vakautua, mutta se alentaa silti useiden suomalaisten ja ruotsalaisten yritysten kysyntää, samalla kun hintakilpailu on koventunut useilla aloilla.

Venäjän taloudellinen kriisi vaikutti Pohjoismaihin vähemmän kuin oli arvioitu. Myös Baltian maat ovat toistaiseksi kestäneet kriisin aiheuttamat rasitukset.

Nopeasti kehittyvä alue

Pohjoismaista ja Itämeren ympäristöstä on muodostumassa Euroopan alue, jolla vallitsevat hyvät kasvuedellytykset. Poliittinen yhteistyö vahvistuu, ja yhä useammat yritykset pitävät aluetta kokonaisuutena kotimarkkinoinaan. MeritaNordbanken on asemassa, jossa se voi hyötyä tästä kehityksestä ja edistää sitä.

Hyvä tulos

MeritaNordbankenin ensimmäisen toimintavuoden tulos vastaa odotuksia. Verrattuna vuoden 1997 pro forma -tulokseen liikevoitto kasvoi 13 prosenttia 8,1 miljardiin markkaan. Ilman vertailtavuutta vaikeuttavia eriä liiketulos parani 16 prosenttia. Näillä erillä oikaistuna oman pääoman tuotto oli 18,7 prosenttia.

Yhdistetty liiketoiminta koostuu viidestä liiketoiminta-alueesta, jotka ovat Vähittäispankkitoiminta, Suuryritykset, Markets, Varallisuuden hoito ja Kiinteistöt. Tässä vuosikertomuksessa esitetään jokaisen osalta tilikauden tulos.

Konsernin liiketoiminnasta ja tuloksesta valtaosa on peräisin vähittäispankkitoiminnasta, jolla on vankka ansaintakyky ja hyvä kannattavuus. Tarjontaa parannetaan tuotevaihtojen ja uusien asiakaskonseptien avulla. Asiakas hyötyy tästä laajempaan palveluvalikoimana ja pankki parantuneena kannattavuutena. Internet-pankkitoiminta lisääntyy voimakkaasti. Se on merkki siitä, että asiakkaat arvostavat tätä pankin vahvuutta, jota tullaan edelleen kehittämään.

Varallisuuden hoito on pystynyt kannattavasti kasvattamaan tuottojaan osakemarkkinoiden levottomuudesta huolimatta. Tähän on päästy muun muassa suomalaisten ja ruotsalaisten tuotteiden ristiinmyynnillä.

Suuryritystoiminnon kilpailukyky parani merkittävästi yhdistymisen myötä. MeritaNordbanken pystyi tarjoamaan Meritan asiantuntemusta vanhoille ja uusille asiakkailleen, ja joitakin Nordbankenin erikoistuotteita alettiin markkinoida Suomessa. Tästä huolimatta tulos ei ollut täysin tyydyttävä, johtuen Suomen laman ajoilta peräisin olevista matalatuottoisista saamisista sekä kansainvälisten luottotappioriskien kattamiseksi tehdyistä uusista varauksista.

Markets-liiketoiminta-alueen tulos oli muodostumassa tyydyttäväksi. Nordbanken Aktier -yksikössä havaittujen ohjeiden vastaisten osakekauppojen vuoksi jouduttiin tulosta kuitenkin rasittamaan 195 miljoonan markan varauksella. Tämä erittäin vakava tapahtuma on herättänyt voimakkaita reaktioita konsernissa. Tällä hetkellä selvitetään tapahtumien kulkua ja vastuusuhteita. Tapaus on poliisitutkinnassa.

Konsernin kokonaistulos osoittaa, että valittu strategia on oikeansuuntainen, tarjoaa kasvupotentiaalia ja luo edellytykset hyvälle kannattavuudelle. Näen valitussa rakenteessa ja noudatettavassa strategiassa enemmän mahdollisuuksia kuin vielä vuosi sitten.

Käytännön toteutuksen vuosi

Jos vuosi 1997 oli yhdistymispäätösten vuosi, vuosi 1998 merkitsi käytännön toteutusta, jonka painopiste oli Suomen ja Ruotsin markkinoilla. Päämääränä oli kehittää kahdesta vahvasta kansallisesta pankista yhtenäinen pankkiorganisaatio, jossa eri toimintojen, kuten aluepankkien, varainhallinnan, tietotekniikan, taloushallinnon ja varallisuuden hoidon, vastuualueet on selvästi määritelty. Oli myös tärkeää luoda konsernille yhteinen taloudellinen kieli.

Vuosi yhdistymisen jälkeen MeritaNordbanken on yhtenäisesti toimiva pankkikonserni, joka juridisesti käsittää kahden pörssinoteeratun yrityksen omistaman holding-yhtiön ja sen omistamat kaksi pankkia. Asiakkaat kohtaavat Suomessa ja Ruotsissa tunnettuja tavaramerkkejä, jotka saavat tukea uudesta MeritaNordbanken-tuotemerkestä.

Lupaukset lunastetaan

Yhdistyminen on luonnollisesti sävyttänyt konsernin sisäisiä tapahtumia, mutta ei sisänpäinkääntyneisyytenä eikä ristiriitoina, kuten monet ehkä luulevat. Tähän on kaksi syytä.

Ensinnäkin, johto ja henkilöstö toimivat edelleen asiakaslähtöisesti. Olen havainnut toiminnoissa spontaanin halun yhdentää toimintoja ja tehdä yhteistyötä esimerkiksi suuryritysten, varallisuuden hoidon, taloushallinnon, varainhallinnan ja luottohallinnon alalla.

Toiseksi, kyseessä on kahden samanarvoisen ja toisiaan täydentävän yrityksen sulautuminen, joka tähtää kasvuun ja mahdollistaa erikoisosaamisen hyödyntämisen puolin ja toisin asiakaspalvelun parantamiseksi. Se ei perustu vain päällekkäisten toimintojen karsimiseen. Suuryritystoiminto pystyy parantamaan kilpailukykyään ja aluepankkitoiminta säilyttämään paikalliset erityispiirteensä, samalla kun ne saavat entistä parempaa keskitettyä tukea uusien tuotteiden ja tehokkaampien markkinointitoimien muodossa.

Tätä taustaa vasten, ja jo saavutettujen tulosten valossa, uskon vakaasti, että fuusiopäätöksen perusteet pitävät. Työ jatkuu intensiivisenä ja odotetut kustannus- ja tuottosynergiat saavutetaan vähitellen. Arvioituja yhdistymiskustannuksia ei tulla ylittämään.

Keskittyminen olennaiseen vahvasti pelkistään

MeritaNordbankenin Suomen kiinteistökonta on ryhmitetty uudelleen ja omistukset on päätetty purkaa suunniteltua nopeammassa tahdissa. Tämän vuoksi on jouduttu tekemään merkittäviä arvonalennuksia. Vuonna 1998 myytiin lisäksi suuri osa aiemmin strategiseksi määritellyistä osakesalkusta Suomessa. Yhteenvetona voi todeta, että nämä toimenpiteet merkitsivät vahvistuvaa keskittymistä ydinliiketoimintaan.

Työntekijät luovat lisäarvoa

Konsernin tärkeimpänä päämääränä on luoda arvoa osakkeenomistajille. Se syntyy lisäarvosta, jota henkilöstö luo asiakkaille. Motivoidut ja ammattitaitoiset työntekijät ovat lisääntyvän asiakashyödyn välttämättömän edellytys. Tämän takia tavoitteemme on tulla pankkialan parhaaksi työnantajaksi, joka saavuttaa markkinoiden korkeimman asiakastyytyväisyyden tärkeimmissä asiakasryhmissä.

Konsernin henkilöstö on työskennellyt vuoden 1998 aikana sitoutuneesti parantaakseen asiakaspalvelua, sekä yhdistymisestä huolimatta että sen ansiosta. He ansaitsevat suuren kiitoksen johdolta, hallitukselta ja osakkeenomistajilta.

Vuodelta 1998 siirretään henkilöstörahoitukseen 129 miljoonaa markkaa, joka vastaa 9 600 markkaa eli 14 000 kruunua kokopäivätoimista toimihenkilöä kohden. Koska järjestelmä on ollut Suomessa käytössä seitsemän kuukautta, siirrettävä määrä on 7/12 tästä summasta.

Tietotekniikan vallankumous vasta lähtökuopissa

MeritaNordbankenin, kuten myös useiden muiden yritysten, toimintaa kuvaa yhä huonommin sanonta "business as usual". Samalla kun normaali toiminta on hoidettava, yhdistymishankkeessa edistyttävä ja strategioita toteutettava, on saatava suoritettua koko joukko projekteja.

Kehittyneellä tietotekniikalla MeritaNordbanken aikoo puolustaa asemaansa johtavana Internet-pankkina. Vaikka jo nyt voidaan puhua tietotekniikan vallankumouksesta, olemme vasta alussa siinä, miten voimme tarjota entistä parempia ja enemmän lisäarvoa tuottavia pankkipalveluita.

MeritaNordbankenin jakelustrategia perustuu hyvään saatavuuteen. Suuri haasteemme on pystyä hyödyntämään uusinta teknologiaa kannattavasti.

Vuoden 1998 aikana käytettiin euroon siirtymiseen ja vuosituhanen vaihteeseen valmistautumiseen huomattavia resursseja eli 270 miljoonaa markkaa. Ne olivat tarpeellisia investointeja, ja olen erittäin ylpeä siitä, miten sujuvasti euromuutokset suoritettiin sekä Helsingissä että Tukholmassa. Olen aivan yhtä vakuutunut siitä, että valmistelut vuoden 2000 varalta takaavat ryhmän toimintakyvyn.

Kasvualueet

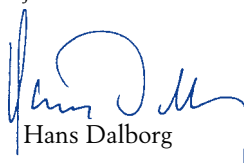
Vuonna 1999 kasvu kansallisten kotimarkkinoiden ulkopuolella vie enemmän johdon ja hallituksen aikaa ja voimavaroja. Baltian maissa ja Puolassa päätavoitteemme on kasvaa orgaanisesti ja täydentää tätä kehitystä pienehköillä yritysostoilla. Uskomme, että erityisesti näille markkinoille laajennuttaessa ohjat on pidettävä omistuksellisesti tiukasti MeritaNordbankenin omissa käsissä. Tanskan ja Norjan rahoitussektoreilla ovat rakennekeskustelut alkaneet suuntautua rajat ylittävän yhteistoiminnan mahdollisuuksiin.

Omien sulautumiskokemustemme sekä jo suoritettujen tuotevaihtojen ja yhteisen tuotekehitystoiminnan ansiosta meillä on johtavana euro- ja Internet-pankkina paljon tarjottavaa rakenneratkaisuihin ja alueen uusille markkinoille.

Jatkuvaa tehostamista

On aihetta uskoa, että vuodesta 1999 tulee kohtuullisen kasvun vuosi MeritaNordbankenin kotimarkkinoilla. Odotamme inflaation ja korkotason edelleen pysyvän alhaisena sekä Suomessa että Ruotsissa. Tämä merkitsee kuitenkin sitä, ettei kuluvana vuotena ole edellytyksiä saavuttaa sellaista korkokatteen ja rahoitustuottojen kehitystä, joka ilahdutti meitä vuonna 1998. Kustannussäästöjä on siis edelleen etsittävä. Konserni ei pysty täyttämään korkeita kannattavuusvaatimuksia ilman entistä suurempaa tehokkuutta ja tuottavuutta.

Samalla kun rationalisointi- ja tehostamishankkeita toteutetaan tuloksen parantamiseksi, Itämerenstrategian toteuttamista jatketaan. Tuotteiden ja järjestelmien integrointi parantaa kilpailukykyämme jatkossakin.

Hans Dalborg

Tavaroiden ja palveluiden kauppaa on käyty Pohjoismaiden välillä vuosisatoja. Kauppa on ollut vilkasta etenkin Suomen ja Ruotsin välillä. Vasta vuonna 1998 perustettiin pankkiryhmä, MeritaNordbanken, jolla on vahvat juuret sekä Ruotsissa että Suomessa. Tämän vuosikertomuksen kuvat ilmentävät näiden kahden maan tiivistä kanssakäymistä.

1998 – Yhdistymisen vuosi

Meritan ja Nordbankenin yhdistymissopimus julkistettiin 13. loka-kuuta 1997. Kaksi kuukautta myöhemmin nimitettiin noin sata avainhenkilöä, joille määriteltiin vastuualueet. Vastuualueet käsittivät liiketoimintayksiköt ja -alueet, tuotteet ja keskitetyt yksiköt, ja ne sisältävät yleensä sekä Suomen että Ruotsin toiminnot. Yhdistymistyö käynnistyi ripeästi 1. tammikuuta 1998.

Yhdistymisen yhteydessä julkaistiin molempien yritysten osakkeenomistajille esite, jossa esiteltiin sulautumisen synergiahyödyt. Yhdistymisestä arvioidaan saavutettavan lähes 700 miljoonan markan vuotuiset synergiahyödyt ennen vuotta 2001. Arvioidut kertaluonteiset yhdistymiskustannukset, 590 miljoonaa markkaa, rasittivat kokonaisuudessaan vuoden 1998 tulosta. Ensimmäisen vuoden tuloksen ja voimassaolevien suunnitelmien valossa yritysjohton alkuperäiset arviot pitävät edelleen paikkansa.

Vuonna 1998 saavutettiin merkittäviä edistysaskelia. MeritaNordbankenin strategiana on keskittyä pankkitoimintaan ja laajentaa sitä. Sen mukaisesti vuoden aikana myytiin suuri osa merkittävimmistä osakeomistuksista. Päätettiin myös luopua suunniteltua nopeammin pankkitoimintaan liittymättömistä kiinteistöistä. Tämän lisäksi ensimmäinen yhdistymisvuosi merkitsi mm. seuraavaa:

- Saatiin uusia sekä Suomessa että Ruotsissa toimivia yritysasiakkaita. Yksi peruste pankin valintaan on MeritaNordbankenin kyky tehostaa maiden välistä maksuliikettä.
- Merita Henkivakuutus alkoi myydä sijoitussidonnaisia vakuutuksia (Unit linked) Ruotsissa kesäkuussa. Ruotsin maksutulot olivat vuoden aikana 1,1 miljardia kruunua.
- Perustettiin kaksi uutta rahastoa – Nordic Small Cap ja Euroland. Näihin kertyi vuoden aikana 140 ja 304 miljoonaa markkaa.
- Ruotsin ja Suomen välisten maksujen lukumäärä kasvoi alkuvuoteen verrattuna yli 60 prosentilla.
- Ruotsalainen asuntolainakonsepti toteutettiin Suomessa vuoden 1998 aikana. Asiakkaat ottivat sen hyvin vastaan. Vuoden lopussa näiden asuntolainojen määrä oli jo 560 miljoonaa markkaa.
- Internet-asiakkaiden määrä kasvaa nopeasti. Ruotsissa otettiin käyttöön uusi Internet-malli vuonna 1999, koska asiakkaiden on helppo liittyä siihen.
- Suomessa pitkään käytössä ollut ja toimivaksi havaittu Yksityispankki-palvelukonsepti tuotiin Ruotsin markkinoille vuoden 1999 alussa.
- Henkilöasiakkaiden VISA- kortilla tehdyt pankki-automaattinostot tulivat maksuttomiksi molemmissa maissa. Suomalaiset asiakkaat tekivät vuoden aikana noin 50 000 automaattinostoa Ruotsissa.
- Yhtenäistettiin talousohjaus ja pääoman allokointi sekä otettiin käyttöön yhteinen tulosraportointi.
- Luotonmyöntöprosessi yhtenäistettiin. Yhtenäisiä periaatteita on noudatettu vuoden 1998 lopusta lähtien. Päätöksentekoprosessi on täysin integroitu.
- Treasury, konsernin oma varainhallinta, on keskitetty yhteen yksikköön. Varainhankintaa ja rahoitusta on tehostettu.
- Merita Pankki sai yhdistymisen jälkeen korkeamman luottokelpoisuusluokituksen, mikä alentaa konsernin varainhankintakustannuksia.
- Ulkomaantoiminnot yhdistettiin, ja toimintaa harjoitetaan nyt yhteisellä MeritaNordbanken Group -nimellä. Ruotsi-sidonnaisten asiakkaiden ja liiketoimien lukumäärä kasvaa nopeasti.
- Tietotekniikan ja järjestelmäkehityksen kustantason arvioidaan supistuvan vuonna 1999 noin 50 miljoonalla markalla euro- ja vuosi 2000 -projektien vaatimista suurista panostuksista huolimatta.
- Henkilöstövähennykset jatkuvat suunnitelmien mukaisesti.

Osaketiedot, tunnusluvut ja luokitukset

MeritaNordbanken-ryhmä muodostuu MeritaNordbanken-konsernista ja kahdesta omistusyhtiöstä, Merita Oyj:sta, joka on noteerattu Helsingin arvopaperipörssissä ja Nordbanken Holding Ab:sta (publ), joka on noteerattu Tukholman arvopaperipörssissä.

Kurssikehitys

Nordbanken Holding AB:n osakekurssi nousi vuoden 1998 aikana 15,8 prosenttia ja Meritan A-osake 8,1 prosenttia. Tukholman arvopaperipörssin yleisindeksi kohosi samana aikana 10,2 prosenttia, kun taas Helsingin arvopaperipörssin HEX-yleisindeksi kasvoi peräti 68,5 prosenttia, lähinnä Nokian osakekurssin voimakkaan nousun ansiosta. MeritaNordbankenin yhteenlaskettu markkina-arvo oli vuoden lopussa 11,5 miljardia euroa (68,3 miljardia markkaa tai 109,1 miljardia kruunua).

Pörssivuosi voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen. Ensimmäisen puolen vuoden aikana kehitys oli myönteistä ja vakaata. Nordbanken Holding saavutti korkeimman kurssinsa, 65 kruunua, 15. heinäkuuta. Sen jälkeen alkoi maailman pörsseissä osakekurssien laskukausi, jonka aallonpohjan Nordbanken Holding saavutti 8. lokakuuta vuoden alhaisimmalla 36 kruunun noteerauksella. Sitten kurssi alkoi elpyä ja saavutti 52 kruunun tason vuoden viimeisenä pörssipäivänä.

Meritan osakekurssi kehittyi samaan tapaan siten, että vuoden korkein 39,70 markan kurssi noteerattiin 22. huhtikuuta ja vuoden alhaisin 21,00 markan kurssi 8. lokakuuta, minkä jälkeen kurssi alkoi kohota päättyen vuoden lopussa 32,20 markkaan.

Vaihto

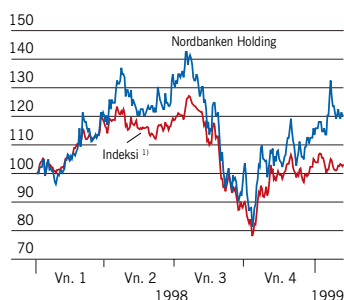
Meritan osakkeiden kokonaisvaihto pörssissä vuonna 1998 oli 15 112 miljoonaa markkaa, mikä vastaa 487 miljoonaa osaketta (A- ja B-sarjat yhteenlaskettuna). Meritan osake oli Helsingin arvopaperipörssin kolmanneksi vaihdetuin. Nordbanken Holdingin osakkeiden kokonaisvaihto vastasi 34 072 miljoonaa kruunua eli 678 miljoonaa osaketta. Tämän johdosta Nordbanken Holding oli Tukholman arvopaperipörssin kolmanneksitoista vaihdetuin osake.

Osakekanta

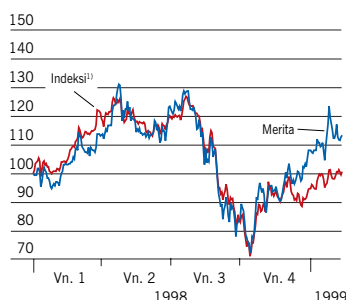
Merita Oyj:n osakekanta 31. joulukuuta 1998 oli 832 020 744 osaketta. Kaikilla osakkeilla on nyt yksi ääni, kun aiemmat A- ja B-osakesarjat yhdistettiin yhtiökokouksen 28. lokakuuta 1998 tekemän päätöksen mukaan. Vuonna 1998 Meritan osakepääoma kasvoi kaikkiaan 1 566 838 osakkeella. Näistä 1 483 438 osaketta merkittiin jäljellä olevan optiolainan perusteella, jonka merkintäaika päättyi 12. maaliskuuta 1998. Osakemäärä lisääntyi 83 400:lla vuoden 1992 vaihtovelkakirjalainan tuottamien merkintäoikeuksien käyttämisen jälkeen. Vielä käyttämättömien muunto-

Osakekurssikehitys

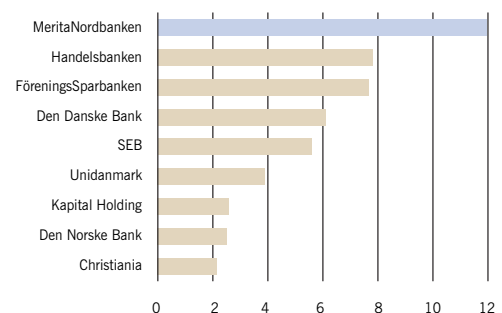
Nordbanken Holding

Merita

Pohjoismaisten pankkien markkina-arvo, helmikuu 1999, miljardia euroa

¹⁾ Datastream Banks Retail Scandinavia Index.

oikeuksien seurauksena osakekanta voi kasvaa korkeintaan 27 099 000 osakkeella yhteensä 859 119 744 osakkeeseen.

Nordbanken Holding AB:n osakekanta on 1 275 267 441 osaketta, joilla kullakin on yksi ääni.

Tulos ja oma pääoma osaketta kohti

Merita Oyj:n (40 prosentin) osuus tilikauden tuloksesta vastaa 1 671 miljoonaa markkaa eli 1,96 markkaa osaketta kohti (kaikkien merkintäoikeuksien käyttämisen jälkeen). Oma pääoma osaketta kohti oli 13,64 markkaa (kaikkien merkintäoikeuksien käyttämisen jälkeen).

Tunnusluvut	1998	1997
Vakavaraisuusaste, %	9,9	11,3
Tier 1-pääoma/riskisijoitukset, %	7,3	7,4
Liikevoitto/keskimääräinen taseen loppusumma, %	1,4	1,1
Epävarmat saamiset/luotonanto vuoden alussa, %	1,7	2,5
Oman pääoman tuotto, %	14,3	24,8
– pl. vertailua vaikeuttavat erät	18,7	19,6
Rahoituskate/keskimääräinen taseen loppusumma %	1,9	2,0
Tuotto/kulu -suhde		
– ennen luottotappioita	1,8	1,7
– luottotappioiden jälkeen	1,7	1,5
Luottotappiot/luotonanto vuoden alussa, %	0,2	0,4
Henkilöstö	19 741	20 582
– josta varsinainen pankkihenkilöstö	18 346	18 962
Toimipaikat	766	804

Nordbanken Holding AB:n (60 prosentin) osuus tilikauden tuloksesta vastaa 3 719 miljoonaa kruunua eli 2,92 kruunua osaketta kohti. Oma pääoma osaketta kohti oli 21,30 kruunua.

Osinko

Hallitukset ehdottavat, että osinkona jaetaan 1,64 kruunua kullekin Nordbanken Holding AB:n osakkeelle ja 1,05 markkaa kullekin Merita Oyj:n osakkeelle. Osingonmaksun täsmäytyspäiväksi esitetään Nordbankenille 30. maaliskuuta ja Meritalle 1. huhtikuuta 1999 ja osingon maksupäiväksi vastaavasti 8. huhtikuuta ja 12. huhtikuuta 1999.

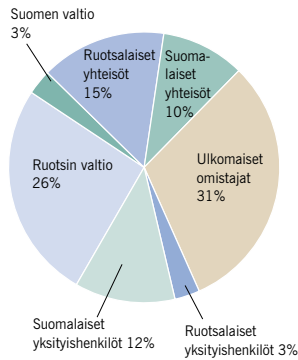
Osakekohtaiset tiedot	1998	1997
<i>Osakkeiden määrä tilikauden lopussa, milj. kpl</i>		
Merita Oyj	832,0	830,5
– kaikkien vaihto-oikeuksien käyttämisen jälkeen	859,1	859,3
Nordbanken Holding AB	1 275,3	1 275,3
<i>Tulos osaketta kohti</i>		
Merita Oyj	1,96 mk	2,97 mk
– pl. vertailua vaikeuttavat erät	2,51 mk	2,26 mk
Nordbanken Holding AB	2,92 kr	4,40 kr
– pl. vertailua vaikeuttavat erät	3,74 kr	3,35 kr
<i>Oma pääoma osaketta kohti kauden lopussa</i>		
Merita Oyj	13,64 mk	13,43 mk
Nordbanken Holding AB	21,30 kr	19,10 kr
<i>Osakekurssi kauden lopussa</i>		
Merita A	32,20 mk	29,80 mk
Merita B	–	28,70 mk
Nordbanken Holding AB	52,00 kr	44,80 kr
<i>Osinko</i>		
Merita A	1,05 mk	1,00 mk
Nordbanken Holding AB	1,64 kr	1,50 kr
<i>Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)</i>		
Merita Oyj	16,4	10,0
– pl. vertailua vaikeuttavat erät	12,8	13,2
Nordbanken Holding AB	17,8	10,2
– pl. vertailua vaikeuttavat erät	13,9	13,4
<i>Markkina-arvo/oma pääoma</i>		
Merita Oyj	2,4	2,2
Nordbanken Holding AB	2,4	2,3
<i>Efektiivinen osinkotuotto, %</i>		
Merita Oyj	3,3	3,4
Nordbanken Holding AB	3,2	3,3

Osakkeenomistajat

Molemmilla omistusyhtiöillä oli vuoden 1998 lopussa yhteensä noin 400 000 osakasta, joista lähes 300 000 on Merita Oyj:n ja vähän yli 100 000 Nordbanken Holding AB:n osakkeenomistajia. Alla olevasta ympyräkaaviosta käy ilmi eri omistajaryhmien jakautuminen.

Viereisessä taulukossa on esitetty luettelo tiedossa olevista yli 5 miljoonaa osaketta Merita Oyj:ssä ja/tai Nordbanken Holding AB:ssa omistavista osakkaista. Yhtiöiden osakasluettelot löytyvät sivuilla 97 ja 109 olevista yhteenvedoista.

Osakkeenomistajat
Omistusyhtiöt yhteenlaskettuna,
31. joulukuuta 1998

Omistusyhtiöiden yhteenlaskettu osakkeenomistusrakenne 31. joulukuuta 1998

(Yli viisi miljoonaa osaketta Meritassa ja/tai Nordbanken Holdingissa omistavat osakkaat.)

	%	Omistajana yhtiössä:
Ruotsin valtio	25,5	NBH
OmaisuuDENHOIToyhtiö		
Arsenal Oy	3,1	Me
SPP	2,3	NBH
AMF Pensionsförsäkrings AB – eläkevakuutusyhtiö	1,8	NBH
Nordbanken Fonder – rahasto	1,4	NBH
Skandia	1,0	NBH
Handelsbankens aktiefonder – osakerahasto	0,8	NBH
NB Vinstandelsstiftelse – voitto-osuussäätiö	0,8	NBH
AMF Försäkring – vakuutusyhtiö	0,8	NBH
Fidelity Investments – sijoitusyhtiö	0,8	NBH
SEB + Trygg + ABB Fonder – rahastot	0,6	NBH
Keskinäinen Henkivakuutus- yhtiö Suomi	0,6	Me
Vahinkovakuutusyhtiö Pohjola	0,6	Me
Keskinäinen eläkevakuutus- yhtiö Varma-Sampo	0,5	Me
Keskinäinen eläkevakuutus- yhtiö Ilmarinen	0,5	Me
Merita Oyj:n Eläkesäätiö	0,5	Me
Wasa Försäkring – vakuutusyhtiö	0,4	NBH
Meiji Life Insurance Company – henkivakuutusyhtiö	0,4	Me
Onninen Sijoitus Oy	0,4	Me
Merita Oyj:n Eläkekassa	0,3	Me
A. Ahlström Osakeyhtiö	0,2	Me

Prosenttiosuudet on laskettu seuraavasti:
Nordbanken Holdingin osakkeenomistajien
osalta 0,6 x omistusosuus Nordbanken
Holding AB:ssä

Merita Oyj:n osakkeenomistajien osalta 0,4 x
omistusosuus Merita Oyj:ssä

Lähde: Suomen Arvopaperikeskus Oy ja ruotsalainen Värdepapperscentralen
VPC AB sekä DN Ägarservice AB.

Luokitus, helmikuu 1999

	Moody's		S & P		Fitch IBCA		Thomson Bankwatch	
	Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä	Lyhyt	Pitkä
Merita Pankki	P-1	A2	A-1	A	F1	A	TBW-1	AA-
Nordbanken	P-1	A1	A-1	A	F1	A+	TBW-1	AA-
Nordbanken Hypotek		Aa3						

Määritelmät ja käytetyt käsitteet

Credit Scoring

Luotonarviointimenetelmä, joka perustuu tilastotieteellisiin määrittäisiin ja huomioi sekä luotonhakijan maksukäyttäytymisen että taloudelliset resurssit.

Duraatio

Tulevien maksuvirtojen keskiarvopainotettu juoksuaika ilmaistuna vuosina.

Efektiiivinen tuotto osaketta kohti

Osinko suhteutettuna osakekurssiin 30. joulukuuta.

Ensisijainen oma pääoma

Muodostuu omasta pääomasta, mukaan lukien verottamattomien varausten pääomaosuus vähennettynä liikearvolla, eli on osa vakavaraisuuspääomaa (ks. määritelmä).

Ensisijaisen oman pääoman osuus

Ensisijainen oma pääoma suhteutettuna riskipainotettuun arvoon.

Epävarmojen saatavien osuus

Epävarmojen saatavien nettomäärä suhteutettuna luotonantoon yleisölle.

Epävarmojen saatavien varausaste

Varaus odotettavissa olevien luottotappioiden kattamiseksi suhteutettuna epävarmojen saatavien bruttosummaan.

Korko-optio

Option asettajan ja vastapuolen välinen sopimus oikeudesta muttei velvollisuudesta ostaa tai myydä obligaatio määrättyyn kurssiin tulevana ajankohtana. Option ostaja maksaa preemion kaupanteko-oikeudesta.

Koronvaihtosopimus

Sopimus, jonka perusteella osapuolet vaihtavat keskenään korkovirtoja ilman että pääomasumma muuttuu mitenkään.

FRA

"Forward rate agreement", eli sopimus kahden osapuolen välillä tulevan otto- tai antolainausmäärän korosta, esim. 6 kuukaudeksi myönnettävä laina 3 kuukauden kuluttua. Lainakauden alussa sopimus lukitaan siten, että tuotoksi muodostuu sovittu koron ja todellisen markkinakoron välinen erotus.

Luottotappiotaso

Luottotappiot suhteutettuna yleisöantolainauksen alkusaldoon.

Oman pääoman tuotto

Tilikauden tulos suhteutettuna keskimääräiseen omaan pääomaan eli keskimääräiseen uusmerkintä- ja osinko-oikaistuun omaan pääomaan, johon sisältyy vähemmistöosuus.

Oma pääoma osaketta kohti

Taseen mukainen oma pääoma jaettuna osakkeiden lukumäärällä (kaikkien merkintäoikeuksien käyttämisen jälkeen).

P/E-luku

Osakekurssi 30. joulukuuta suhteutettuna kauden osakekohtaiseen tulokseen.

Vakavaraisuuspääoma

Vakavaraisuuspääoma muodostaa osoittajan laskettaessa vakavaraisuusastetta. Se on ensisijaisen oman pääoman (ks. määritelmä) ja (debentuurilainoista koostuvan) toissijaisen oman pääoman summa, josta on vähennetty yli 5 prosentin omistuosuudet luvanvaraista vakuutus- tai rahoitustoimintaa harjoittavissa yhtiöissä.

Riskipainotettu arvo

Taseeseen kirjattujen varojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten luotto- ja markkinariskejä vastaava voimassa olevien vakavaraisuussääntöjen mukaisesti arvostettu summa.

Takaisinostosopimus (repo)

"Repurchase agreement" eli myyntisopimus, johon liittyy kohteen tuleva takaisinosto sopimushetkellä sovitavalla korolla tai kurssilla.

Terminisopimus

Myynti- tai ostosopimus, joka suoritetaan tulevana ajankohtana solmimishetkellä määritettävään hintaan.

Tulos osaketta kohti (osakekohtainen tulos)

Katsauskauden tulos jaettuna osakkeiden lukumäärällä kaikkien merkintäoikeuksien käyttämisen jälkeen.

Tuotto-kulusuhde ennen luottotappioita

Liiketuottojen ja -kulojen suhde.

Tuotto-kulusuhde luottotappioiden jälkeen

Liiketuottojen ja -kulojen suhde mukaan lukien luottotappiot.

Vakavaraisuusaste

Vakavaraisuuspääoma suhteutettuna riskipainotettuun arvoon.

Value at Risk (VaR)

Markkinarisien mittari, joka ilmaisee tietyn ajanjakson kuluessa epäsuotuisista markkinavaihteluista tietyllä todennäköisyydellä odotettavissa olevan tappion suuruuden.

Valuuttaoptio

Option asettajan ja vastapuolen välinen sopimus oikeudesta muttei velvollisuudesta vaihtaa valuuttoja solmimishetkellä määritettävään kurssiin tulevana ajankohtana. Option ostaja maksaa preemion kaupanteko-oikeudesta.

Talouselikehitys

Varsinkin Suomessa mutta myös Ruotsissa kotimainen kysyntä kasvoi melko voimakkaasti, mikä vauhditti kasvua. Kehitys oli samanlaista myös muualla Euroopassa.

Suomessa ja Ruotsissa Aasian ja Venäjän kriisit hidastivat viennin kasvua vuonna 1998 vuoden 1997 poikkeuksellisen voimakkaan kasvun jälkeen molemmissa maissa. Suomen vienti Venäjälle väheni merkittävästi syksyn aikana, mutta vientikysyntä muilla markkinoilla pysyi edelleen korkealla tasolla. Aasian kriisin vaikutusta Ruotsin vientiin vähensi voimakas kysyntä Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Kokonaisuutena katsoen viennin kasvu väheni noin 6,5 prosenttiin sekä Suomessa että Ruotsissa.

Vaikka viennin ja samalla myös teollisuustuotannon kasvu heikkeni vuoden 1998 lopulla, Suomen bruttokansantuotteen kasvu oli runsaat 5 prosenttia. Tämä johtui ennen kaikkea yksityisen kulutuskysynnän ja investointien lisääntymisestä.

Ruotsalaisten kotitalouksien taloudellinen tilanne vahvistui ja kulutuksen määrä kasvoi vuonna 1998 noin 3 prosenttia. Reaalipalkat nousivat enemmän kuin pitkään aikaan, koska inflaatio oli alhainen. Julkisen sektorin talous oli ylijäämäinen tai oli tasapainossa budjettisaneerauksen jälkeen.

Suomen luottomarkkinat

Selvimmän näkyvä kehitys suuntaus Suomen luottomarkkinoilla oli kotitalouksien asuntolainojen kasvu. Asuntolainojen kokonaismäärä saavutti ennätystason ja lisääntyi yhteensä 13 prosenttia vuonna 1998. Tämä johtuu todennäköisesti monien yksityishenkilöiden patoutuneesta tarpeesta kohentaa asumistilannettaan. Tätä kehitystä tukee parantunut taloudellinen tilanne ja työttömyyden aleneminen, mikä on lisännyt uskoa

tulevaisuuteen ja tasaisesti kasvaviin reaalituloihin. Myös korkotason odotetaan pysyvän matalana.

Yritysten luottokysyntä kasvoi toisella vuosipuoliskolla. Yritysluottojen kasvu oli yhteensä 14 prosenttia. Investoinnit kehittyivät myönteisesti. Lisäksi tulevat vielä kulutusluotot ja leasing-sopimukset. Pankkien luotot rahoitusyhtiöille kasvoivat 25 prosenttia vuonna 1998.

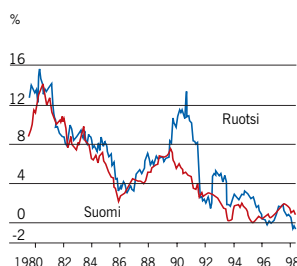
Talletukset kasvoivat vuoden aikana 4,6 prosenttia. Vakuutusäästäminen kasvoi noin 20 prosenttia ja rahastosäästäminen 56 prosenttia.

Ruotsin luottomarkkinat

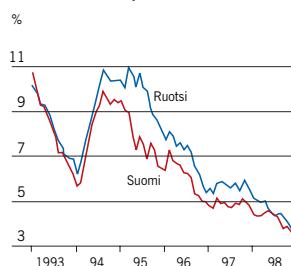
Vuoden 1998 yleinen taloudellinen kehitys näkyi Ruotsin luottomarkkinoilla kotimaisen kysynnän kasvuna ja yritysten vienti- ja sijoitustoiminnan vähenemisenä. Pankkien ja asuntoluottolaitosten luotonanto yksityistalouksille kasvoi yhteensä 3,8 prosenttia. Pankkien luotonanto ruotsalaiselle yleisölle kasvoi 8,5 prosenttia. Sekä yritysten että kotitalouksien luotonannon kasvuvauhti hidastui syksyn aikana. Kiinnitysluottolaitosten luotonanto kotitalouksille lisääntyi 5–6 prosenttia, luotonanto yrityksille supistui. Luotonanto yhteisöille lisääntyi prosenttia.

Ruotsissa pankkien ottolainaus kasvoi 3 prosenttia, mikä perustuu mm. siihen että ns. allemanssparandet -järjestelmä purettiin vuoden aikana. Osakemarkkinoiden levottomuudesta huolimatta rahastovolyymit kasvoivat 43 miljardilla kruunulla vuonna 1998. Vuoden jälkipuoliskolla tapahtui myös jonkin verran siirtymistä osakerahastoista korkorahastoihin.

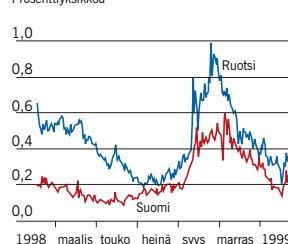
Pitkän aikavälin inflaatiokasvu

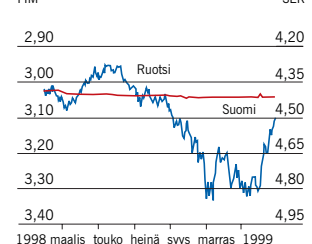
Korot. Viisivuotiset valtionobligaatit, Suomen markkoissa ja Ruotsin kruunuissa

Korkoero Saksaan nähden Kymmenvuotiset valtionobligaatit Prosenttiyksikköä

Suomen markan ja Ruotsin kruunun vaihtokurssi Saksan markkaan nähden FIM SEK

Tulostavoitteet

MeritaNordbanken tarkistaa aika ajoin tulos- ja vakavaraisuustavoitteitaan. Vuonna 1998 olivat voimassa seuraavat tavoitteet.

MeritaNordbankenin *tulostavoitteena* on saavuttaa riskipääomamarkkinoilla kilpailukykyinen kestävä kannattavuus eli tällä hetkellä arvioiden vähintään 15 prosentin suuruinen oman pääoman tuotto suhdannejakson aikana.

MeritaNordbanken pyrkii olemaan kannattavuudeltaan pohjoismaisten pankkien parhaimmistoa.

MeritaNordbankenin *vakavaraisuustavoitteena* on pitää ensisijaisen oman pääoman suhde selvästi yli 6,5 prosentin, jotta taataan hyvä luottokelpoisuus-

luokitus ja kustannustehokas jälleenrahoitus.

Näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää seuraavien ohjearvojen saavuttamista pankkitoiminassa: tuotto-kulusuhde vähintään 1,8; luottotappiot korkeintaan 0,5 prosenttia suhdannejakson aikana; rajoitetut ja hallitut korko-, valuutta- ja maksuvalmiusriskit.

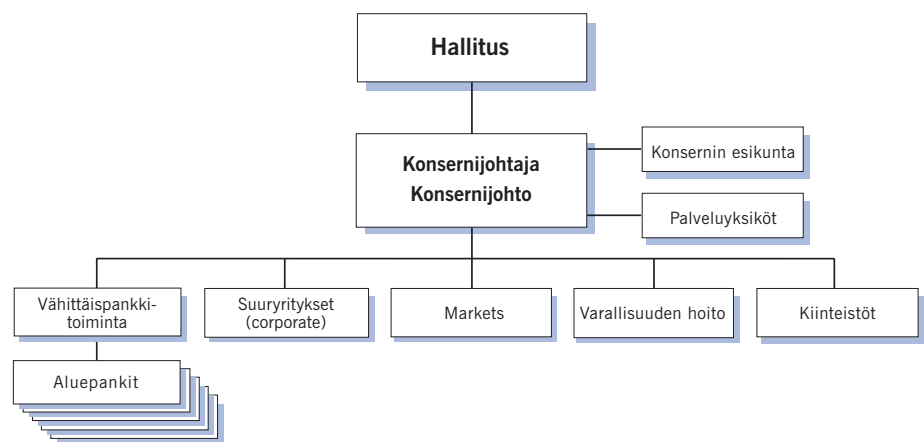
Osinko

Tavoitteena on, että osakkeista maksettava osinko on 30–50 prosenttia vuoden tuloksesta. Taso määräytyy ennen kaikkea markkinoiden efektiivisestä tuottovaa-
timuksesta ja ensisijaisen oman pääoman tarpeesta.

Tulos liiketoiminta-alueittain

MeritaNordbankenin toiminta on ryhmitelty viiteen liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Vähittäispankkitoiminta, Suuryritykset, Markets, Varallisuuden hoito ja Kiinteistöt.

Liiketoimintaa harjoittavilla yksiköillä on hajautettu tulosvastuu. Tämä tarkoittaa sitä, että konsernin liikesuhde kunkin asiakkaan kanssa sisältyy kokonaisuudessaan asiakasvastuullisen yksikön tuloslaskelmaan ja taseeseen. Asiakasvastuulliselle yksikölle osoitetaan pääomaa ja asetetaan tuottotavoitteita.

Kiinteistötoimintaa lukuunottamatta kuhunkin liiketoimintayksikköön kohdistettu pääoma on periaatteessa tällä hetkellä voimassaolevien vakavaraisuusmääryäysten mukainen.

Suomen ja Ruotsin toimintojen yhdyttyessä vuoden 1999 aikana otetaan käyttöön uudet pääoman ja tuloksen kohdistamista koskevat periaatteet.

Varallisuuden hoidolla ja osittain myös Markets-toiminnolla on *tuotevastuu*, eli ne vastaavat siitä, että asiakasvastuullisten yksiköiden käytettävissä on kilpailukykyinen ja kannattava tuotevalikoima. Tuotevastuullisia yksiköitä seurataan tuotekohtaisen tuloksen avulla, johon sisältyvät kaikki asianomaisen yksikön tuotteista aiheutuneet tuotot ja kulut, mukaan lukien esimerkiksi aluepankkitoiminnan myyntikustannukset.

Jäljempänä esitetystä vuoden 1998 toimialakohdistetusta tuloksesta käyvät ilmi MeritaNordbanken-ryhmän sisäiset tuloserien siirrot. Esimerkiksi Varallisuuden hoito-toimialan lähes koko tulos jaetaan aluepankkitoiminnan ja suuryritystoiminnon asiakasvastuullisten yksiköiden kesken.

Vähittäispankkitoimintaan kuuluvan **aluepankkitoiminnan** tulos oli 4 866 miljoonaa markkaa eli 60 prosenttia koko ryhmän vuoden 1998 liiketuloksesta. Liiketoiminnan laajeneminen kasvatti tuottoja ja toiminnan tehostaminen alensi kustannuksia. Kun vielä luottotappiotkin pienenevät, lopputuloksena oli, että koko aluepankkitoiminnan kannattavuus muodostui hyväksi. Tähän liiketoiminta-alueeseen kohdistetun pääoman tuotto oli yli 25 prosenttia.

Suuryritystoiminnan kilpailukyky vahvistui selvästi ja liiketoiminnan määrä kasvoi vuoden aikana Meritan ja Nordbankenin yhdistymisen ansiosta. Tulos oli 338 miljoonaa markkaa. Sitä alensivat lisääntyneiden kansainvälisten luottoriskien kattamiseksi tehdyt tappiovaraukset. Tulosta rasittivat lisäksi Suomen lamavuosilta peräisin olevat matalatuottoiset omaisuuserät. Näistä syistä vuoden 1998 kannattavuus oli alhainen.

Markets-toiminto saavutti 217 miljoonan markan liikevoiton huolimatta siitä, että tuotot vaihtelivat huomattavasti epävakaisissa markkinaoloissa. Kolmannen vuosineljänneksen korkokauppa oli tappiollista, mutta muiden vuosineljännesten tulos oli hyvä. Valuuttakaupan tulos kehittyi hyvin, vaikka euroon siirtyminen heikensi tuottoja jo vuoden 1998 puolella. Osakekaupan tulos nousi hyvän pörssikehityksen tah-

dissa suurimman osan vuodesta. Ohjeiden vastaisten osakekauppojen seurauksena tulosta rasittaa 195 miljoonan markan varaus.

Varallisuuden hoidon vuosi oli menestyksekkäs ja rahastojen myynti vilkasta sekä Suomessa että Ruotsissa syksyllä vallinneesta markkinalevottomuudesta huolimatta. Hallinnoitavien varojen määrä kasvoi 27 prosenttia ja tuotot kohosivat 1 200 miljoonaan markkaan. Tuotot kasvoivat myös täysin valtuuksien hallinnoitavan omaisuuden osalta. Vakuutustoiminnan maksutulo lisääntyi voimakkaasti muun muassa Ruotsin markkinoille tuotujen sijoitussidonnaisten vakuutusten ansiosta. Varallisuuden hoidon tuotekohtainen tulos, johon sisältyvät kaikki hallinnointituotot ja -kulut sekä myynti- ja jakelukustannukset, kehittyi hyvin ja oli 655 miljoonaa markkaa.

Kiinteistötoiminnassa päätettiin vuoden aikana suoritettujen perusteellisten analyysien tuloksena luopua Suomessa olevista kiinteistöomistuksista suunniteltua

nopeammin. Tehdyt arvonalennukset loivat edellytykset kiinteistöjen merkittävälle myynnille jo vuonna 1999. Kiinteistöihin kohdistettu oma pääoma vastaa noin 35 prosentin vakavaraisuutta. Myyntiohjelman ansiosta kiinteistötoiminnan aiheuttama tulosrasitus vähenee asteittain.

Varainhallinta: Laskevat markkinakorot nostivat korollisten arvopaperien kurssveja, minkä ansiosta varainhallinnan tulos oli peräti 1 455 miljoonaa markkaa. Tuloksesta on vähennetty lainojen ennakaisesta takaisinmaksusta aiheutuneet 200 miljoonan markan kustannukset.

Muut toiminnot: Muihin toimintoihin kirjataan ne tuotot ja kulut, jotka eivät ole suoraan kohdennettavissa mihinkään liiketoimintayksikköön, kuten myyntivoitot osakkeista, eräiden tytäryhtiöiden jakamaton voitto, yhdistymiskustannukset sekä konsernin oikaisuerät.

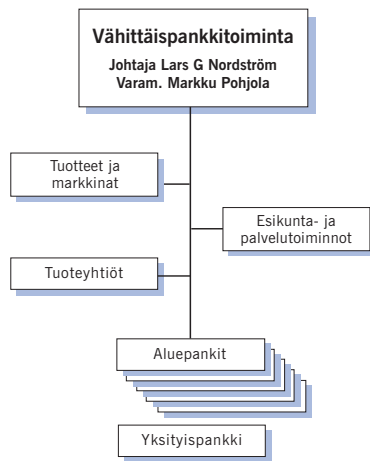
Liiketoiminta-alueet								
Liiketoiminta-alueet	Aluepankki-toiminta	Suuryritykset	Markets	Varallisuuden hoito	Kiinteistöt ¹	Varainhallinta	Muut	Yhteensä
Tulos (mmk)								
Tuotot	12 347	1 629	934	1 200	486	1 475	1 851	19 922
Kulut	- 6 825	- 797	- 717	- 247	- 1 166	- 20	- 1 245	- 11 017
Luottotappiot	- 656	- 494	-	-	-	-	326	- 824
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetyistä yhtiöistä							63	63
Liikevoitto/-tappio	4 866	338	217	953	- 680	1 455	996	8 145
josta siirrot yksiköiden välillä	885	44	- 138	- 791	-	-	-	0
Kiinteistöjen arvonalennukset					- 3 670			
Tulos					- 4 350			
Volyymit (mrd mk)								
Luotonanto/takaukset	275	113						
Säästö- ja sijoitusvarat	302	15						
Henkilöstö								
Henkilöstön määrä	11 244	1 312	615	238	270			
Tuotekohtainen tulos								
Tuotot				1 200				
Hallintokulut				- 247				
Myynti-/jakelukustannukset jne.				- 298				
Tuotekohtainen tulos				655				

¹ Rahoituskate on vähennetty tuotoista. Kuluihin on luettu mukaan suunnitelman mukaiset poistot (-339 mmk) ja myyntikate (-317 mmk).

Vähittäispankkitoiminta

Vähittäispankkitoimintaan kuuluvat aluepankit, useita tuoteyhtiöitä sekä esikunta- ja palvelutoiminnot. Toiminnan pääosan muodostaa aluepankkitoiminta. Vähittäispankkitoiminta kehittää ja markkinoi monipuolisia rahoitusalan tuotteita ja palveluita Suomessa ja Ruotsissa laajalle asiakaskunnalle, joka koostuu yksityishenkilöistä, yrityksistä, yhteisöistä ja julkisesta sektorista.

MeritaNordbankenilla on asiakkaanaan 6,5 miljoonaa yksityishenkilöä. Se on Pohjoismaiden suurin vähittäispankki. Pankin asiakaskuntaan kuuluu yli 400 000 yritystä ja yhteisöä sekä suuri osa julkisesta sektorista. Vuoden lopussa vähittäispankkitoiminnan kokonaisvolyyymi (otto- ja antolainaus yhteenlaskettuna) oli noin 577 miljardia markkaa.

Ristiinmyynti

Vuoden 1998 aikana yhdistettiin vähittäispankkitoiminnan esikunnat, palvelutoiminnot ja tuotealueet siten, että muodostetut yksiköt vastaavat toiminnasta sekä Suomen että Ruotsin markkinoilla. Esim. kustakin asiakasryhmästä ja tuotekategoriasta on vastuussa vain yksi yksikkö.

Sekä Suomessa että Ruotsissa otettiin käyttöön uusia tuotteita ja konsepteja ja tätä kehitystyötä jatketaan. Nordbanken ottaa käyttöön Meritan parhaita tuotteita ja päin vastoin. Esimerkiksi seuraavat uutuu- det on jo tuotu tai tuodaan lähitulevaisuudessa markkinoille:

- Ruotsalaistyyppisten asuntolainojen markkinointi alkoi Suomessa kesällä 1998.
- Suomalaiset sijoitussidonnaiset vakuutukset otettiin Ruotsin tuotevalikoimaan kesäkuussa.

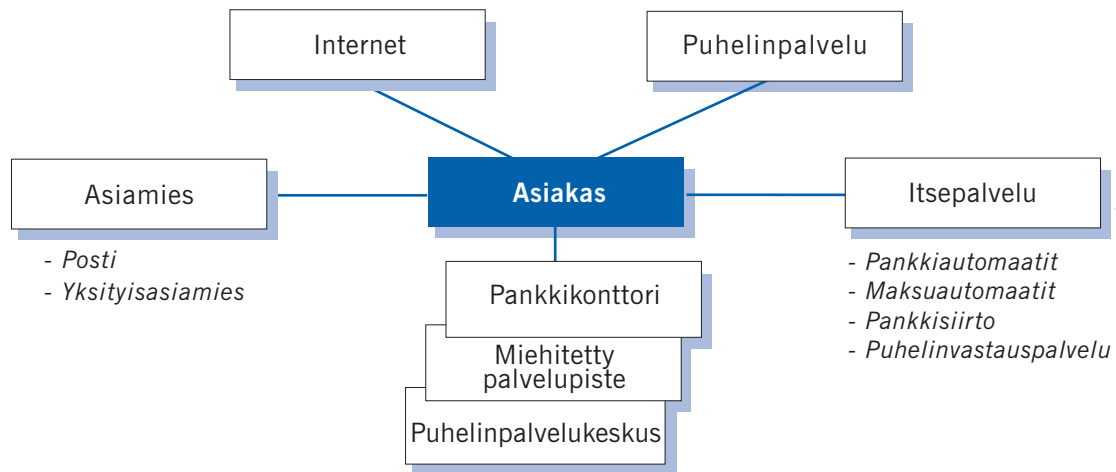
Vähittäispankkitoiminta, mmk

Tuotot	12 347
Kulut	- 6 825
Luottotappiot	- 656
Liiketulos	4 866

Aluepankki	Helsinki ja Uusimaa	Keskinen ja Läntinen Suomi	Itäinen ja Pohjoinen Suomi, Pohjanmaa							Yhteensä
				Etelä-Ruotsi	Länsi-Ruotsi	Tukholma	Keski-Ruotsi	Norrlandi		
Konttorien lukumäärä	135	163	206	53	56	50	71	32	766	
Luotonanto	32 538	28 619	33 014	30 272	31 971	51 644	34 240	23 267	265 565	
Takaukset	2 332	1 554	1 949	1 189	742	667	807	691	9 931	
Talletukset	45 149	34 489	36 960	14 092	17 123	30 768	22 193	12 586	213 360	
Rahastot	2 559	1 646	1 726	10 375	11 209	20 605	13 956	9 544	71 620	
Vakuutukset	3 852	2 980	2 751	1 039	1 078	2 458	1 393	1 028	16 579	
Henkilöstö	2 299	2 144	2 672	687	946	943	925	628	11 244	

Tiedot 31.12.1998, luvut milj. mk

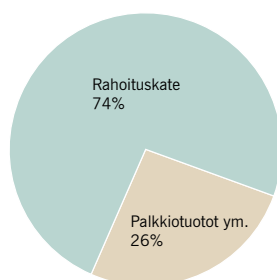
MeritaNordbankenin myynti- ja palvelukanavat

- Kesäkuussa lanseerattiin Suomessa rekisteröity uusi nk. monivaluutta-rahastokonsepti Suomessa ja Ruotsissa.
- Suomessa alettiin markkinoida kuukausisäästämistä rahastoihin toisen vuosineljänneksen aikana.
- Ruotsissa otettiin talvella käyttöön suuria ja keski-suuria yrityksiä varten kehitetty yrityspalvelumalli.
- Ruotsissa otettiin käyttöön vuoden 1999 tammikuussa yksinkertaistettu Internet-palvelu myös puhelinpankkiasiakkaille.
- Suomalaisen esikuvan mukaan kehitetty yksityispankkipalvelu otettiin käyttöön Ruotsissa vuoden 1999 tammikuussa.
- Suomen henkilöasiakasmarkkinoille tuodaan uusi asiakasohjelma vuoden 1999 keväällä.

Myös tuotantoyksiköissä (back office -toiminnot ja keskitetty tuotanto) kerätään kokemuksia ja sovelletaan toimialan parhaita käytäntöjä ("best practice"). Prosessien arviointi valmistui vuoden 1998 aikana ja vuonna 1999 alkaa niiden muutostyö.

Tuottojen jakautuminen

Asiakaspalvelu

MeritaNordbankenin asiakkaat hyötyivät yhdistymisestä jo vuoden 1998 alussa. Esim. maksuliikenne nopeutui lähinnä Suomen ja Ruotsin välillä mutta myös Baltian maihin. Yksityisasiakkaat ovat voineet nostaa veloituksetta rahaa VISA-kortilla Suomen ja Ruotsin pankkiautomaateista.

Keväällä laadittiin yhtenäinen markkinointistrategia. Siitä lähtien Suomessa ja Ruotsissa järjestettävät markkinointikampanjat on koordinoitu keskenään.

Tärkeä osa MeritaNordbankenin strategiaa on hyödyntää nykyisen asiakaskunnan huomattava lisämyyntipotentiaali ja saada asiakkaat keskittämään suuremman osan pankkiasioistaan konserniin. Tarjoamme erilaisia asiakasohjelmia ja edullista hinnoittelua, vaalimme pitkäaikaisia asiakassuhteita ja tavoittelemme korkeaa asiakastytyväisyyttä. Näiden tekijöiden ansiosta toiminnasta tulee tasaisen kannattavaa.

Vuonna 1998 kehitettiin visio palveluverkon pitkän aikavälin kehittämislinjoista sekä laadittiin jakeustrategia. Alueiden ja konttorien toiminta tulosyksikköinä on tärkeä osa jakelustrategiaa.

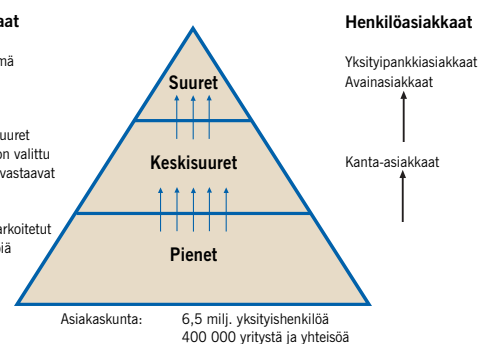
Myyntistrategia ja asiakaskonsepti

Yrityisasiakkaat

Suurasiakasryhmä

Suuret ja keski-suuret yritykset, joille on valittu erityiset asiakasvastaavat

Pienyrityksille tarkoitettuja konsepteja (tyyppiä Företag Direkt)

Asiakkaita palvellaan yhteensä yli 800 pankkikonttorissa tai palvelupisteissä ja 1 100 ruotsalaisessa posti-toimistossa. Lisäksi Suomessa on käytettävissä 1 400 Solo-maksuautomaattia ja yli 2 000 pankkien yhteiskäytössä olevaa käteisautomaattia. Ruotsissa asiakkaitemme käytössä on 550 kokonaan omistamaamme pankkiautomaattia ja 2 400 yhteistyöpankkien käteisautomaattia.

Tekniikka auttaa asiakasta

MeritaNordbankenin asiakasyhteyksien hallinta sekä tuotteiden myynti- ja jakelutavat muuttuvat nopeasti. Päämääränä on:

- kehittää yhä helpokäyttöisempiä elektronisia palveluita
- kasvattaa korttien käyttöä ja vähentää näin käteisen tarvetta
- kehittää ja sopeuttaa konttoriverkostoa siten, että kustannukset alenevat ja palvelujen saatavuus paranee
- siirtyä tulevaisuudessa käyttämään yhä enemmän sähköisiä laskuja.

Internetin tai puhelinpalvelujen avulla pankkiasioitaan hoitavien yksityishenkilöiden määrä kasvaa nopeasti. Kasvua on lähinnä Internet-palveluissa, kun taas puhelinpankkipalvelut ovat jo saavuttaneet melko kypsän markkinavaiheen.

Ostosten teko Internetin välityksellä kasvaa nopeasti ja yhä tavallisemmaksi on tullut luottokortin käytön sijasta maksaa ”käteisellä” eli siirtää maksu turvallisesti suoraan omalta tililtä myyjän tilille.

Suomessa laskut on perinteisesti maksettu maksuautomaatilla tai pankkikonttorissa. Internet-maksujen volyyymi kasvoi kuitenkin vuonna 1998 30 prosenttia. Konttorissa maksettujen laskujen määrä väheni vastaavana aikana 12 prosentilla.

Ruotsissa odotetaan posti- ja pankkisiirtomaksujen alkavan korvautua Internet-maksuilla.

Puhelinpankin ja tietoverkkojen välityksellä asiakkaat voivat jo nykyään maksaa laskuja, avata tilejä, ostaa ja myydä rahasto-osuuksia ja arvopapereita, tehdä luottihakemuksia sekä tilata eri pankkituotteita. Tällä alueella MeritaNordbanken on mitä todennäköisimmin Euroopan suurin pankki, sillä sen täyden palvelun puhelinpankit palvelevat noin 400 000 asiakasta. Tietoverkko-asiakkaita on noin 580 000. Nordbankenin Internet-palveluiden käyttöliittymää on yksinkertaistettu vuoden 1999 alussa.

Internet-palvelujen helppo saatavuus ja nopeus tekevät niistä erittäin kilpailukykyisen vaihtoehdon. Niiden merkityksen odotetaan vain kasvavan, kun palvelu voidaan järjestää kaapeli-TV -verkon kautta interaktiivista televisiota käyttäen.

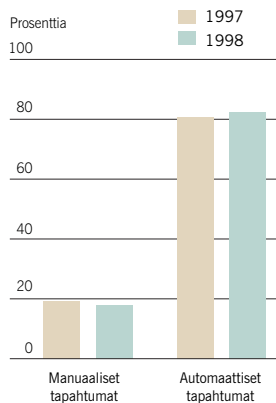
Kassatoiminnot vähenevät

Korteista on vähitellen tulossa tärkein maksuväline ja sekut jäävät pois käytöstä. Ruotsissa käteiskortin (Cashkortet) lanseeraus on sujunut hitaasti, mutta käytön oletetaan lisääntyvän, kun korttia tarjotaan lisätoimintona muiden korttien yhteydessä. Myös käteisnostot kaupan kassalta ovat yleistyneet, millä tarkoitetaan sitä että asiakas kortilla maksaessaan veloittaa tiliään yli ostosumman saadakseen itselleen käteistä vaihtorahana. Näin asiakkaat saavat kätevästi käteistä eikä pankin tarvitse ylläpitää entistä määrää konttoreita ja pankkiautomaatteja, myymälöiden käteiskassan hoitamisen tarve vähenee.

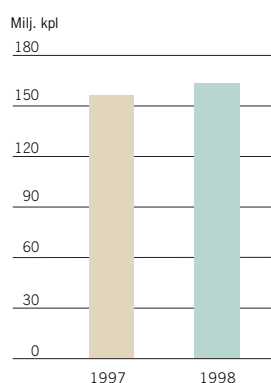
Palvelua lähellä – vähemmän konttoreita

Konttorien lukumäärää on supistettu asteittain viime vuosina. Sen sijaan on perustettu pienempiä ilman kassoja ja holveja olevia palvelupisteitä asiakkaiden

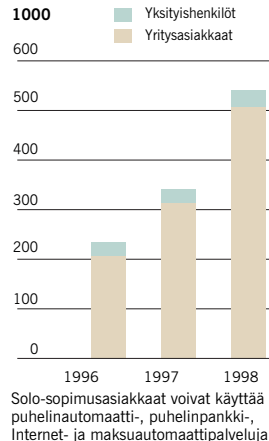
Manuaalisten/automaattisten tapahtumien jakauma 1997–1998, MeritaNordbanken

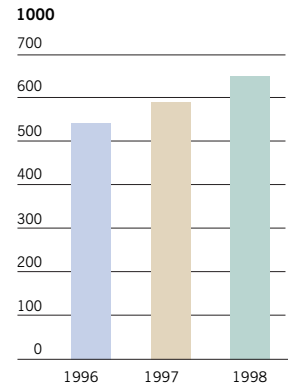
Pankkiautomaattinostojen kehitys 1997–1998, MeritaNordbanken

Solo-sopimusten määrä (Suomi)

Automaattisen puhelinpalvelun asiakkaiden määrän kehitys (Ruotsi)

lähelle kauppakeskuksiin, joukkoliikenteen solmu-kohtiin ja asuma-alueille. Nämä yksiköt myyvät pankin palveluita ja antavat neuvontaa. Myös uudentyyppisiä miehitettyjä konttoreita perustetaan, esimerkiksi kauppoissa sijaitsevia palvelupisteitä, joita on Suomessa 36 ja Ruotsissa kaksi.

Asiakkaita voidaan palvella myös asiamiesten välityksellä, esimerkiksi Ruotsin postilaitos ja myymäläpostit tai Suomen asiamieskokeilut. Asiamies voi olla muun muassa yksityishenkilö, päivittäistavarakauppa harvaan asutuilla seuduilla tai kiinteistövälittäjä. Näiden avulla palvelujen saatavuus paranee ja aukioloaikoja voidaan pidentää. Samalla pankin kustannukset supistuvat.

Suomessa konttoreiden yhteenlaskettu pinta-ala on supistunut 265 000 neliömetristä 246 000 neliömetriin, mikä on alentanut vuokratkustannuksia kahdeksalla prosentilla. Ruotsissa kustannukset ovat supistuneet tehokkaamman tilankäytön ansiosta neljällä prosentilla.

MeritaNordbanken rakentaa konttorien käyttöön puhelinpalvelukeskuksia, joiden avulla pankkikonttorien tehokkuutta on mahdollista parantaa. Pankkikonttoriin soittava asiakas yhdistetään suoraan puhelinpalvelukeskukseen, joka voi joko välittömästi vastata tiedusteluun ja ratkaista asiakkaan ongelman, ottaa vastaan ilmoituksen, jolloin asiakkaaseen otetaan myöhemmin yhteyttä tai yhdistää hänet edelleen Puhelinpankkiin. Ruotsissa on viisi tällaista keskusta ja Suomessa yksi. Konttorit liittyvät niiden palvelujen piiriin sitä mukaa kun kapasiteettia laajennetaan. Puhelinpalvelukeskusten henkilökunta hoitaa myös aktiivista puhelinmyyntiä ja varaa asiakastapaamisten aikoja.

MeritaNordbanken on erään suurasiakkaan kanssa aloittanut sähköisen laskutusjärjestelmän kokeilun. Tulevaisuudessa laskut on tarkoitus lähettää sähköpostitse. Se helpottaa asiakkaiden laskujen maksamista ja laskun lähettäjän on kätevämpää ja halvempaa tunnistaa ja kirjata suoritus.

Aluepankit

MeritaNordbankenilla on kahdeksan aluepankkia, jotka vastaavat kaikista oman alueensa asiakkaita. Lisäksi vaativia sijoittaja-asiakkaita palvelee yksityispankki. Varsinaisessa pankkitoiminnassa eli pankkien ja aluepankkien konttoreissa työskentelee noin 11 000 henkilöä, minkä lisäksi Yksityispankin palveluksessa on 100 henkilöä.

Kuhunkin aluepankkiin kuuluvilla konttoreilla (Ruotsissa) tai alueilla (Suomessa) on sekä riski- että tulosvastuu omien asiakkaitensa osalta. Konttorit tai alueet ovat vastuussa kaikkien asiakassuhteidensa kannattavuudesta ja kaikista tehdyistä luottopäätöksistä. Tällä varmistetaan, että asiakkaat käyttävät eri jakelukanavia, kuten puhelinpankkia, Internetiä tai yhteistyökumppaneiden palveluita tehokkaasti. Vuoden 1998 aikana otettiin käyttöön yhteisiä työskentelytapoja ja yhtenäistettiin konttoreiden sisustusta ja laitteistoa.

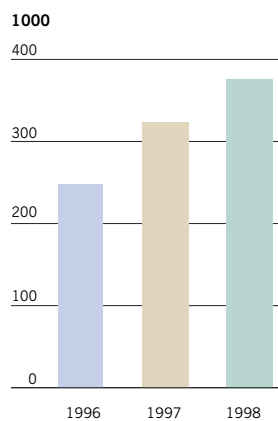
Liiketoimintapäätökset on hajautettu mahdollisimman pitkälle tehokkuuden ja laadun parantamiseksi. Työskentelytavat ja prosessit sekä asiakaskonseptit ovat erittäin tarkoin standardoituja hyvän laadun takaamiseksi alhaisin kustannuksin.

Yksityispankki

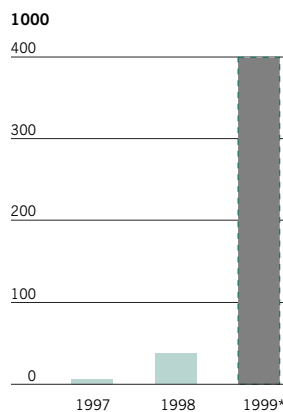
Yksityispankki ja omaisuuspalveluyksiköt tarjoavat palveluja MeritaNordbankenin varakkaille yksityisasiakkaille, joilla on sijoitettavaa omaisuutta yli miljoona kruunua tai 500 000 markkaa. Yksityispankista on saatu Suomessa niin hyviä kokemuksia, että konsepti otetaan käyttöön myös Ruotsissa.

Ruotsin ensimmäiset omaisuuspalveluyksiköt aloittivat toimintansa tammikuussa 1999. Vuoden lopussa Nordbankenissa arvioidaan olevan 10–12 yksik-

Puhelinpankki Nordbanken Direktin asiakkaiden määrän kehitys (Ruotsi)

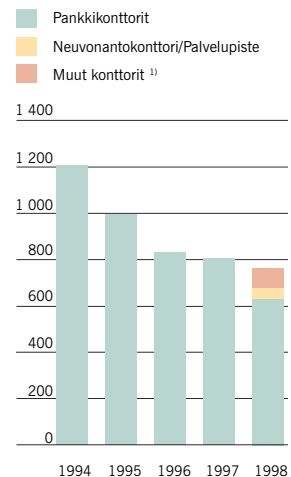

Internet -asiakkaiden määrän kehitys (Ruotsi)

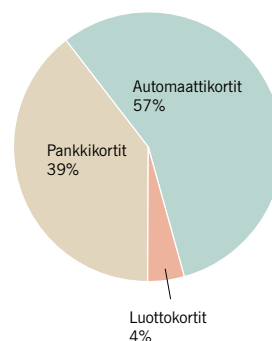
* Vuoden 1999 aikana kaikille Nordbanken Direktin asiakkaille järjestetään mahdollisuus käyttää Internet-palvelua.

Pankkikonttoreiden lukumäärä

1) Kassakonttori jne.

Asiakkaille myönnetty kortit
Yhteensä 3,8 milj. kpl.

köä, joissa kussakin on keskimäärin kaksi sijoitusneuvojaa, joiden jatkokoulutus alkoi jo vuonna 1998.

Suomessa toimii 25 henkilöasiakkaiden omaisuuspalveluyksikköä sekä neljä Yksityispankin konttoria, joiden palveluvalikoimaan kuuluu myös sopimukseen perustuva varallisuuden hoito. Helsingin Yksityispankki sekä tytäryhtiö MeritaNordbanken Luxembourg S.A. ovat itsenäisiä tulosyksiköitä. Molemmat tarjoavat monipuolisia yksityispankki- eli Private Banking -palveluita.

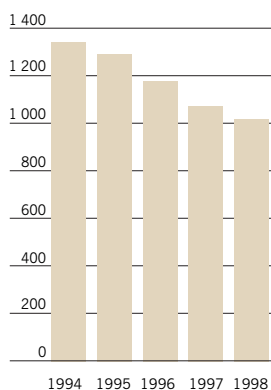
Vuoden 1998 lopussa Yksityispankin hoidossa oli noin 20 000 asiakkaan varallisuus, yhteensä 45 miljardia markkaa. Henkilökuntaan kuului yhteensä yli 200 sijoitusneuvojaa ja salkunhoitajaa. Vuoden 1998 tulos oli hyvä. Asiakkaiden määrä ja liiketoiminta kasvoivat tasaisesti.

Yhteistyö Ruotsin postilaitoksen kanssa

Postiyhteistyö on tärkeä osa MeritaNordbankenin tuotemerkki- ja jakelustrategiaa. Pankki on jo vuosia tehnyt yhteistyötä Ruotsin postin kanssa siten, että Nordbankenin asiakkaat voivat hoitaa monia pankkiasioitaan noin 1 000 postikonttorissa. Vuoden 1996 syksystä lähtien yhteistoimintaa on myös harjoitettu tuotemerkillä Postbanken. Liikeidean mukaan posti ylläpitää kattavaa yksinkertaisten pankkipalvelujen valikoimaa, joka vastaa yksityisasiakkaiden tavallisimpia tarpeita. Konsepti on suunniteltu toimimaan hyvin postin laajassa jakeluverkossa. Vuoden 1998 lopussa Postbankenilla oli 331 000 asiakasta ja yhteensä 7 miljardin kruunun (5 miljardin markan) otto- ja antolainausvolyyymi. Uudet asiakkaat ovat siirtyneet käyttämään Postbankenin palveluja pääosin muista ruotsalaisista pankeista.

Postikonttorien määrä (Ruotsi)

Nordbankenin asiakkaat voivat hoitaa useita pankkiasioitaan Ruotsin postin välityksellä.

Yhtenäinen organisaatio koko vähittäispankkitoiminnassa

Vähittäispankkitoiminnan tuote- ja markkinaorganisaatio on vastuussa suurille joukoille sekä laajaan ja tehokkaaseen jakeluun soveltuvien yksinkertaisten, vakioitujen tuotteiden kehittämisestä ja tarjoamisesta. Kustakin tuotteesta ja konseptista Suomessa ja Ruotsissa on vastuussa ainostaan yksi yhteinen tuotepäällikkö. Organisaatio tarjoaa myös yksittäisten asiakkaiden tarpeisiin räätälöityjä palveluja esimerkiksi Yksityispankissa ja yrityspalveluyksiköissä. Tuoteyksiköt ovat:

• Yritykset ja rahoitustuotteet

kehittää yrityksille suunnattuja palvelukonsepteja ja tuotteita, esim. yritystilin, lyhyt- ja pitkäaikainen antolainaus, sekä yksityishenkilöille tarkoitettuja rahoitustuotteita, kuten henkilö- ja asuntolainat.

• Henkilöasiakkaat ja ottolainaus

vastaa henkilöasiakkaille tarkoitetuista palvelukonsepteista ja talletustuotteista.

• Varallisuuden hoito ja yksityispankkitoiminta

kehittää palvelukonsepteja varakkaille asiakkaille sekä tuotteita säästövarojen pitkäaikaista hoitamista varten esim. rahasto- ja arvopaperisijoituksina.

• Maksupalvelu ja verkkopankkipalvelut

tarjoaa erilaisia maksupalveluja, kehittää uuden sukupolven tietoverkkopalveluja Internet-, puhelinpankki- ja vastaavaan pankkitoimintaan.

• Markkinointi

on vastuussa markkinointiviestinnästä, sekä perinteisestä mainonnasta että suoramainonnasta. Se vastaa myös markkinatutkimuksesta.

• Jakelu ja palveluverkko

laatii ja toteuttaa jakelustrategioita, joihin kuuluu myös konttoriverkon suunnittelu. Se koordinoi palvelutarjontaa ja jakelukanavia ja vastaa yhteyksistä yhteistyökumppaneihin, esim. Ruotsin postilaitokseen.

• Tuottavuus ja tuotanto

kantaa kokonaisvastuun tuottavuuden kehittymisestä ja johtaa tiettyjä yhteisiä back office -toimintoja.

Tuoteyhtiöt

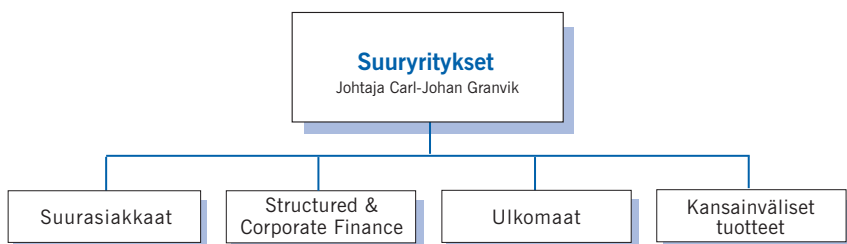
Vähittäispankkitoimintaan kuuluu useita erikoistuneita tytäryhtiöitä, joiden tuotteet täydentävät pankin palveluvalikoimaa. Ne tarjoavat mm. leasing- ja factoring-tuotteita ja kiinnitysvakuudellisia lainoja, joita myydään pääasiassa pankin jakeluverkossa mutta myös muiden jakelukanavien välityksellä. Tuoteyhtiöitä on kuvattu sivuilla 90–93.

Suomen Teollisuuspankki fuusioitiin vuoden 1998 lopulla Merita Pankkiin. Fuusio johtui sekä lainsäädännön muutoksesta että markkinoista, joiden ansiosta Teollisuuspankin palveluita voitiin tarjota suoraan Merita Pankin kautta.

Suuryritykset

Suuryritykset-toiminto vastaa MeritaNordbankenin suuriasiakas-toiminnasta, Structured and Corporate Finance -toiminnasta, ulkomaantoiminnasta ja kansainvälisistä tuotteista.

Suuryritykset-toiminto, mmk

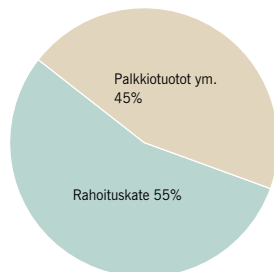
Tuotot	1 629
Kulut	- 797
Luottotappiot	- 494
Liiketulos	338

Meritan ja Nordbankenin yhdistyessä toiminnotkin on suureksi osaksi yhdistetty. Suuryritykset-toiminnolla on samantapainen asiakaspohja Suomessa ja Ruotsissa sekä yhteisiä kansainvälisiä asiakkaita, lähinnä rahoituslaitoksia.

Vuoden alussa perustettu organisaatio toimii hyvin, ja sen vastuualueet ulottuvat molempiin maihin. Tämä on mahdollistanut useimpien yksiköiden yhdistämisen. Viime vuoden suurin haaste oli valmistautuminen euron käyttöönottoon ja sen aiheuttamiin muutoksiin toiminnassa.

Yhteistyön tiivistyminen asettaa myös suuria vaatimuksia järjestelmätuen kehittämiseksi.

Tuottojen jakautuminen

Suuriasiakkaat

Suuriasiakkaat-yksikön vastuualueeseen kuuluvat MeritaNordbankenin vaativimmat yritysasiakkaat. Suomen yksiköllä on yli 200 asiakasta, ja se pyrkii toimintansa entistä tarkempaan asiakasryhmäkohtaiseen kohdentamiseen. Ruotsissa suurasiakkaita on vähän yli 100. Näiden lisäksi yksikkö palvelee noin 80 pohjoismaista shipping-asiakasta.

Huolimatta kovasta kilpailusta MeritaNordbanken on säilyttänyt vahvan markkina-asemansa Suomessa. Uusien luottojen kysyntä oli katsausvuonna vähäistä, osittain erilaisten yritystodistusohjelmien lisääntymisen ja jo aikaisemmin sovittujen luottojen takia. MeritaNordbanken on auttanut asiakkaita sekä koti- että ulkomaisten yritystodistusohjelmien järjestämisessä ja hoitamisessa. Euromääräisiin konsernitileihin liittyvien ratkaisujen kysyntä on kasvanut molemmissa maissa.

Ruotsissa asiakkaat ovat suhtautuneet myönteisesti yhteistyöhön Meritan kanssa. Tuotevalikoiman laajeneminen on lisännyt liiketoimintaa esimerkiksi yritystodistusohjelmien hoidon ja viennin rahoituksen osalta.

MeritaNordbanken on säilyttänyt asemansa johtavana shipping-pankkina sekä Suomessa että Ruotsissa. Vuoden 1998 lopussa liitettiin Turun ja Ahvenanmaan shipping-toiminta suurasiakasryhmän Ship Finance -yksikköön. Yksiköllä on nyt toimipisteet Göteborgissa, Tukholmassa, Helsingissä, Turussa ja Lontoossa. Kansainvälinen shipping-toiminto kääntyi laskuun vuoden mittaan ja sen odotetaan olevan edelleen heikkoa kuluvana vuonna.

Vuoden tulos oli epätydyttävä. Tulosta rasittivat Suomen lamavuosilta peräisin olevat 4 miljardin markan matalatuottoiset tase-erät, jotka vaikuttivat rahoituskatteeseen, arvostuksiin ja luottotappiovarauksiin.

Structured & Corporate Finance

Yhdistämällä Nordbankenin erityisrahoitus- ja corporate finance -yksiköt Merita Corporate Financen toimintaan Suomessa luotiin kilpailukykyinen investointipankki pohjoismaisia liiketoimia varten.

Pankki oli yksi pääjärjestäjistä Soneran ja Fortumin yksityistämisessä. Energiasektorilla MeritaNordbankenilla oli tärkeä tehtävä Suomen ja Ruotsin välisissä rakennejärjestelyissä, muun muassa Birka Energin muodostamisessa. Myös yrityskauppojen rahoitus kehittyi hyvin. Pankki rahoitti yrityskauppoja yhteensä 6 miljardilla markalla. Vuoden tulos oli hyvä.

Ulkomaat

Vuoden kuluessa luotiin molempien pankkien ulkomaantoiminnalle yhteinen identiteetti nimellä MeritaNordbanken Group. Vahvistettiin yhtenäiset limiitit ja liikesuhteet yhteisiin vastapuoliin – lähinnä pankkeihin

ja rahoituslaitoksiin. Ulkomaisissa yksiköissä pankki on perustanut suomalaisten osastojen rinnalle ruotsalaisia osastoja ruotsalaisille asiakkaille suunnattua markkinointia varten. Esimerkiksi New Yorkissa ruotsalaisten asiakkaiden asiointi on yli kaksinkertaistunut alle vuodessa.

Vuoden aikana Investment Bank of Latvian osakeenemmistö siirtyi MeritaNordbankenille. Tallinnan konttori on nyt Viron kolmanneksi suurin talletuspankki. Kööpenhaminaan on perustettu sivukonttori hoitamaan asiakkaiden maksuliikennettä. Keväällä 1999 avataan sivukonttori myös Oslossa.

Valmistautuminen euron käyttöönottoon ja siihen liittyviin maksuliikepalveluihin vaati paljon työtä vuoden aikana. Tarkoituksena on omia yksiköitä perustamalla ja yhteistyöpankkien avulla tarjota asiakkaille ensiluokkaista europolvelua.

Vuotta leimasi loppukesästä levottomuus kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla lähinnä Venäjän talouden romahtamisen ja Aasian talouskriisin pitkittymisen seurauksena. MeritaNordbanken pyrki pitämään riskinoton vähäisenä, mutta tulokseen vaikutti luottotappiovarausten tarve etenkin Venäjällä ja Aasiassa. Sen lisäksi yhtenäistettiin molempien pankkien varaukset maaliskuun suhteen, mikä lisäsi luottotappiovarausten tarvetta 190 miljoonalla markalla. Tästä syystä ulkomaantoiminnon tulos oli kokonaisuutena negatiivinen.

Kansainväliset tuotteet

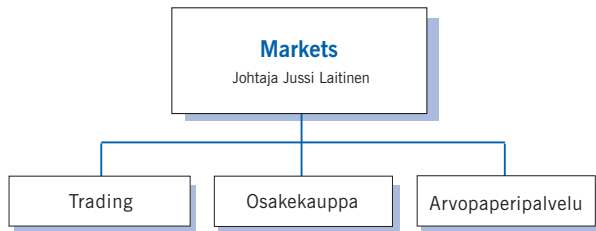
Rahoitusmarkkinoiden levottomuus vaikutti myös dokumenttimaksuihin. Huolimatta volyymien supistumisesta pankki säilytti noin 75 prosentin markkinaosuuden Suomessa ja lisäsi markkinaosuuttaan Ruotsissa lähes 30 prosentilla. Viennin rahoituksen perustuotteet yhtenäistettiin vuoden aikana. Pankin viennin rahoitukseen kehittämät erikoistuotteet auttoivat asiakkaita toimimaan myös perinteisesti hankalina pidetyillä markkinoilla. Valuuttaluottojen määrä vakiintui pitkään kestäneen kysynnän laskun päätyttyä.

Vuoden 1999 alusta lähtien kansainvälisiin tuotteisiin sisältyvät myös arvopaperisäilytykset. Säilytyspalvelujen kysyntä on kasvanut voimakkaasti suomalaisiin ja ruotsalaisiin arvopapereihin kohdistuvan ulkomaisen kiinnostuksen lisääntyessä. Tarve palvelulla ulkomaille sijoitettavia suomalaisia ja ruotsalaisia asiakkaita on myös lisääntynyt. Uusi organisaatio turvaa MeritaNordbankenin kilpailukyvyyn tällä kasvualueella.

Markets

Markets-toiminto vastaa MeritaNordbankenin valuutta-, korko-, pääomamarkkina- ja osakekaupasta.

Markets, mmk	
Tuotot	934
Kulut	- 717
Luottotappiot	-
Liiketulos	217

Marketsin viime vuoden toiminnalle oli kuvaavaa lopullinen valmistautuminen euron käyttöönottoon, levottomuus "Emerging Markets"-alueilla, lisääntynyt elektroninen kaupankäynti perinteisillä trading-tuotteilla, kasvavat luottomarginaalit sekä voimakkaasti nousuvat, mutta volatiilit pörssikurssit.

Trading-yksiköt niin Suomessa kuin Ruotsissakin menestyivät hyvin alkusyksyn epävarmuudesta huolimatta. Toinen ilonaihe oli Suomen osakekauppa, jolla oli ennätysvuosi. Ruotsissa osakekaupan tulosta rasittaa 195 miljoonan markan varaus, joka tehtiin ohjeita rikkoen tehtyjen osakekauppojen seurauksena. Asia on poliisitutkinnassa. Sisäisiä rutiineja arvioimaan on asetettu työryhmä.

Trading-toiminta Lontoossa on viime vuosina ollut huonosti kannattavaa. Lisäksi elektronisen kaupankäynnin kasvu ja suhteellisen korkea kustannustaso johtivat siihen, että toiminnan painopistettä siirrettiin entistä enemmän riskinotosta konttorin skandinaavisten ja paikallisten asiakkaiden palvelemiseen. Toiminta New Yorkissa ja Singaporessa sujui hyvin vuonna 1998.

Organisaatio

Markets toimii Helsingissä, Tukholmassa, Malmössä, Göteborgissa, Sundsvallissa, Lontoossa, New Yorkissa ja Tallinnassa. Sen lisäksi toimintoon sisältyy omakustannusperiaatteella toimiva keskitetty prosessiyksikkö, Arvopaperipalvelu.

Vuoden aikana toteutettiin suurehko organisaatiomuutos Marketsin ja Treasuryn välillä. Ulkoinen lyhytaikainen markkinarahoitus siirtyi Suomessakin

Treasuryn hoidettavaksi. Tätä toimintamallia on jo aiemmin sovellettu Ruotsissa.

Vuoden aikana aloitettiin riskinoton, tuotekehityksen ja markkinoinnin yhtenäistäminen niillä toiminta-alueilla, joilla on maailmanlaajuisia liiketoimintaa. Nämä alueet ovat valuuttakauppa, obligaatioiden markkinatarkaus sekä pääomamarkkinatoiminta. Myöskin riskimittauksessa ja riskiseurannassa sekä muissa middle office -toiminnoissa aloitettiin toimintojen yhtenäistäminen. Vuoden lopulla käynnistettiin useita projekteja Suomessa ja Ruotsissa käytössä olevien back office -rutiinien ja tietotekniikkaratkaisujen läpikäymiseksi.

Osakekaupassa Suomen ja Ruotsin välinen yhteistyö on alkanut analyysitoiminnan koordinoimisella.

Tulevaisuus

Euron käyttöönotto vaikuttaa Marketsin tulevaan toimintaan ja sen muodostumiseen merkittävästi. Se merkitsee pienempiä tuottoja perinteisessä valuuttaja korkokaupassa ja toisaalta määrän ja tuottojen kasvua pääomamarkkinatoiminnassa ja osakekaupassa. Kustannusten hallinta ja yhtenäinen kehitystyö valuutta- ja korkokaupassa ovat etusijalla. Asiakaspalvelu säilyy hajautettuna, mutta riskinottoa ja hallinnollisia rutiineja keskitetään yhä enemmän. MeritaNordbankenilla on vahva asema sekä Suomessa että Ruotsissa perinteisenä trading -palveluita tarjoavana pankkina.

Pankki on edelleen johtava syndikoitujen luottojen ja pääomamarkkinaohjelmien järjestäjä Suomessa, ja se on hyvin vahva Medium Term Note (MTN)- ja Commercial Paper -markkinoilla Ruotsissa. Pankki jatkaa määrätietoista toimintaa tavoitteenaan tulla johtavaksi osakeantien järjestäjäksi ja pääomamarkkina-instrumenttien myyjäksi Suomessa ja Ruotsissa.

Osakekaupassa MeritaNordbanken oli suurin kaupankävijä Suomen pörssissä, ja sen markkinaosuus oli yli 18 prosenttia. Ruotsissa markkinaosuus oli noin 2 prosenttia pörssivaihdon määrästä, mutta yli 5 prosenttia kaikista tapahtumista, mikä osoittaa pankin sunntautumista palvelemaan ruotsalaisia asiakkaita konttoriverkostossa. Laadukkaan kehityksen varmistamiseksi ja markkinaosuuksien kasvattamiseksi institutionaalisille sijoittajille tarjottavaa tuotevalikoimaa osakekaupassa laajennetaan. Vuonna 1999 tuodaan markkinoille seuraava versio yksityishenkilöille tarkoitettu osakekaupasta Internetin kautta.

Tallinna

Kööpenhamina

Varallisuuden hoito

Suomessa ja Ruotsissa toimiva MeritaNordbankenin Varallisuuden hoito tuottaa ja markkinoi laajaa valikoimaa sijoitustuotteita pankin asiakaskunnalle.

	Rahastot	Instituutioiden Varallisuuden hoito	Vakuutukset	Yhteensä
Tulos (mmk)				
Tuotot	930	94	176	1 200
Kulut	- 384	- 38	- 123	- 545
Tuotekohtainen tulos	546	56	53	655
Määrä (mrd mk)	75	35	17	127

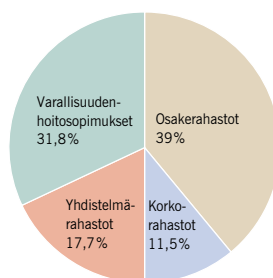
MeritaNordbankenin Varallisuuden hoito on yksi Pohjoismaiden suurimmista, ja sen hoidossa oleva varallisuus on 127 miljardia markkaa. Suuruutensa ja vahvuutensa ansiosta yhtiö voi

- kehittää tuotteita asiakkaiden erilaisiin tarpeisiin,
- harjoittaa toimintaa niin, että se täyttää korkeat laatu-, vaitiolo- ja turvallisuusvaatimukset,
- panostaa voimakkaasti markkinointiin,
- houkutella päteviä työntekijöitä organisaatioonsa.

Varallisuuden hoito on selvästi tulossuuntautunutta. Tämä merkitsee sitä, että sen on saavutettava kilpailukykyinen tulos siten että asiakkaat ovat tyytyväisiä ja markkinaosuudet kasvavat.

Pankin vahva markkina-asema ja laaja jakeluverkko antavat hyvät edellytykset toiminnan voimakkaalle kasvulle myös tulevaisuudessa.

Rahastojen jakautuminen

Hallinnoitava varallisuus yhteensä

Yhteistoiminta markkinoilla

MeritaNordbankenin Varallisuuden hoidon ensimmäisen vuoden toiminnassa on ollut tärkeällä sijalla voimakas integroituminen ja toiminta yhä kovemmin kilpailuilla markkinoilla.

Rahastojen ja institutionaalisten sijoitussalkkujen hoito siirtyi jo keväällä 1998 organisaatioon, joka on yhteinen sekä Suomelle että Ruotsille ja jossa on osittain yhteiset järjestelmät. Yhteisen tietojärjestelmän rakentamisessa on kuitenkin vielä paljon työtä. Tuotteita ja konsepteja kehitetään rahastoille ja institutionaalisille sijoittajille yhteistyössä. Yhteistyötä tehdään

myös markkinoinnissa. Muita positiivisia vaikutuksia on mm. yhteinen koulutus, tuotekehitys.

Konsernin kaksi henkivakuutusyhtiötä, Livia Ruotsissa ja Merita Henkivakuutus Suomessa, toimivat erilaisin edellytyksin kumpikin omilla markkinoillaan. Tämä koskee esimerkiksi verotusta, lainsäädäntöä ja kilpailutilannetta. Tästä huolimatta on vuoden aikana toteutettu kaksi suurta yhteistyöprojektia, jotka koskivat sijoitussidonnaisia vakuutuksia ja sopimuseläkkeitä. Myös strategiaa ja palvelujen kehittämistä koskeva yhteistyö on aloitettu.

Yhteenvetona voidaan todeta, että rakenteen ja prosessien osalta integroituminen on edennyt pitkälle. Yhdistymisestä saavutetaan lisää hyötyjä, kun uudet tietojärjestelmät otetaan käyttöön.

Sijoitusrahastot

Suomen sijoitusrahastomarkkinoilla on ollut vuoden aikana runsaasti kysyntää, ja markkinoiden arvo on kasvanut 18,6 miljardista 29,1 miljardiin markkaan. Osake- ja yhdistelmärahastot ovat kasvaneet nopeammin kuin markkinat keskimäärin, ja rahastoista on yhä enenevässä määrin tullut yksityishenkilöille suunnattu säästämismuoto. MeritaNordbankenilla oli runsaan 43 prosentin osuus markkinoiden nettomerkinnoista ja sen kokonaismarkkinaosuus oli 31,5 prosenttia. Rahastosäästäjien lukumäärä on yli kaksinkertaistunut vuoden kuluessa, mikä johtuu osittain viime kesänä aloitetusta kuukausisäästämisestä sekä pankin kontto-reiden saamasta paremmasta myyntituesta.

Ruotsissa osakerahastojen osuus on 2/3 koko rahasto-omaisuudesta. Rahastosäästäminen ylittää nykyisin pankkien ottolainauksen yksityishenkilöiden osalta. Osakkeet ja osakerahastot ovat pörssikehityksen vuoksi viime vuosina kehittyneet myönteisemmin kuin muut merkittävät sijoitusmuodot. Neljällä suu-rella pankilla on yhteensä 85 prosenttia Ruotsin rahas-

tomarkkinoista. Kilpailu Ruotsin rahastomarkkinoilla lisääntyi voimakkaasti vuoden kuluessa. Syynä on se, että yhä useammat uudet yritykset osallistuivat kilpailuun sopimuseläkkeistä ja tulevista sijoituseläkkeistä (Ruotsin uusi eläkepension-järjestelmä). Nordbankenin Rahastojen markkinaosuus supistui hieman 18,1 (18,4) prosenttiin ja 14 (16) prosenttiin markkinoille tulevasta nettovirrasta. Keskimääräisesti Nordbankenin rahastot ylittivät vertailuindeksinsä.

Suomessa ja Ruotsissa otettiin samanaikaisesti käyttöön kaksi uutta rahastoa – MeritaNordbanken Nordic Small Cap ja MeritaNordbanken Euroland. Molemmat ovat niin sanottuja monivaluuttarahastoja, joiden kotipaikka on Suomessa, mutta joihin asiakkaat voivat sijoittaa sekä Suomen markoissa että Ruotsin kruunuissa.

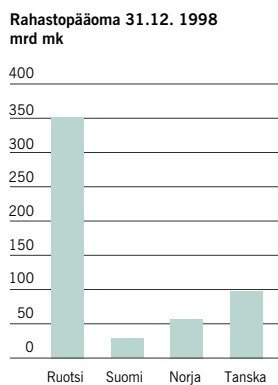
Instituutioiden varallisuuden hoito

Kilpailu lisääntyi voimakkaasti vuoden aikana. Suurasiakkaat käyttävät yhä enemmän konsulttiapua varallisuuden hoidossa. Ruotsissa markkinat kasvavat keskiurten yritysten keskuudessa. Vastataksaan kysyntään MeritaNordbanken toi markkinoille neljä keskiurille yrityksille ja yhteisöille tarkoitettua sijoitusrahastoa. Yhteistyötä konttoreiden kanssa on tehostettu, jotta asiakkaat tavoitettaisiin helposti ja kustannustehokkaasti.

Suomessa toiminta on suunnattu ennen kaikkea vakaan pohjan muodostamiseen tulevalle laajentumiselle. Varallisuudenhoitosopimusten kysyntä ja sen myötä myös muiden toimijoiden kiinnostus markkinoita kohtaan on kasvanut.

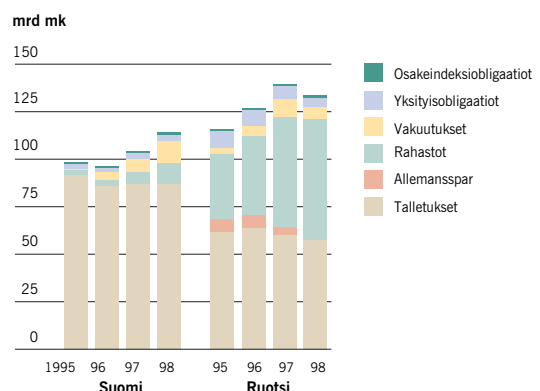
Vuoden aikana varallisuudenhoitosopimusten perusteella hoidettava instituutioiden varallisuus kasvoi Ruotsissa 3,8 miljardilla kruunulla 30,3 miljardiin kruunuun ja Suomessa 3,5 miljardilla markalla 15,9 miljardiin markkaan.

Rahastovarallisuus Pohjoismaissa

Lähteet: Helsingin arvopaperipörssi, InvesteringsForeningsRådet, Svensk Fondstatistik AB och Verdipapirenes Forening

MeritaNordbanken, kotitalouksien säästäminen

Ruotsin kruunuina volyymit ovat kasvaneet, mikä ei ilmene kuvioista, koska valuutta on muunnettu Suomen markoiksi.

Henkivakuutustoiminta

Ruotsissa sijoitussidonnaisten vakuutusten kysyntä oli edelleen voimakasta, kun taas eläkevakuutukset ja yksilöllinen eläkesäästäminen kehittivät jonkin verran hitaammin. MeritaNordbanken toi kesäkuussa Ruotsin markkinoille sijoitussidonnaiset vakuutukset. Vuoden vaihteeseen mennessä se oli saavuttanut runsaan 5 prosentin markkinaosuuden uusista vakuutuksista. Syksyllä rekisteröiduttiin Arbetsmarknadsförsäkringscentraliin työmarkkinajärjestöjen eläkesopimuksen mukaisten sijoitussidonnaisten eläkevakuutusten tarjoajaksi. Markkinaosuudeksi tuli 1,6 prosenttia.

LIVIA, jota Sparöversikt-lehti piti 90-luvun parhaana ruotsalaisena henkivakuutusyhtiönä, saavutti ensimmäistä kertaa yli miljardin kruunun vakuutusmaksutuoton. Suomessa Merita Henkivakuutuksen tuotteiden kokonaiskysyntä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden loppupuolella tilanne kuitenkin muuttui, ja Merita Henkivakuutus kasvatti maksutuloaan 2 prosenttia. Kokonaismaksutulo kasvoi 27 prosenttia. Lisäksi yhtiön sijoitusvakuutuksia on alettu myydä Ruotsissa hyvin tuloksin. Ruotsin myynti mukaan lukien kokonaismaksutulo kasvoi 53 prosentilla 4 378 miljoonaan markkaan.

Yksityispankkitoiminta

Vuoden aikana on tehty kehitystyötä, jotta Ruotsissa voitaisiin aloittaa Suomen omaisuuspalveluyksiköitä vastaavia yksiköitä. Ne aloittavat toimintansa vuoden 1999 tammikuussa.

Suomessa on työskennelty uuden salkunhoitojärjestelmän kanssa ja on parannettu omaisuuspalveluyksiköiden tukitoimintoja. Katso tarkemmin sivulla 22.

Kasvava organisaatio

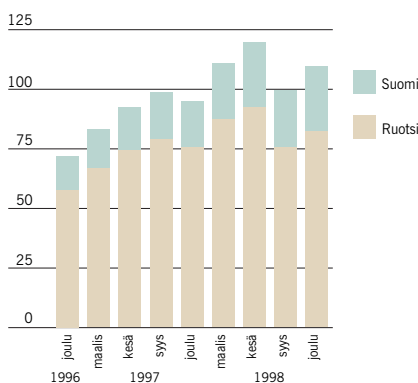
MeritaNordbankenissa on nyt varauduttu varallisuudenhoitotoiminnan voimakkaaseen ja jatkuvaan kasvuun. MeritaNordbankenin resursseja on vahvistettu vastaamaan kansainvälisten sijoituspalveluiden kysyntää, myös analyysi- ja salkunhoitoresursseja on lisätty. Suomessa vahvistetaan jo ennestään vahvaa markkina-asemaa. Sitä tukee maanlaajuinen jakeluverkko. Ajamittaan rahastojen markkinaosuuden odotetaan nousevan yli 40 prosenttiin. Ruotsissa rahastojen markkinaosuuden, joka on nyt runsaat 18 prosenttia, tavoitellaan nousevan yli 20 prosenttiin. Instituutioiden varallisuuden hoidon osalta tavoitteena on, että MeritaNordbanken on yksi kolmesta johtavasta varallisuuden hoitajasta niin laadun, tuoton kuin määränkin suhteen. Henkivakuutustoiminnan osalta Suomessa vahvistetaan asemaa markkinajohtajana, kun taas Ruotsissa kasvatetaan sijoitusvakuutusten ja yksilöllisten eläkevakuutusten määrää.

Tulevaisuuden mahdollisuudet

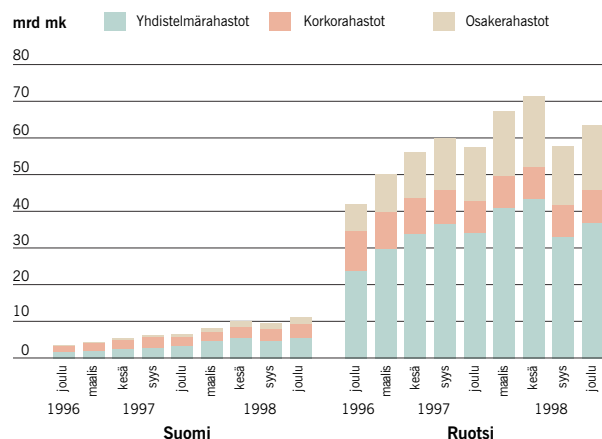
Varallisuuden hoito on kasvava toiminta-alue koko läntisessä maailmassa. MeritaNordbankenilla on hyvät edellytykset kasvaa voimakkaasti lähivuosina esimerkiksi

- kehittämällä edelleen sijoitusvakuutuksia Ruotsissa ja Suomessa,
- tarjoamalla rahastosäästämistä laajoille asiakasryhmille Suomessa,
- kehittämällä tulevaisuuden säästöhenkivakuutuksia ja sopimuseläkejärjestelmiin liittyviä palveluja Ruotsissa,
- kehittämällä täydentäviä jakelumuotoja rahastoille ja henkivakuutuksille,
- kehittämällä instituutioiden ja yksityishenkilöiden varallisuudenhoitosopimuksia sekä Suomessa että Ruotsissa.

MeritaNordbankenin hoidossa oleva varallisuus, rahastot ja varallisuudenhoitosopimukset
mrd mk

MeritaNordbanken, rahastokohtainen kehitys, pl. varallisuudenhoitosopimukset

Kiinteistöt

MeritaNordbankenin kiinteistöomaisuuden arvo on huomattava, ja siitä on suurin osa Suomessa. Kiinteistötoiminta ei kuitenkaan kuulu konsernin ydintoimintoihin, ja siksi kiinteistöistä, joita ei käytetä pankkitoimintaan, luovutaan.

Liikekiinteistöjen arvonnousu Suomen markkinoilla, lisääntynyt kysyntä sekä korkea vuokrataso ja vuokrausaste loivat hyvät edellytykset konsernin kiinteistöomaisuuden jalostamiselle, kehittämiselle ja myymiselle.

Markkinakehityksen perusteella ja edellytysten analysoinnin jälkeen päätettiin vuoden 1998 joulukuussa konsernin suomalainen kiinteistöomaisuus jakaa osiin ja purkaa nopeammin kuin aiemmin oli suunniteltu. Tämä päätös noudattaa vuonna 1997

tehtyä linjausta, jonka mukaan MeritaNordbanken keskittyy pankkitoimintaan ja laajentaa sitä.

Supistamisohjelma, johon sisältyy joukko rakenteellisia toimenpiteitä, arvioidaan voitavan toteuttaa niin, että suurin osa kiinteistöomaisuudesta myydään vuosina 1999–2001. Koko ohjelman lasketaan olevan valmis vuonna 2003.

Nopeammasta myymisestä seuraa mm. se, että kiinteistöomistusten negatiivinen vaikutus konsernin tulokseen poistuu vähitellen. Velkojen ja oman pääoman korkorasituksen ollessa runsaat 3,5 prosenttia arvioidaan kiinteistöomaisuuden rasittaneen tulosta noin 0,5 miljardilla markalla vuonna 1998 ilman arvonalennuksia ja myyntitappioita.

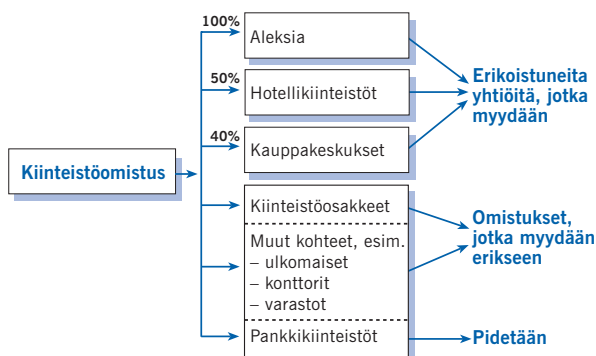
MeritaNordbanken Kiinteistöomaisuus vuoden 1999 alussa, mrd mk

Aleksia	7,7
Dividum	0,3
Kauppakeskukset, Suomi	0,8
Myytävät kiinteistöt, Suomi ja ulkomaat	4,7
Myytävät kiinteistöt, Ruotsi	0,3
Kiinteistöosakkeet	1,3
Pankkikiinteistöt, Suomi	2,9
Pankkikiinteistöt, Ruotsi	1,8
Yhteensä	19,8

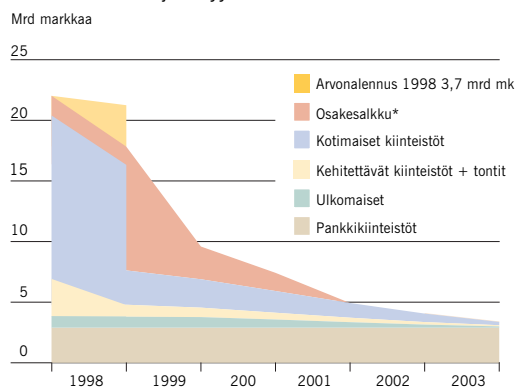
Mukauttaminen markkina-arvoon

Myynnin nopeuttamiseksi tehtiin vuoden 1998 tilinpäätöksessä Merita Kiinteistöjen omistuksessa olevista kiinteistöistä noin 3,7 miljardin markan arvonalennus, jolloin niiden uudeksi kirjanpitoarvoksi tuli 17,6 miljardia markkaa. Arvonalennukset perustuvat ulkopuolisiin markkina-arviointeihin, jotka teki syksyllä 1998 Huom! (Catella) ja Peltola & Pulkkanen.

Suomen kiinteistöjen myynti

Suomen kiinteistöjen myyntisuunnitelma

* mukaan luettuna Aleksia, hotellit ja kauppakeskukset ja Aleksia-velat

Kiinteistöyhtiö Aleksia muodostetaan

Merita Kiinteistöistä siirretään uuteen yhtiöön, Aleksiaan, 173 korkealuokkaista kiinteistöä, joissa on yhteensä noin miljoona neliometriä vuokrattavaa pinta-alaa. Pinta-alasta 75 prosenttia on toimisto- ja liikekiinteistöjä. Omistus on keskittynyt Helsingin seudulle, missä sijaitsee yli 80 prosenttia Aleksian kiinteistöomaisuuden arvosta. Aleksialla on Helsingissä yhteensä yli 120 kiinteistöä, joissa on lähes 600 000 neliometriä vuokrattavaa pinta-alaa. Muut kiinteistöt sijaitsevat Tampereella, Turussa, Oulussa ja Jyväskylässä.

Aleksiaan siirretään myös joukko käynnissä olevia rakennus- ja kehitysprojekteja, jotka kaikki valmistuvat lähivuosina. Näistä projekteista merkittävimmät ovat Kämppe (hotelli ja ostosgalleria, noin 20 000 neliometriä) ja Metropol 2001 (viihde- ja vapaa-ajankeskus, noin 40 000 neliometriä), molemmat Helsingin keskustassa, sekä Matinkylän kauppakeskus Espoossa.

Aleksian kiinteistöomaisuuden kirjanpitoarvo oli 2,2 miljardin alaskirjausten jälkeen noin 7,7 miljardia markkaa. Markkina-arvo on noin 8,4 miljardia markkaa. Yhtiöstä tulee näin Pohjoismaiden suurimpia puhtaasti kiinteistöalaaan keskittyviä yrityksiä. Aleksian omaksi pääomaksi suunnitellaan 2,7 miljardia markkaa, jolloin vakavaraisuusprosentiksi tulee 35 prosenttia. Aleksian efektiivisen tuoton lasketaan olevan aluksi 5,4 prosenttia.

Aleksian yhteensä 5,0 miljardin suuruudesta ulkoisesta rahoituksesta on 1,6 miljardia markkaa projekteihin liittyviä, aluksi korottomia lainoja. Viimeksi mainitut lainat korvataan korollisilla lainoilla sitä mukaa kuin meneillään olevat projektit valmistuvat. Kaikkien projektien odotetaan olevan valmiita vuonna 2002. Korottomien lainojen lasketaan aluksi rasittavan MeritaNordbankenin tulosta noin 50 miljoonalla markalla vuodessa. Rasitus pienenee vähitellen sitä mukaa kuin projektit valmistuvat.

Vuonna 1999 tehdään päätös siitä, kuinka Aleksian siirto MeritaNordbankenilta uusille omistajille tapahtuu. Mikäli markkinatilanne on suotuista, vuonna 1999 suoritetaan osakkeiden myynti ja listautuminen pörssiin.

Hotellikiinteistöjä vaihtokaupassa

Merita Kiinteistöt luovutti 16 kokonaan ja kaksi osittain omistamaansa hotellikiinteistöä Kansalliset Liikekiinteistöt Oy:lle (KLK). Vastikkeeksi KLK luovutti Merita Kiinteistöille 17 liikekiinteistöä, joista suurin osa siirrettiin edelleen Aleksialle. Vaihtokaupan arvo oli 670 miljoonaa markkaa.

Ennen vaihtokauppaa Merita Kiinteistöissä tehtiin luovutetuista hotellikiinteistöistä arvonalennus, jonka vaikutus vuoden 1998 tulokseen oli noin 0,2 miljardia markkaa.

KLK:n nimi vaihdetaan Dividumiksi ja se muutetaan yksinomaan hotellisijoituksia tekeväksi yritykseksi. Uusi yritysjohto on valittu. Dividumin omistus jakautuu niin, että MeritaNordbanken omistaa siitä 50 prosenttia, Sampo-ryhmä noin 35 prosenttia sekä Eläke-Kansan ja Kansa International Corporation -yhtiön konkurssipesät noin 15 prosenttia. MeritaNordbankenin Dividumissa olevan osakeomistuksen kirjanpitoarvo on 326 miljoonaa markkaa.

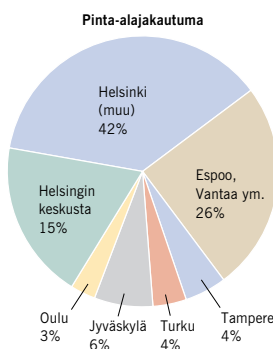
Vaihtokaupan jälkeen Dividum omistaa yhteensä 23 hotellikiinteistöä, joissa on yli 4 000 huonetta ja joiden kirjanpitoarvo on 1,1 miljardia markkaa. Kiinteistöomaisuus käsittää mm. kolme suurinta Helsinki-Vantaan lentokentän lähellä olevaa hotelliä (Cumulus Airport, Ramada Airport ja Holiday Inn), Hotelli Pohjanhovin Rovaniemellä sekä Hotelli Aulangon Hämeenlinnassa.

Dividum aikoo lisätä omistamiensa hotellikiinteistöjen määrää ja laajentaa omistuspohjaa. Yritys aikoo listautua pörssiin heti, kun edellytykset siihen ovat olemassa.

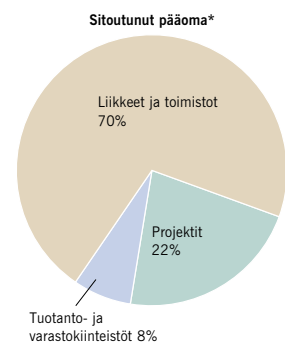
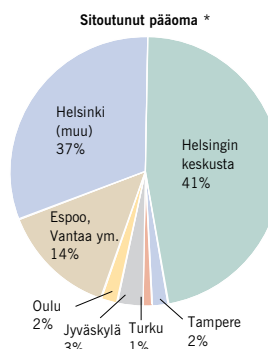
Kauppa- ja liikekeskukset siirretään osittain omistettuun yhtiöön

Merita Kiinteistöt perustaa yhteistyössä Keskon, Sammon ja Pohjolan kanssa vuoden 1999 alussa erikoistuneen kiinteistöyhtiön, jonka toiminta keskittyy kauppakeskusten omistukseen ja hallintoon Suomessa.

Aleksian kiinteistöt

Aleksian kiinteistötyypit

* Sitoutuneella pääomalla tarkoitetaan kirjanpitoarvoa, joka on oikaistu osittain omistettujen kiinteistöjen lainausuuksilla.

Yhtiöllä on osuudet 14 kiinteistöstä, joiden arvo on 2,0 miljardia markkaa. Yritystä perustettaessa Merita Kiinteistöt siirsi uudelle omistajalle kauppakeskuskiinteistöjä, joiden markkina-arvo oli 0,8 miljardia markkaa, noin puolet tästä käteiskorvausta vastaan ja loput uuden yrityksen osakkeita vastaan.

MeritaNordbankenin omistusosuuden odotetaan olevan aluksi 39 prosenttia. Yhtiö voi myöhemmin listautua pörssiin.

Merita Kiinteistöissä tehdyt arvonalennukset uuteen yhtiöön siirrettävistä kiinteistöistä olivat yhteensä lähes 0,2 miljardia markkaa.

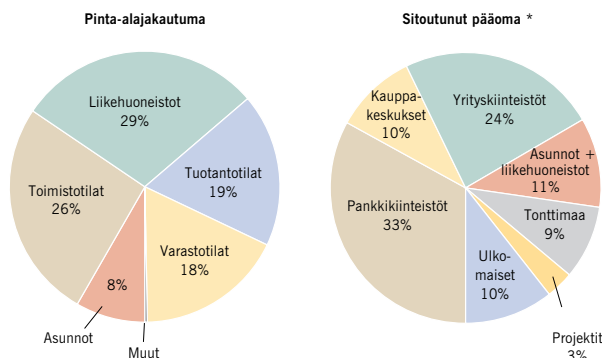
MeritaNordbankenin omistukseen jäävät kiinteistöt Suomessa

Yli 1 700 pankkitoimintaan kuulumatonta kiinteistöä on pääasiassa saatavien turvaamiseksi haltuun otettuja kiinteistöjä, joista kolme neljäsosa on toimisto- ja varastokiinteistöjä, asuntoja ja ulkomaankohteita ja yksi neljäsosa tontteja ja kehityskohteita.

1,0 miljardin markan arvonalennuksen jälkeen näiden kiinteistöjen kirjanpitoarvo on 4,5 miljardia markkaa. Tontteja ja kehityskohteita lukuunottamatta kiinteistöjen tuotto on 4,8 prosenttia. Suurin osa kiinteistöistä myydään seuraavien kolmen vuoden kuluessa.

Pankkitoimintaan käytettävien kiinteistöjen kirjanpitoarvo on 2,9 miljardia markkaa. Niiden efektiivinen tuotto on noin 4,3 prosenttia, eikä niistä ole tehty arvonalennuksia vuoden 1998 tilinpäätöksessä.

Merita Kiinteistöt
Kiinteistöjen jakautuminen vuoden 1999 alussa
(Aleksiaa lukuunottamatta)

* Sitoutuneella pääomalla tarkoitetaan kirjanpitoarvoa, joka on oikaistu osittain omistettujen kiinteistöjen lainauskuluilla.

MeritaNordbankenin kiinteistöt Ruotsissa

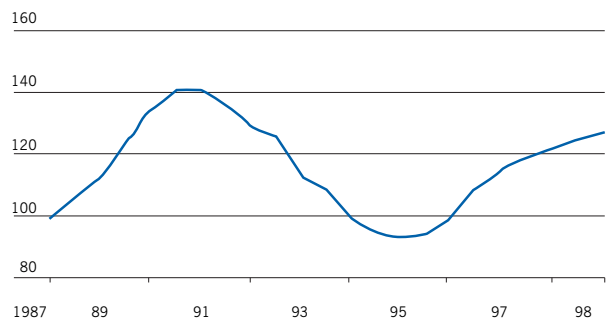
Ruotsalaiset kiinteistöt ovat Nordbanken Fastigheter AB:ssä. Näissä kiinteistöissä pankki on tärkein vuokralainen. Omistus keskittyy pitkällä aikavälillä suuriin kiinteistöihin Tukholmassa, Göteborgissa, Malmössä ja muissa suurissa kaupungeissa.

Yhtiö omistaa tällä hetkellä kirjanpitoarvoltaan 2,8 miljardin kruunun kiinteistöt. Markkina-arvoksi arvioidaan 4,6 miljardia kruunua. Nordbanken Fastigheterin hallinnoimien kiinteistöjen pinta-ala on yhteensä 255 000 m², josta 157 000 m² on pankin käytössä. Kiinteistöomistuksesta oli vuoden lopussa tyhjillään 5,6 prosenttia. Vuonna 1998 vuokratulot olivat yhteensä 381 miljoonaa kruunua, josta 293 miljoonaa oli sisäisiä vuokria. Henkilöstömäärä oli 43.

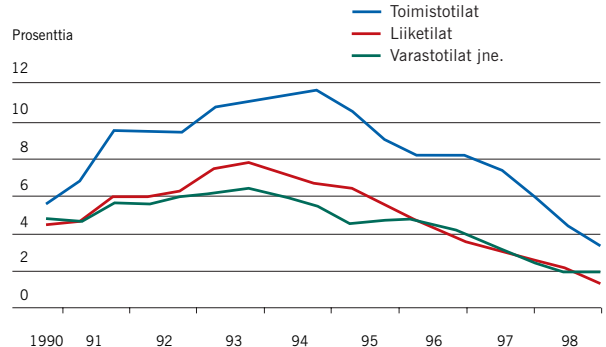
Vuoden kuluessa on saatu päätökseen joukko suuria projekteja, esimerkiksi NK-taloon johtava käytävä (Passagen) Tukholmassa ja pääkonttorin remontti samassa korttelissa.

Fastighets AB Stämjärnet on konsernin ruotsalainen yhtiö, jonka tehtävänä on saatavien turvaamiseksi haltuunotettujen kiinteistöjen myyminen. Se omisti vuoden 1998 lopussa vain 43 kiinteistöä, joiden markkina-arvo oli 0,5 miljardia kruunua. Näiden myymisen arvioidaan voivan tapahtua vuonna 1999, muutamia ulkomaisia kiinteistöjä lukuun ottamatta.

Helsingin keskustassa sijaitsevien toimistotilojen vuokraindeksi

Vajaakäyttöaste Helsingissä

Henkilöstö

Vuoden 1998 lopussa MeritaNordbankenin palveluksessa oli 19 741 henkilöä. Varsinaisessa pankkitoiminnassa työskenteli 18 346 henkilöä. Yhdistymisen julkistamisen jälkeinen nettovähennys on runsaat 700 henkilöä. Henkilöstö on lisääntynyt noin 250 henkilöllä muun muassa tietotekniikka-alalla ja Baltian maissa.

Konsernin henkilöstöpolitiikassa keskitytään kehitystyöhön, jonka tavoitteena on käyttää hyväksi liiketoiminnan mahdollisuudet ja luoda lisäarvoa sekä omistajille, asiakkaille että työntekijöille. Vuosi 1998 on merkinnyt konsernin henkilöstölle Meritan ja Nordbankenin yhdistymisen toteuttamista ja valmistautumista niihin muutoksiin, jotka johtuvat pankkialan jatkuvasta kehityksestä.

Pankkialalla tapahtuu suuria muutoksia, jotka muuttavat toimialan luonnetta. Uusi tekniikka, lisääntyvä kilpailu, uudet jakelumuodot ja asiakkaiden muuttuneet vaatimukset edellyttävät työtehtävien tehokkuuden lisäämistä ja työntekijöiden osaamisen kehittämistä. Lisääntyvät neuvontapalvelut ja erityisasiantuntemuksen kasvava tarve edellyttävät, että yhä useammalla on akateeminen peruskoulutus ja laaja jatkokoulutus. Rutiinitehtävät vähenevät uuden tietotekniikan ja kehittyneen tietoliikenteen ansiosta. Se vaikuttaa vähitellen myös henkilöstömäärään.

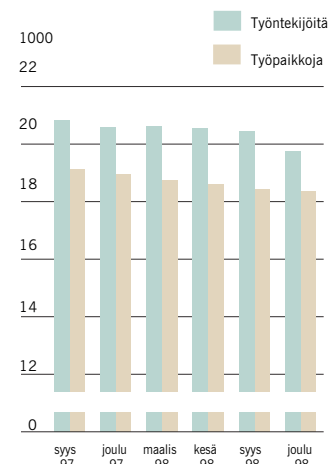
Yhteiset arvot

Ratkaiseva edellytys MeritaNordbankenin syntymiselle oli visio yhtenäisestä ja kilpailukykyisestä pankkikonsernista Pohjoismaissa ja Itämeren alueella. Yhdistymisen taustalla on pankkikonsernin hallituksen ja johdon yhteinen visio. Tämä visio on ollut lähtökohtana laajalle kehitystyölle, kun on luotu konsernille strategia ja rakennettu yhteisiin arvoihin perustuvaa yrityskulttuuria. Konsernijohdon päätettyä kunkin liiketoiminta-alueen strategisista päämääristä niistä on laadittu keskustelun pohjaksi aineisto. Aineistoon on perehdytty kaikissa yksiköissä esimiehen johdolla. Tavoitteena on ollut sitouttaa henkilöstö konsernin visioon, strategioihin ja tavoitteisiin. Keskustelun tulokset konkretisoituvat toimenpiteinä ja tavoitteina, jotka on kirjattu toimintasuunnitelmiin ja budjetteihin. Suunnitteluprosessista kehitetään tavoittejohtamisessa käytettävä järjestelmä.

Kehittävät työtehtävät

MeritaNordbankenin pitkän aikavälin tavoitteena on olla rahoitusalan houkuttelevin työnantaja Pohjoismaissa. Vain tällä tavalla konserni voi tulevaisuudessa saada nuoria, hyvinkoulutettuja työntekijöitä, joilla on halu, kyky ja kiinnostusta tarjota asiakkaille kilpailukykyisiä palveluja ja sitä kautta lisäarvoa osakkeenomistajille. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi MeritaNordbanken tarjoaa kehittäviä ja innostavia työtehtäviä sekä hyviä uramahdollisuuksia. Palkattaessa uusia työntekijöitä on arvostettu monipuolista kokemusta ja korkeakoulututkintoa. Pankkityöhön ja uramahdollisuuksiin perehdyttämistä varten Ruotsissa on kehitetty korkeakouluopiskelijoille osittain Internet-pohjainen harjoittelijaohjelma. Se otetaan käyttöön vuonna 1999. Harjoittelijakokeilusta saatiin hyvä tuloksia vuosina 1997–98.

Työpaikkojen ja henkilöstön määrä MeritaNordbankenissa

Työntekijöiden asenteita ja työtyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti. Mittausten tulokset ovat perustana parannuksille jokaisessa yksikössä ja konsernitasonalla.

Osaaminen merkitsee palvelua ja lisäarvoa asiakkaalle

MeritaNordbankenin menestykselle on ratkaisevaa työntekijöiden osaaminen ja sen hyödyntäminen joka-päiväisessä työssä. Päämäärinä ovat asiakkaan hyöty ja asiakastyytyväisyys, ennen kaikkea sellainen lisäarvo ja tyytyväisyys, josta asiakkaat ovat valmiita myös maksamaan.

MeritaNordbankenissa osaaminen on määritelty niin, että se koostuu tiedoista, kyvyistä ja tahdosta. Osaamisen kehittämisessä on tärkeää yhdistää nämä pätevyyden osatekijät.

Lähtökohtana on se, että jokainen työntekijä vastaa omasta osaamisestaan ja johtajat vastaavat oman yksikkönsä osaamisesta ja sen kehittämisestä asiakkaiden ja ympäristön vaatimusten mukaan.

Vuonna 1998 toteutettiin euron käyttöönoton yhteydessä laaja koulutusohjelma, johon kaikki työntekijät osallistuivat. Tarkoituksena on, että oppiminen tapahtuu pääasiassa päivittäisen työn yhteydessä ja työpaikalla. Näin voidaan parhaiten vastata asiakkaiden muuttuviin tarpeisiin ja lisätä työn tehokkuutta. Hyvä esimerkki tästä on Suomen Mestari Merita -hanke vähittäispankissa. Sen tarkoituksena on parantaa henkilöstön palvelu- ja myyntitaitoja sekä henkilökohtaista kehittymistä ja työkykyä. Kielipinnot kuuluvat luonnollisena osana kansainväliseen toimintaan. Suomalainen henkilöstö on parantanut ruotsin taitoaan ja ruotsalainen opetellut oman erikoisalansa sanastoa suomeksi. Hyvä englannin taito on kaikkien tavoite.

Työntekijöiden määrä väheni

Vuoden 1998 lopussa konsernin palveluksessa oli 19 741 henkilöä. Varsinaisessa pankkitoiminnassa työskenteli 18 346 henkilöä, jossa on nettovähennystä 616 henkilöä vuoden aikana. Vuonna 1998 palkattiin 600 uutta työntekijää.

Henkilöstön määrää sopeutetaan vuosina 1998–2000 vastaamaan uusia työtehtäviä ja yhteistä organisaatiota niiden suunnitelmien mukaan, jotka yhdistyville pankeilla oli tai tehtiin osin yhdistymisen seurauksena. Pankkien yhdistyessä esitettiin 2 000 työntekijän vähentämistavoite kolmen vuoden kuluessa. Vuonna 1998 siitä oli toteutettu runsaat 30 prosenttia.

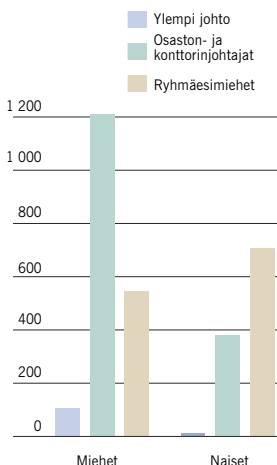
Konsernineuvosto

MeritaNordbanken on perustanut konsernineuvoston edistääkseen yhteistyötä henkilökunnan edustajien kanssa. Tavoitteena on vaihtaa tietoja yhdistymisen etenemisestä ja konsernin strategisesta kehityksestä. Työn painopisteenä on seurata yhdistymisen vaikutuksia organisaatioon, tehtäviin, ja samalla konsernin henkilöstöön. Konsernineuvostossa on yhdeksän jäsentä, joista kuusi edustaa työntekijöitä, kolme Suomesta ja kolme Ruotsista. Kolme jäsentä edustaa työnantajaa. Konsernineuvosto kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Kaikille työntekijöille tiedotetaan kokouksissa käsitellyistä asioista.

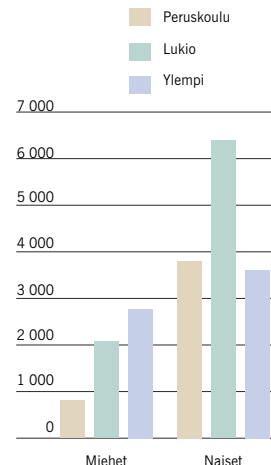
Henkilöstön osallistumista päätöksentekoon säätelevät kummankin maan lait ja sopimukset.

Konsernin hallitukseen kuuluu myös kaksi henkilöstön edustajaa.

MeritaNordbankenin johtajat
– miesten ja naisten osuudet
31. joulukuuta 1998

MeritaNordbankenin
koulutus rakenne
31. joulukuuta 1998

Henkilöstörahasot ja voitto-osuusjärjestelmä

Merita Pankkiin perustettiin henkilöstörahasot kesäkuussa 1998. Nordbankenilla on ollut voitto-osuusjärjestelmä vuodesta 1995 lähtien. Henkilöstörahasot ja voitto-osuusjärjestelmän tavoitteena on kiinnittää työntekijöiden huomio konsernin tulokseen ja kannattavuuteen.

Ympäristö

Pankkitoimintaan ei liity suoranaisia ympäristövaikutuksia. MeritaNordbankenissa kulutetaan kuitenkin erilaisia materiaaleja ja energiaa. Johdonmukainen ja pitkäjänteinen ympäristösuojelun edistäminen tuottaa pankille eri tavoin hyötyä ja säästöjä. Luotonannossa kiinnitetään asiakkaiden huomiota entistä enemmän ympäristöasioihin.

Tietoisuus ympäristöasioiden merkityksestä on lisääntynyt voimakkaasti viime vuosina. Yhä useammat ovat sitä mieltä, että sekä yksityishenkilöiden että yritysten on sopeuduttava ekologisesti kestäväan kehitykseen ympäristön suojelemiseksi ja sen tilan parantamiseksi. Monilla aloilla tarkkaan harkitusta ympäristöprofiilista on tullut kilpailutekijä, jolla on suuri merkitys yrityksen menestykselle.

MeritaNordbankenissa tehtävän ympäristötyön tarkoituksena on antaa markkinoille selkeä käsitys pankin suhtautumisesta ympäristöasioihin. Eri muodoissa tehtävä ympäristötyö ei sinänsä ole mitään uutta MeritaNordbankenissa. Esimerkiksi tavarantoimittajien valinnassa noudatettavat ympäristökriteerit on kirjattu konsernin ostopolitiikkaan, vanhentuneet laitteet käsitellään ympäristöä säästävällä tavalla, paperin kierrätys ja ympäristöystävällisen paperin käyttö on kehitetty pitkälle. Kiinteistötoiminnassa panostetaan energiansäästöön, mikä samalla alentaa kustannuksia.

Yhteiset toimenpiteet

Ympäristötyö otettiin vuonna 1998 mukaan Nordbankenin toiminnan suunnitteluun. Ruotsissa kaikki konttorit ja osastot ovat laatineet ympäristötyötä varten paikalliset suunnitelmat, jotka perustuvat konsernin yhteisiin ympäristösuunnitelmiin. Tältä pohjalta ympäristötyö on liitetty päivittäiseen toimintaan koko pankissa. Ympäristötoimenpiteiden perustana ovat osittain olleet Nordbankenin ympäristötyötä koskevat ohjeet sekä osittain ympäristötyöstä ja henkilöstön koulutuksesta vuonna 1997 saadut kokemukset.

Merita Pankissa ympäristövaatimuksia on noudatettu esimerkiksi hankintapolitiikassa, käytettyjen laitteiden käsittelyssä sekä paperin käytössä ja kierrätyksessä. Merita Pankki on myös laatinut ympäristöohjelman samojen periaatteiden mukaan kuin Nordbanken.

Vuonna 1998 laadittiin konsernin yhteinen ympäristöpolitiikka, jotta ympäristöasiat voitaisiin hoitaa yhtenäisellä tavalla koko MeritaNordbankenissa. Ympäristötavoitteita esittelevä ohjelma on samoin ollut pohjana laadittaessa ympäristökoulutusmateriaalia koko MeritaNordbankenin henkilöstölle sekä koulutusohjelmaa Suomea varten. Konserniin on myös päätetty perustaa yhteinen ympäristöneuvosto toimenpiteitä koordinoimaan. Pankki on osallistunut vuoden kuluessa yleisiin ympäristöseminaareihin, ja sillä on ollut ilmoituksia toiminnastaan sekä sanoma- että ammattilehdissä.

Varautuminen tuleviin haasteisiin

Ympäristövastuun sisältö ja vaatimukset muuttuvat jatkuvasti. Ympäristötavoitteet muuttuvat ajan mukana, ja niihin vaikuttavat muun muassa yhteiskunnan arvostukset, uudet tekniset ratkaisut sekä kilpailijoiden toimenpiteet. Ennen kaikkea yrityksille asetetaan yhä kovempia vaatimuksia. Tämä on MeritaNordbankenille sekä haaste että mahdollisuus.

Ympäristöystävällisempään toimintaan siirtymisen nopeuteen vaikuttavat henkilöstön lisäksi asiakkaiden toivomukset, pankin ympäristöpolitiikka ja taloudellinen kehitys sekä viranomaisten vaatimukset. MeritaNordbankenin on toimittava niin, että sen riski joutua kohtaamaan odottamattomia ympäristövaikutuksiin liittyviä vaatimuksia on hyvin pieni.

Ympäristöriskien arviointi luotonannossa

Ympäristöriskeillä arvioidaan tulevaisuudessa olevan entistä suurempi vaikutus luotonottajien maksukykyyn. MeritaNordbankenissa ympäristöanalyysi on sen vuoksi tärkeä osa päätöksentekoa luottoja myönnettäessä.

Tietotekniikka

Asiakkaat käyttävät yhä laajemmin pankkipalveluja Internetin, puhelimen, automaattien ja korttien avulla vuorokauden kaikkina aikoina. Samalla kasvaa myös tietotekniikan strateginen merkitys pankin palvelutason, tavoitettavuuden ja kustannustehokkuuden kannalta.

Järjestelmäkehitys

Vuonna 1998 MeritaNordbankenin tärkeimpiä tehtäviä olivat sekä Suomessa että Ruotsissa euron käyttöönotto, varautuminen vuosituhannen vaihtumiseen sekä uusien tuotteiden ja palvelujen käyttöönotto. Yli puolet kehitysresursseista panostettiin näihin tehtäviin.

Suurin työ oli valmistautuminen euron käyttöön. Työ sujui hyvin, samoin kuin uuteen valuuttaan siirtäminen, joka toteutettiin Suomessa vuodenvaihteessa 1998/99. Lisäksi otettiin käyttöön uusia, euroon perustuvia tuotteita. Ruotsissa valuuttatoiminnot otettiin käyttöön useimmissa pankin prosesseissa. Kehitystyöhön sisältyi myös jonkin verran valmistelua siltä varalta, että Ruotsi liittyisi tulevaisuudessa EMUun. Suomessa painopiste oli vastaavasti ulkomaan maksuliikennettä ja yritysten kassanhallintapalveluja koskevissa valmisteluissa, koska muiden valuuttatuotteiden kysynnän arvioitiin vähenevän euron myötä.

Vuoden aikana on tehty suurin osa konsernin koodinsovitustyöstä vuotta 2000 varten ja otettu korjattu koodi käyttöön tuotannossa. Työ on ollut tärkeysjärjestyksessä toisella sijalla euron vaatimiin muutoksiin nähden, mutta se on silti toteutunut pääosin suunnitelman mukaan. Osa työstä on siirretty tehtäväksi vuoden 1999 alussa.

Vuoden 1998 alussa yritysten maksuliikennettä Suomen ja Ruotsin välillä nopeutettiin. Myös käteisen nosto VISA-korteilla automaateista ilman maksua tuli mahdolliseksi. Suomen vakuutusjärjestelmän avulla tuotiin markkinoille sijoitussidonnaiset vakuutukset Ruotsissa Livian kautta. Vastaavasti Suomessa tuotiin markkinoille ruotsalaisen rahastojärjestelmän mukainen rahastosäästäminen.

Järjestelmäinvestointeja tehtiin myös Internet-palveluissa, puhelinjärjestelmissä, myynnin tuessa ja käyttötietojärjestelmissä (data mining). Tällä alueella MeritaNordbanken on teknisesti ja toiminnallisesti varsin edistynyt sekä kansallisissa että kansainvälisissä vertailuissa. Molemmissa maissa tehtiin tietoteknisiä perusrakennelinvestointeja yhdistymisen, toimintavalmiuden ja kustannusten alentamisen tarkoituksessa.

Vuodesta 1999 lähtien molempien maiden tietojärjestelmien yhdistämistä tehostetaan. Aluksi tämä

koskee itsepalvelua ja Internet-toimintaa sekä kaupankäynti- ja ulkomaantoimintoja. Kun molemmissa maissa käytetään samoja ratkaisuja lisätään tuottavuutta ja siten alennetaan kehitystyön kustannuksia.

Saatavuus ja tietotuotanto

Keskitetyn tietojenkäsittelyn laatu on konsernissa ollut hyvä, kun otetaan huomioon käynnissä olleet huomattavat muutostyöt. Ajoittain ilmeni eräissä prosesseissa ongelmia, mutta tehostetun laaduntarkkailun ja seurannan ansiosta vuoden viimeiset kuukaudet sekä vuodenvaihe sujuivat lähes häiriöttä.

Tietokoneiden kuormitus on lisääntynyt ja kapasiteettia on kasvatettu vastaavasti. Kapasiteettia lisätään edelleen vuoden 1999 alussa, jotta selvitetään ennen vuosituhannen vaihtumista tehtävistä lopputesteistä ja lisääntyvästä tapahtumamäärästä sekä taataan tarvittavat valmiudet. Pankkitapahtumien määrä vilkkaimpana päivänä Suomessa oli 10 miljoonaa tapahtumaa, vuonna 1997 määrä oli 9 miljoonaa.

Yhteinen tietotekniikkaorganisaatio

Yhtenäistämistyön voimistuessa on vuodenvaihteesta lähtien aikaisemmat Merita Data ja Nordbanken Data korvattu yhteisellä tietotekniikkayksiköllä, Merita-Nordbanken Datalla. Päämääränä on yhteisen strategian, tavoitteiden sekä yhtenäistettyjen ja priorisoitujen kehittämistoimintojen avulla vahvistaa konsernin kilpailukykyä tietotekniikkaa käyttäen.

Tietotuotanto 1998

Suorat asiakasliittymät ¹	1 606 000
Käteis- ja maksuautomaatit ²	6 020
Pankkien työasemat	19 500
Verkkopalvelimet	1 380
Arvotapahtumat, milj.	1 288
Asiakirjat, milj. sivua	173
Kirjekuorilähettykset, milj.	78
Tietokonekapasiteetti, MIPS	2 403
Tietojen tallennuskapasiteetti, GB	10 300

¹ puhelimen välityksellä 1 001 000, tietoverkon välityksellä 605 000

² josta muiden pankkien tai yhteisöistuksessa olevien 3 940

Vuosi 2000

Vuonna 1999 tehdään viimeiset muutokset tietojärjestelmiin valmistauduttaessa vuosituhannen vaihtumiseen. Lisäksi järjestelmät testataan. Myös tietojen vaihto pankin ja vastapuolien välillä testaan.

Kehitysprojekti suunniteltiin alun perin niin, että suurin osa muutostyöstä tehtäisiin vuonna 1998. Vuonna 1999 tehdään lopputestit sekä siirtymissuunnitelu vuosituhannen vaihdetta varten. Vuonna 1998 otettiin tuotantokäyttöön suurin osa ohjelmamuutoksista, ja ne ovat toimineet häiriöttä jokapäiväisessä käytössä sekä vuodenvaihteessa 1998/99. Muutamia pienempiä muutostöitä on siirretty vuodelle 1999. Koko valmistautuminen on valmis 15. syyskuuta.

Syyskuun 15. päivästä lähtien otetaan käyttöön tuotantokäytössä olevien järjestelmien muutostöitä koskevat erityisrajoitukset korkean laadun takaamiseksi ennen vuodenvaihdetta.

Tähänastiset tulokset eivät anna mitään aihetta epäillä, että pankin järjestelmät eivät vuonna 2000 toimisi suunnitelmien mukaan.

Toinen tärkeä tehtäväalue on toimintojen varmistaminen upotetuissa järjestelmissä eli laitteistoihin sisäänrakennetuissa prosessoritoiminnoissa. Niiden tunnistaminen ja tarvittavat toimenpiteet saadaan valmiiksi kesään 1999 mennessä. Vain pieni osa näistä järjestelmistä on kriittisiä pankin toiminnan kannalta.

Pankkitoiminta on myös hyvin riippuvainen sähkön saannista ja tietoliikenneyhteyksien toiminnasta. Molemmista maissa on omat varavoimalaitokset.

Suomessa ja Ruotsissa pankilla on päivittäiset valmiudet käsitellä toimintahäiriöitä, koska sillä on tärkeä rooli maksunvälitysjärjestelmässä. Valmiuksiin

sisältyvät myös tietojenkäsittelyn varalaitteistot, joita laajennetaan sitä mukaa kun tuotantolaitteistoa laajennetaan. Vuosituhannen vaihdetta varten luotavan parannetun toimintavalmiuden painopiste on siinä, että mahdolliset pankin ulkopuolella syntyvät häiriöt voidaan käsitellä mahdollisimman nopeasti. Tämän suunnittelu valmistuu syksyllä 1999.

Yritysassiakkaiden kanssa käytävien luottoneuvottelujen yhteydessä pankki on viime vuonna kysymyksiin testannut vastapuolen valmiutta vuoteen 2000. Tällöin tarkoituksena on ollut painottaa, kuinka tärkeää valmistautuminen on asiakkaalle sekä löytää ilmeiset puutteet suunnittelussa ja toteutuksessa. Pankilla ei ole mahdollisuutta tarkistaa annettuja tietoja.

Konsernijohto, hallitus, sisäiset ja ulkoiset tilintarkastajat sekä Ruotsin ja Suomen rahoitustarkastusviranomaiset seuraavat MeritaNordbankenin työtä vuoteen 2000 valmistautumisessa.

Ne ulkomaiset yksiköt, jotka vastaavat tietotekniikastaan itsenäisesti, ovat tehneet keskitetylle datayksikölle vuotta 2000 koskevat valmistautumissuunnitelmansa ja toimintaohjelmansa, jotka perustuvat edellä esitettyyn.

Vuosituhannen vaihtumiseen valmistautumisen kustannukset kokonaisuudessaan olivat 110 miljoonaa markkaa vuonna 1998, ja vuonna 1999 niiden lasketaan olevan 70 miljoonaa markkaa.

EMU

Euro otettiin käyttöön vuodenvaihteessa 1998/99 Suomessa tilivaluuttana markan sijaan ja rinnalle sekä Ruotsissa uutena ulkomaisena valuuttana. MeritaNordbankenissa valmisteltiin pitkään euron käyttöönottoa. Euroa varten tehtyjä muutoksia tietojärjestelmiin on nyt kokeiltu käytännössä ja ne ovat toimineet hyvin.

MeritaNordbanken asetti etusijalle valmistelut EMUa ja euroa varten sekä Suomessa että Ruotsissa. Euron käyttöönoton arvellaan vaikuttavan monien yritysasiakkaiden kilpailutilanteeseen ja samalla myös niiden rahoituspalvelutarpeisiin. Ei ainoastaan Suomessa, vaan myös Ruotsissa eurosta odotetaan tulevan tärkein valuutta monien yritysten ulkomaankaupassa.

Euroa käytetään nyt yhä enemmän erityisesti valuuttakaupassa, yritysten rahoitusvaluuttana sekä kansainvälisillä pääomamarkkinoilla.

Kotimaisille pankkipalveluille euron käyttöönotolla on luonnollisesti erilaiset seuraukset Suomessa ja Ruotsissa. Euro on nyt Suomen valuutta, vaikka siirtymäkaudella 1999–2001 sopimuksia voidaan tehdä joko markkoissa tai euroissa. Euromääräisten pankkipalveluiden kehitys on Suomessa lähtenyt siitä, että samat tuotteet voidaan esittää markkoissa tai euroissa asiakkaan valinnan mukaan.

Ruotsissa euro on ulkomainen valuutta ja euromääräiset rahoituspalvelut on käsiteltävä erillään kotimaisesta valuutasta, kruunusta. Ruotsin markkinoilla on eurosta tullut nopeasti hyvin tärkeä ulkomainen valuutta. Ulkomaisissa valuutoissa, etenkin euroissa, tarjolla olevaa tuotevalikoimaa ruotsalaisille yritys- ja yksityisasiakkaille on siksi laajennettu ja parannettu.

Euron käyttöönoton vaikutukset tietojärjestel-

miin ovat täten myös olleet täysin erilaiset Suomessa ja Ruotsissa kotimaisten pankkipalveluiden osalta. Muilla alueilla, kuten valuuttakaupassa ja kansainvälisessä maksuliikenteessä, eurovalmistelut ovat olleet koko konsernissa samantapaiset.

Merita Pankki vastaa konsernin euromääräisestä maksuvalmiudesta.

Tietojärjestelmiin tehtyjen muutosten lisäksi eurovalmisteluihin on vuonna 1998 sisällynyt henkilöstön koulutusta ja tiedotusta asiakkaille. Sekä Suomessa että Ruotsissa on suurin osa henkilöstöstä osallistunut koulutukseen. Lisäksi on järjestetty tiedotustilaisuuksia sekä yritys- että henkilöasiakkaille Suomessa ja yritysasiakkaille Ruotsissa. Tietoa EMUsta ja eurosta on jaettu asiakkaille tiedotteina ja Internetin kautta.

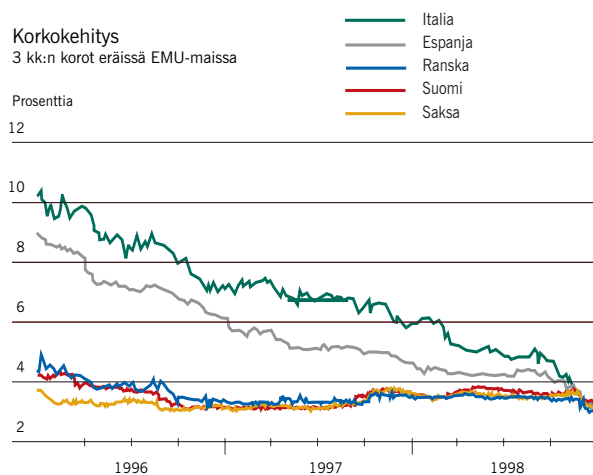
Eurovalmistelujen kustannukset olivat yhteensä noin 160 miljoonaa markkaa, noin 27 miljoonaa euroa, josta suurin osa on tietojärjestelmiin liittyviä kustannuksia.

Ruotsin EMU-jäsenyys yksinkertaistaisi MeritaNordbankenin työskentelyä. Silloin konsernissa voitaisiin käyttää samaa valuuttaa molemmilla päämarkkinoilla ja vahvistaa konsernin kilpailukykyä. Ruotsin EMU-jäsenyys suosisi myös ruotsalaisia asiakkaita rahoituspalvelujen ostajina.

Viralliset vaihtokurssit

euron ja euroalueen kansallisten valuuttojen välillä

Belgia	BEF	40,3399
Suomi	FIM	5,94573
Ranska	FRF	6,55957
Irlanti	IEP	0,787564
Italia	ITL	1936,27
Luxemburg	LUF	40,3399
Alankomaat	NLG	2,20371
Portugali	PTE	200,482
Espanja	ESP	166,386
Saksa	DEM	1,95583
Itävalta	ATS	13,7603

Tulos ja kannattavuus

MeritaNordbankenin *liikevoitto* vuonna 1998 oli 8 145 miljoonaa markkaa, joka on 13 prosenttia yli vuoden 1997 pro forma -tuloksen. Huolimatta suurista kiinteistöjen arvonalennuksista, jotka on kirjattu tuloslaskelmaan liikevoiton jälkeen, oman pääoman tuotto oli 14,3 prosenttia. Kiinteistöjen arvonalennusten lisäksi vuoden tulos sisältää useita vertailua vaikeuttavia eriä, joiden positiivinen tulosvaikutus on nettomääräisesti 1,3 miljardia markkaa. Ilman näitä liikevoitto oli 6,9 miljardia markkaa, mikä on 16 prosenttia parempi kuin vuotta aiemmin vastaavalla tavalla oikaistu tulos. Vastaava oman pääoman tuotto oli 18,7 prosenttia.

Vertailua vaikeuttavat erät

MeritaNordbankenin ensimmäisen toimintavuoden aikana toimintaa on yhtenäistetty ja suunnattu ydin-toimintaan. Tämä on vaikuttanut ryhmän tulokseen ennen veroja nettomääräisesti -1,5 miljardia markkaa. Nämä vertailua vaikeuttavat erät ovat:

- myyntivoitot mm. osakkeista, 2,0 miljardia markkaa
- voitonjakoerä Nordisk Rentingistä, 0,3 miljardia markkaa
- yhdistymiskustannukset, 0,6 miljardia markkaa
- tilinpäätös- ja arvostuseriaatteiden yhtenäistämisen, -0,4 miljardia markkaa
- suomalaisten kiinteistöjen arvonalennukset, -3,7 miljardia markkaa
- eläkesäätiöiden ja eläkekassan ylikatteen palautus, 0,9 miljardia markkaa.

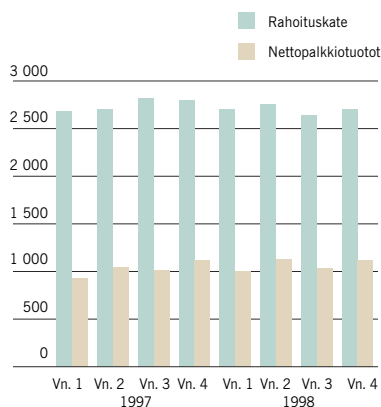
Edellä mainituilla vertailua vaikeuttavilla erillä oikaistuna liikevoitto oli 6,9 miljardia markkaa, mikä on 16 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin vastaavalla tavalla laskettuna. Tulokseen vaikuttivat myönteisesti kurssivoitot ryhmän joukkolainasalkusta, voimakkaasti supistuneet luottotappiot sekä alentuneet toimintakulut.

Vuoden tulos ja osakekohtainen tulos

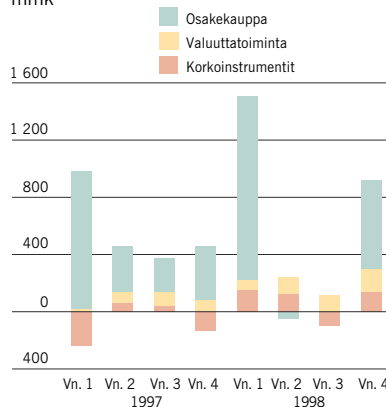
Edellämainitut vertailua vaikeuttavat erät heikensivät tulosta 34 prosentilla edelliseen vuoteen verrattuna. Tulos oli 4 178 miljoonaa markkaa.

Tulos Merita Oyj:n osaketta kohti oli 1,96 markkaa ja Nordbanken Holding Ab:n osaketta kohti 2,92 kruunua. Ilman vertailua vaikuttavia eriä tulokset osaketta kohti olivat 2,51 markkaa ja 3,74 kruunua.

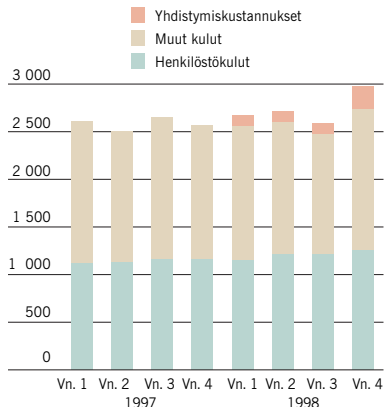
Rahoituskate ja nettopalkkiotuotot, mmk

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate, mmk

Kulut, mmk

Tuotot lisääntyivät

Ryhmän tuotot yhteensä kasvoivat 6 prosentilla, 19 922 miljoonaa markkaan. Tuotot kasvoivat, vaikka vertailua vaikeuttavat erät jätettäisiin huomioida.

Rahoituskate supistui 2 prosenttia. Ruotsissa rahoituskatteen supistuminen johtui pääasiassa siitä, että eräiden ennenaikaisesti takaisin maksettujen jälle-rahoituserien positiivinen vaikutus on päätynyt. Suomessa rahoituskate kasvoi ensisijaisesti matalatuottoisten erien ja ongelmaluottojen supistumisen vuoksi.

Marginaaleihin kohdistui paineita koventuneen kilpailun ja alentuneiden markkinakorkojen vuoksi. Luottojen kasvu, noin 12 prosenttia (kurssivaikutuksista puhdistettu) on ollut suurelta osin vähäriskistä, esimerkiksi asuntoluottoja, mikä on supistanut keskimääräisiä korkomarginaaleja.

Palkkiotuotot kasvoivat nettomääräisesti 5 prosenttia. Palkkiotuotot kasvoivat 8 prosenttia pääasiassa voimakkaana jatkuneen rahastosäästämisen ansiosta. Myös palkkituotot osakekaupasta ja maksujenvälityksestä kasvoivat. Palkkiotuotot takauksista supistuivat Suomessa tel-takaisinlainauksen supistumisen vuoksi.

Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate oli yhteensä 2 643 miljoonaa markkaa. Vakuutusosakeyhtiö Sammon, Nokian ja Tiedon osakkeiden myynti vuoden aikana toi myyntivoittoja yhteensä noin 2 000 miljoonaa markkaa. Vuoden aikana muutettiin kiinteistöosakeyhtiö Spondan omistusrakennetta. Yhtiö myös listautui pörssiin. Tässä yhteydessä MeritaNordbankenin omistus yhtiössä laski runsaasta 17 prosentista noin 12 prosenttiin, mikä aiheutti myynti- ja arvostustappioita noin 180 miljoonaa markkaa.

Ohjeiden vastaisen osakekaupan seurauksena tulosta rasittaa noin 195 miljoonan markan varaus.

Korkojen aleneminen nosti korollisten arvopapereiden kurseja Ruotsin markkinoilla. Markkina-arvoon arvostetut joukkolainasalkun realisoitujen ja realisoimattomat arvonnousut olivat vuoden aikana 545 miljoonaa markkaa, vuonna 1997 tappiota 246 miljoonaa markkaa. Myös valuuttakaupan tulos, 460 miljoonaa markkaa, 284 miljoonaa markkaa vuotta aiemmin, kehittyi myönteisesti. Alentuneen korkotason takia lainoja maksettiin 7,3 miljardia markkaa takaisin ennenaikaisesti vuoden loppua kohti mentäessä. Takaisinmaksun kustannukset, runsaat 200 miljoonaa markkaa, kompensoituvat tulevina vuosina alhaisempina korkoina.

Muut tuotot kasvoivat 16 prosentilla. Kasvun seurantaa syntynyt voitonjakoerä Nordisk Rentingin omistusjärjestelyiden yhteydessä.

Kulut muuttumattomina

Ryhmän kulut yhteensä, yhdistymiskustannukset mukaan lukien, kasvoivat 7 prosenttia. Ilman muita vertailua vaikeuttavia eriä kulut alenivat.

Henkilöstökustannukset olivat 5 236 miljoonaa markkaa. Lukuun sisältyy yhdistymiskustannuksia 374 miljoonaa markkaa. Ilman yhdistymiskustannuksia ja Suomeen perustetun henkilöstörahoituksen vuoksi kasvanutta henkilöstörahoitusta, kasvoivat henkilöstökustannukset 4 prosenttia.

Muut kulut kasvoivat yhdellä prosentilla 5 780 miljoonaa markkaan. Muut kulut alenivat vertailua vaikeuttavien erien oikaisun jälkeen 5 prosenttia.

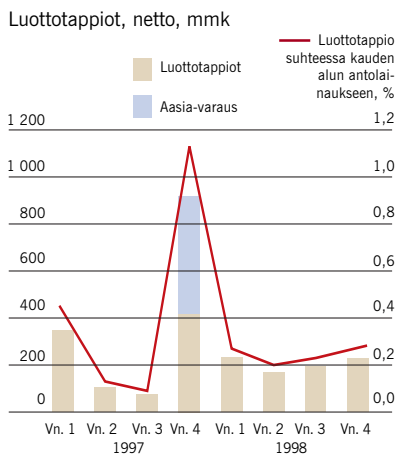
Luottotappiot supistuivat

Luottotappiot supistuivat yhteensä 623 miljoonaa markkaa eli 43 prosenttia, 824 miljoonaa markkaan. Luottotappioiden taso oli 0,2 prosenttia (0,4 edellisellä vuonna). Vuoden 1997 luottotappioihin vaikutti 500 miljoonan markan Aasiaan kohdistettu tappiovaraus. Vuoden 1998 aikana on konsernin OECD:n ulkopuolisten maiden riskien varauspolitiikkaa yhtenäistetty. Venäjän pankkikriisin seurauksena syksyllä 1998 tehtiin runsaan 200 miljoonan markan lisävaraus. Ryhmän saamiset eräistä maista ilmenee sivuilla 50-52 olevasta taulukosta.

Aiemmin tehtyjä varauksia voitiin purkaa korkotason oltua alhainen ja suhdannekehityksen myönteinen sekä Suomessa että Ruotsissa.

Erät liiketuloksen jälkeen

Joulukuussa päätettiin konsernin suomalainen kiinteistöomaisuus ryhmitellä uudelleen ja purkaa sen omistusta nopeammin kuin aiemmin oli suunniteltu. Päätös

perustuu markkinoiden kehityksestä ja omistuksen purkamisedellytyksistä tehtyyn uuteen analyysiin. Tämä mahdollistamiseksi tehtiin kiinteistöihin ylimääräinen 3 670 miljoonan markan arvonalennus.

Ryhmän eläkesäätiöiden ja kassan ylikatetta on palautettu yhteensä 901 miljoonaa markkaa. Vuotta aiemmin vastaava palautus oli 1 545 miljoonaa markkaa.

Verot

Vuoden verot olivat 1 173 miljoonaa markkaa, mikä vastaa 21,8 prosentin verorasitusta. Suhteellisen alhainen verotus selittyy laskennallisten verosaamisten ja -velkojen huomioonottamisesta myös Suomessa tilikauden 1998 alusta. Ruotsissa verorasitus oli 25,4 prosenttia.

Tuloslaskelma						
mmk	1998	1997 Proforma	vn. 4 1998	vn. 3 1998	vn. 2 1998	vn. 1 1998
Rahoituskate	10 806	11 002	2 707	2 638	2 757	2 704
Palkkiotuotot ja -kulut, viite 1	4 294	4 092	1 123	1 036	1 130	1 005
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate, viite 2	2 643	1 915	919	20	194	1 510
Muut tuotot, viite 3	2 179	1 870	468	339	590	782
Tuotot yhteensä	19 922	18 879	5 217	4 033	4 671	6 001
Henkilöstökulut	- 5 236	- 4 594	- 1 499	- 1 266	- 1 271	- 1 200
Muut kulut, viite 4	-5 780	- 5 699	- 1 477	- 1 312	- 1 522	- 1 469
Kulut yhteensä	- 11 016	- 10 293	- 2 976	- 2 578	- 2 793	- 2 669
Tulos ennen luottotappioita	8 906	8 586	2 241	1 455	1 878	3 332
Luottotappiot, netto	- 824	- 1 447	- 227	- 196	- 170	- 231
Osuus pääomamenetelmällä yhdisteltyjen yhtiöiden tuloksesta	63	96	-87	53	64	33
Liikevoitto	8 145	7 235	1 927	1 312	1 772	3 134
Kiinteistöjen arvonalennukset	- 3 670	- 980	- 3 670	-	-	-
Eläkesäätiön/-kassan ylikatteen palautus	901	1 545	901	-	-	-
Verot	- 1 173	- 1 419	184	- 286	- 387	- 684
Vähemmistöosuus	- 25	- 36	- 1	- 6	- 9	- 9
Tilikauden tulos	4 178	6 345	- 659	1 020	1 376	2 441

Osavuositarkastuksiin verrattuna neljännesvuosilukuja on oikaistu.

Viite 1. Palkkiotuotot, netto

mmk	1998	1997	vn. 4 1998	vn. 3 1998	vn. 2 1998	vn. 1 1998
Arvopaperit	1 900	1 587	533	453	495	418
Maksuliike	1 148	1 138	287	286	291	283
Luotonanto	1 043	1 044	254	262	266	260
Talletukset	171	189	41	39	48	42
Takaukset	236	290	54	59	62	61
Muut palkkiotuotot	345	245	100	79	94	73
Palkkiotuotot yhteensä	4 843	4 493	1 271	1 178	1 257	1 137
Palkkiokulut	- 549	- 401	- 148	- 143	- 127	- 132
Palkkiotuotot, netto	4 294	4 092	1 123	1 036	1 130	1 005

Viite 2. Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate

mmk	1998	1997	vn. 4 1998	vn. 3 1998	vn. 2 1998	vn. 1 1998
Osakesidonnaiset erät						
Realisoituneet	2 352	2 099	1 115	10	-33	1 260
Realisoimattomat	-499	-210	-497	-13	-17	24
	1 853	1 889	618	-3	-49	1 284
Korkosidonnaiset erät						
Velanlunastus	-212	-12	-212	-	-	-
Muut realisoituneet	710	315	-8	214	448	56
Realisoimattomat	-165	-561	365	-309	-318	97
	333	-258	145	-95	130	154
Muut	-3	-	-3	-	-	-
Valuuttatoiminnan nettotuotot	460	284	156	119	113	73
Yhteensä	2 643	1 915	919	20	194	1 510

Viite 3. Muut tuotot

mmk	1998	1997	vn. 4 1998	vn. 3 1998	vn. 2 1998	vn. 1 1998
Osingot	496	355	8	- 1	151	337
Kiinteistötuotot	1 039	1 102	268	256	236	278
Kiinteistöjen luovutusvoitot/-tappiot	- 10	- 106	- 27	11	3	2
Muut	654	519	218	72	200	165
Yhteensä	2 179	1 870	468	339	590	782

Viite 4. Muut kulut

mmk	1998	1997	vn. 4 1998	vn. 3 1998	vn. 2 1998	vn. 1 1998
Hallintokulut	-3 190	-3 039	-856	-679	-848	-806
Poistot	-1 008	-946	-215	-284	-258	-251
Kiinteistökulut	-599	-622	-185	-134	-139	-142
Muut	-983	-1 092	-221	-216	-276	-272
Yhteensä	-5 780	-5 699	-1 477	-1 312	-1 522	-1 470

Taserakenne

Taserakenteella tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, miten taseen saatavien ja velkojen valuutat, maturiteetit, korkosidonnaisuudet ja koronmääräytymisjaksot vastaavat toisiaan. Tehokkaalla taserakenteen suunnittelulla voidaan parantaa pankin tuloksenteokkyä ja rajata riskejä.

Rakenne ja riskitasot

MeritaNordbankenin varat olivat vuoden lopussa 571 miljardia markkaa, joista 356 miljardia eli 62 prosenttia oli luotonantoa yleisölle.

Suurin osa markkinaehtoisesta antolainauksesta rahoitetaan ottolainauksella raha- ja pääomamarkkinoilta, pääasiassa joukkovelkakirjoilla ja sijoitustodistuksilla. Ottolainaus pyritään järjestämään niin, että siinä käytettävät valuutat ja korkosidonnaisuusajat ovat vastaavat kuin antolainauksessa. Markkinariskit pidetään näin pieninä.

Ottolainauksen ylijäämä muodostaa yhdessä sijoituslainojen ja oman pääoman kanssa rahoituspohjan sijoitustoiminnalle pitkällä ja lyhyellä aikavälillä. Ruotsissa ylijäämä on sijoitettu obligaatioihin, mutta Suomessa pääasiassa kiinteistöihin ja osakkeisiin. Suurin osa strategisesta osakesalkusta myytiin voitollisesti toimintavuoden aikana.

Korollisten arvopaperien arvo oli 81 miljardia markkaa, joka vastasi 14 prosenttia taseen loppusummasta. Määrään sisältyy 22 miljardin markan trading-salkku. Pitkäaikaisten, eräpäivään saakka pidettäviksi tarkoitettujen sijoitusten osuus salkusta

oli 22 miljardia markkaa, ja se kirjataan pysyviin vastaaviin. Sen arvonnousu (markkina-arvon ja kirjanpitoarvon välinen ero) oli 717 miljoonaa markkaa.

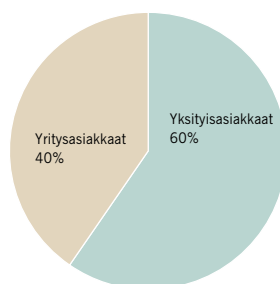
Ottolainauksen ylijäämä sijoitetaan muilta osin likvideihin arvopapereihin, jotta se olisi käytettävissä pankin antolainauksen lisääntyessä. Nämä sijoitukset kirjataan vaihtuviin vastaaviin markkina-arvoon.

Konsernin kiinteistöomistusten kirjanpitoarvo oli vuoden lopussa 18 miljardia markkaa. Sammon, Nokian ja Tiedon osakkeiden myymisen jälkeen konsernin (aiemmin strategisen) osakeomistuksen kirjanpitoarvo oli 3 miljardia markkaa.

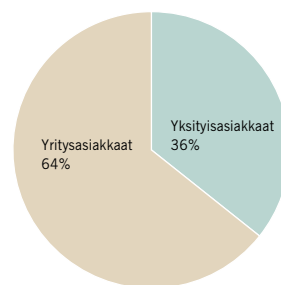
Mahdollisuus kasvuun

Luotonanto yrityksille ja yksityishenkilöille ja sijoitukset arvopaperisalkkuihin olivat yhteensä 77 prosenttia taseen loppusummasta. Ottolainauksen ylijäämä ja vahva pääomapohja mahdollistavat luotonannon huomattavan lisäämisen.

Talletukset

Luotonanto

Varat

Luotonanto

Luotonanto yleisölle

Vuoden 1998 aikana luotonanto lisääntyi 4,7 prosentilla, luku ei anna kuitenkaan oikeata kuvaa todellisesta kasvusta kruunun heikkenemisen vuoksi. Kruunun 9 prosentin heikkenemisellä oikaistu luotonannon kasvu, josta suurin osa tapahtui yrityssektorilla ja kotimarkkinoiden valuutoilla (FIM tai SEK), oli 12 prosenttia. Ulkomaisille asiakkaille suunnattu osuus luotonannosta yleisölle oli vuoden vaihteessa 8 % jakaantuen seuraavasti (miljardia markkaa):

– Pohjoismaat (Suomea ja Ruotsia lukuun ottamatta)	1,5
– Baltian maat	0,8
– OECD-maat	18,2
– muut maat	7,7

Lähes kaikki ulkomaiset luotonsaajat olivat yrityksiä, joille myönnettiin luottoa yleensä pankin tai luottolaitoksen myöntämää takausta vastaan.

Yritykset

Luotonanto yrityksille, valtionyhtiöt ja kunnalliset yhtiöt mukaan luettuina, lisääntyi lähes 6 % vuoden aikana. Jos otetaan huomioon kruunun heikentyminen, luotonantovolyyymi kasvoi lähes 12 % koskien kaikkia taulukossa esitettyjä toimialoja. Kiinteistöyhtiöille myönnetty luotonanto suuntautui suurelta osin valtionyhtiöihin ja kunnallisiin yhtiöihin. Kohtaan ”muut yritykset” on sisällytetty ulkomaalaiset, toimialan mukaan jaottelemattomat asiakkaat.

Kotitaloudet

Luotonanto kotitalouksille kasvoi vuoden aikana 3 %. Asuntolainojen osuus oli merkittävä sekä vuoden volyymikasvusta (lähes 80 %) että lainakannasta (73 %). Myös kulutusluottojen määrä kohosi katsauskaudella. Kruunun heikkenemisellä oikaistuna luotonanto kotitalouksille kasvoi lähes 8 %.

Julkinen sektori

Luotonanto Ruotsin kunnille väheni vuoden aikana 2 prosentilla 8,3 miljardiin markkaan, kun taas Suomen kunnille myönnetty luotonanto pysyi muuttumattomana 1,7 miljardissa markassa.

Luotonannon asiakasrakenne				
31.12., mrd mk	1998	%	1997	%
Yritykset	209,6	58,9	197,8	58,2
Kotitaloudet	135,4	38,1	131,4	38,7
Julkinen sektori	10,7	3,0	10,7	3,1
Yhteensä	355,7	100,0	339,9	100,0

Luotonanto yrityksille toimialoittain				
31.12., mrd mk	1998	%	1997	%
Kiinteistöala	56,9	27,1	53,1	26,9
Rakentaminen	16,5	7,9	15,3	7,8
Liikenne, kuljetukset	17,1	8,2	17,2	8,7
Kauppa ja palvelut	20,4	9,7	20,5	10,3
Teollisuus	31,6	15,1	29,4	14,8
Rahoitustoiminta	6,7	3,2	6,2	3,1
Vuokraustoiminta, konsultointi ym.	21,5	10,3	19,6	9,9
Muut yritykset	38,9	18,5	36,5	18,5
Yhteensä	209,6	100,0	197,8	100

Luotonanto kotitalouksille		
31.12., mrd mk	1998	1997
Asuntolainat	99,1	96,1
Kulutusluotot	32,2	31,0
Suomen valtion takaamat opintolainat	4,1	4,3
Yhteensä	135,4	131,4

Luotonanto julkiselle sektorille		
31.12., mrd mk	1998	1997
Kunnat	10,0	10,2
Suomen ja Ruotsin valtiot	0,2	0,1
Muut julkisyhteisöt	0,5	0,4
Yhteensä	10,7	10,7

Luotonanto luottolaitoksille

Suurin osa ulkomaisille pankeille suuntautuneesta luotonannosta myönnettiin OECD-maiden pankeille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty eräille maille myönnettyjen luottojen kokonaismäärä vuoden vaihteessa. Suurin osa niistä koskee pankkeja ja pääasiassa pohjoismaisen kaupan, investointitoiminnan ja maksuliikenteen rahoittamista. Luottolaitoksille myönnettyistä lainoista 92 % on luonteeltaan lyhytaikaisia, juoksuaika alle 1 vuoden.

Luottojen riskiluokitus

Vuonna 1998 MeritaNordbanken otti käyttöön uuden asiakasryhmien riskiluokitusmallin, jossa on yhtenäistetty Merita Pankin ja Nordbankenin aiemmin käytämät tekniikat.

Konsernissa on jokaista asiakasta/asiakasryhmää varten luottovastuuyksikkö, jolla on jatkuva vastuu luotonannosta myös niissä tapauksissa, joissa luotto muuttuu ongelmaluotoksi.

Jos yksikön johto arvelee, että jonkin asiakkaan luototukseen liittyy tavallista suurempi luottotappioriski, käytetään riskiluokitusta. Riskiluokitus tehdään yrityksille ja suurille yksityisasiakkaiden luotoille. Nordbankenissa sovelletaan vakiomallia useimpiin kotitalouksille myönnettyihin luottoihin, eikä riskiluokitusta tehdä erikseen kaikille asiakkaille. Merita Pankissa riskiluokitus tehdään kaikille ongelmaluotoille.

Riskiluokkaan 1 sijoitetaan sellaiset luotot, joissa yritys/yritysryhmä ei enää hoida sitoumuksiaan tai saatavan takaisinmaksu on muusta syystä käynyt epä-

varmaksi (esim. konkurssi). Tällöin arvioidaan mahdollinen luottotappioriski ja tehdään luottotappiovaraus. Taseessa alennetaan saatavan arvoa arvioitua tappiota vastaavalla summalla. Arvioidun tappioriskin vähentämiseksi vastaavassa yksikössä on laadittava toimenpidesuunnitelma luoton uudelleenjärjestämistä tai realisoimista varten.

Riskiluokkaan 2 kuuluvat luotot, joita hoidetaan edelleen mutta joissa asiakkaan takaisinmaksukyvyyn arvioidaan huomattavasti heikentyneen huonon kannattavuuden, heikentyneen maksuvalmiuden ja/tai taloudellisen aseman olennaisen huonontumisen vuoksi. Myös näissä tapauksissa luotosta vastaavan yksikön on laadittava toimenpidesuunnitelma.

Vuonna 1998 riskiluokiteltujen luottojen määrä väheni suhdannekehityksen, alhaisten korkojen ja vastuussa olevien yksikköjen aktiivisen työn ansiosta. Riskiluotot ja toimenpidesuunnitelmat käydään läpi neljännesvuosittain osavuositarkastusten ja vuosikertomusten laatimisen yhteydessä.

Vuoden vaihteessa kiinteistöyhtiöiden osuus riskiluokitelluista luotoista oli 19 prosenttia sekä kaupan ja palvelujen osuus 18 prosenttia.

Huomattava osa riskiluokitelluista luotoista koostuu edelleen muutamista suurista yksittäisistä vastuista.

Erityinen maariskivaraus

Historian valossa on osoittautunut vaikeaksi ennustaa yksittäisten maiden kykyä selviytyä maksusitoumuksistaan. Maksukyky voi muuttua suhteellisen nopeasti maassa ja/tai sen ympäristössä vaikuttavien erilaisten

Saatavat eräiltä riskialttiilta alueilta, netto 31.12.1998, mmk		
	Yhteensä	josta pankit
Aasia	3 722	2 537
Japani	743	636
Kiina	794	548
Singapore	411	178
Thaimaa	369	143
Indonesia	345	170
Etelä-Korea	223	223
Malesia	109	51
Itä-Eurooppa	1 409	703
Viro	367	311
Latvia	264	84
Liettua	247	30
Puola	130	21
Venäjä	62	54
Latinalainen Amerikka	1 759	1 084
Brasilia	859	504
Chile	299	101
Argentiina	175	134
Muut		
Turkki	666	480

Riskiluokitellut luotot		
31.12., mmk	1998	%
Luokka 1	15 517	68
Luokka 2	7 405	32
Yhteensä	22 922	100

Luotot yrityksille toimialoittain, riskiluokat 1 ja 2		
31.12., mmk	1998	%
Kiinteistöala	4 474	19,5
Rakentaminen	2 278	9,9
Liikenne, kuljetukset	2 212	9,6
Kauppa ja palvelut	4 200	18,3
Teollisuus	2 726	11,9
Rahoitustoiminta	636	2,8
Vuokraustoiminta, konsultointi ja muut yrityspalvelut	3 473	15,2
Muut yritykset ¹⁾	2 923	12,8
Yhteensä	22 922	100,0

1) Muihin yrityksiin sisältyy myös kotitalouksille myönnettyjä luottoja

tekijöiden yhteisvaikutuksesta. Viime vuosina on voitu välttää yleiset maksujen uudelleenjärjestelyt, maksuajan pidennykset ja näistä johtuvat uudet neuvottelut järjestämällä suuria luottoja IMF:n, Maailmanpankin, alueellisten kehityspankkien tai ongelma-alueen lähellä olevien maiden avulla. Vaikutus ongelmamaiden talouteen ja elinkeinoelämään on siitä huolimatta ollut hyvin vakava. Yrityksiä on ajautunut konkurssiin ja pankkijärjestelmä on kärsinyt pahoista vaikeuksista. Jotta voitaisiin taloudellisesti valmistautua tämältyyppisiin tapahtumiin, on pankissa otettu käyttöön erityinen maariskivaraus. Se koskee OECD:n ulkopuolisia maita sekä niitä OECD-maita, joiden osalta MeritaNordbanken on katsonut varauksen aiheelliseksi taloudellisen ja poliittisen tilanteen takia.

Tarvittavan varauksen laskeminen perustuu EIU:n (The Economist Intelligence Unit, Lontoo) esittämään maariskiluokitukseen sekä MeritaNordbankenin netto-saataviin kyseisessä maassa olevilta asiakkailta.

Ongelmaluotot

Ongelmaluottoihin sisältyvät taulukossa epävarmojen saatavien nettomäärän lisäksi (varausten jälkeen) myös matalakorkoiset saamiset eli saatavat, joiden korkoa on alennettu. Vuonna 1998 ongelmaluottojen määrä väheni 29 prosenttia.

Taulukossa matalakorkoisiin saamisiin sisältyvät vain sellaiset saatavat, joiden takaisinmaksua pidetään varmana, joten epävarmoihin saamisiin sisältyy myös paljon matalakorkoisia saamisia. Nämä matalaluottoiset saamiset ovat monessa tapauksessa saaneet alkunsa Suomen 90-luvun alkupuolen taluskriisiin liittyvistä sopimuksista. Ruotsissa Securum ja Retriva ottivat 90-luvun alussa hoitaakseen Nordbankenin ja Götaban-kenin vastaavat saatavat.

Saamisten turvaamiseksi hankitun omaisuuden määrä vähenee edelleen. Se sisältää pääasiassa hal- tuunotettuja kiinteistöjä. Saamisten turvaamiseksi hankitut osakeomistukset ovat kasvaneet ainoastaan yhden järjestelyn johdosta.

Ongelmaluotot ja saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus		
31.12., mmk	1998	1997
Epävarmat saamiset, brutto	18 937	23 391
Luottotappiovaraukset	- 12 969	- 15 057
Epävarmat saamiset, netto	5 968	8 334
Matalakorkoiset saamiset	100	264
Ongelmaluotot yhteensä	6 068	8 598
Varaukset % epävarmoista saamisista, brutto	68,5	64,4
Epävarmat saamiset, netto % luotonannosta	1,7	2,5
Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus	590	845

Epävarmat saamiset

Saatava luokitellaan epävarmaksi, jos korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli 60 päivää (järjestämätön saaminen) tai jos takaisinmaksua on muuten aihetta epäillä ja saadut vakuudet eivät kata velk-pääomaa ja kertynyttä korkoa riittävällä marginaalilla.

Epävarmojen saamisten nettomäärä oli vuoden lopussa 5 968 miljoonaa markkaa, siis 2 366 miljoonaa markkaa eli lähes 28 prosenttia vähemmän kuin edellisen tilikauden pro forma -tilinpäätöksessä.

Kuten taulukosta näkyy, epävarmojen saamisten osuus suhteessa luotonantovolyyymiin on suurin rakennustoiminnassa sekä kaupan ja palvelujen alalla.

Epävarmat saamiset kotitalouksilta on jaettu kolmeen ryhmään. Riski on huomattavasti pienempi asuntolainoissa kuin muissa kotitalouksien luotoissa.

Epävarmoista saamisista tehdään luottotappio- varaus siltä osin kuin saadun vakuuden ei katsota realisoitaessa kattavan koko saatavan määrää. Yritys- luotot ja tietyt yksityishenkilöiden luotot arvioidaan tapauskohtaisesti. Nordbankenissa epävarmoista kotitaloussaataavista aiheutuva luottoriski arvioidaan tilastollisella mallilla, kun taas Merita Pankissa kukin tapaus arvioidaan erikseen.

Luottotappiovarausten kokonaismäärää voitiin pienentää vuoden aikana, koska epävarmojen saamisen bruttomäärä aleni. Varauksen määrä oli vuoden lopussa 12 969 miljoonaa markkaa ja luottotappio- varausaste 69 prosenttia.

Järjestämättömät saamiset, kotitaloudet		
31.12., mmk	1998	% luoton-annosta
Asuntolainat	249	0,3
Kulutusluotot	423	1,3
Suomen valtion takaamat opintolainat	43	1,0
Yhteensä	715	0,5

Epävarmat saamiset, netto, yritykset toimialtoittain		
31.12., mmk	1998	% luoton-annosta
Kiinteistönhoito	554	1,0
Rakentaminen	907	5,5
Liikenne, kuljetukset	49	0,3
Kauppa ja palvelut	898	4,4
Teollisuus	316	1,0
Rahoitustoiminta	21	0,3
Vuokraustoiminta, konsultointi ja muut yrityspalvelut	532	2,5
Muut yritykset	1 187	3,1
Yhteensä	4 464	2,1

Erityinen maariskivaraus, joka otettiin ryhmässä käyttöön vuoden aikana, oli 1 004 miljoonaa markkaa. Uusi maariskivaraus korvasi 31.12.1997 tehdyn yleisen Aasia-varauksen.

Korolliset arvopaperit

Arvopaperit jaetaan kahteen ryhmään, pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin. Vaihtuviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit arvostetaan markkina-arvoon, joten niiden kurssimuutokset vaikuttavat välittömästi tulokseen. Pysyviin vastaaviin kuuluvat arvopaperit on tarkoitus pitää eräpäivään saakka, eikä niiden kurssimuutoksia oteta huomioon tuloksessa. Pankin oman sekä asiakkaiden päivittäisen maksuliikenteen hoitaminen edellyttää vakuuskelpoisia arvopapereita, joita taseessa oli n. 20 miljardin markan arvosta. Suurin osa näistä arvopapereista luokitellaan pysyviin vastaaviin.

Vaihtuvat vastaavat

Suurin osa MeritaNordbankenin vaihtuviin vastaaviin kuuluvista korollisista arvopapereista hoidetaan Treasury-yksikössä, ja ne on jaettu erilaisiin salkkuihin sen mukaan, ovatko ne lyhytaikaisia vai keskipitkiä sijoituksia. Lisäksi trading-yksikkö käy kauppaa likvideillä saamistodistuksilla pyrkien hyödyntämään lyhytaikaisia korkovaihteluita.

Suurin osa pankin hallituksen korkoriskeille vahvistamista limiiteistä jaetaan näille yksiköille.

Sijoitussalkut sisältävät pääasiassa markkinoilla noteerattuja ruotsalaisia ja suomalaisia valtion- ja asunto-obligaatioita sekä valtion velkasitoumuksia mutta myös taseen ulkopuolisia tuotteita, kuten koronvaihto-, termiini- ja FRA-sopimuksia.

Vuoden 1998 lopussa arvopaperisalkkujen arvo oli 35,7 miljardia markkaa, josta 13,4 miljardia mark-

kaa oli ruotsalaisia ja 19,9 miljardia markkaa suomalaisia arvopapereita. Loppu muodostui ulkomaisista arvopapereista. Salkkujen keskimääräinen juoksuaika oli 2,6 vuotta ja keskimääräinen duraatio 2,2 vuotta. Tuotto (todellinen vuosikorko) oli 4,2 prosenttia. Salkkujen VaR-perusteinen riskialttius oli vuoden lopussa 344 miljoonaa markkaa.

Sijoitussalkkujen tuotto oli korkeampi kuin vastaavan obligaatioindeksin mukainen tuotto Tukholman arvopaperipörssissä.

Pysyvät vastaavat

Pysyviin vastaaviin kirjataan korolliset arvopaperit, jotka on tarkoitettu pidettäväksi eräpäivään asti. Salkku sisältää pääasiassa markkinoilla noteerattuja valtion- ja asunto-obligaatioita.

Omistuksen arvo oli 22,0 miljardia markkaa, josta 13,5 miljardia markkaa oli ruotsalaisia arvopapereita ja 4,8 miljardia markkaa suomalaisia arvopapereita. Keskimääräinen juoksuaika oli 2,6 vuotta ja keskimääräinen duraatio 1,8 vuotta. Salkun tuotto (todellinen vuosikorko) oli 4,6 prosenttia.

Vuonna 1998 toteutunut korkotason lasku paransi salkun korkokatetta. Arvopaperiomistuksen realisoimaton arvonnousu eli markkina-arvon ja kirjanpitoarvon erotus oli vuoden lopussa 717 miljoonaa markkaa verrattuna 303 miljoonaan markkaan vuonna 1997.

Osakkeet ja osuudet

Ryhmän aktiivisesti hallinnoidun trading-osakesalkun markkina-arvo oli vuoden lopussa 0,4 miljardia markkaa.

Muut osakkeet, jotka luokitellaan vaihtuviin vastaaviin ja arvostetaan alimman arvon periaatteen mukaisesti, olivat arvoltaan 2,3 miljardia markkaa eli 1,1 miljardia markkaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Vähennys johtui katsausvuonna tapahtuneista osakkeiden myynneistä. Myynnit käsittivät muun muassa Vakuutusyhtiö Sammon ja Nokian osakkeita.

Jäljellä olevien osakeomistusten arvo oli vuoden lopussa 1,1 miljardia markkaa. Tästä 0,7 miljardia markkaa muodostui Pohjolan osakkeista, joista luovuttiin tammikuussa 1999.

Lisäksi ryhmä omistaa tytär- ja osakkuusyhtiöiden osakkeita ja osuuksia 3,7 miljardin markan arvosta. Näihin sisältyvät tytäryhtiöt Merita Invest, Huoneistokeskus ja Merita Henkivakuutus sekä pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät osakkuusyhtiöt.

Kiinteistöt

Kiinteistöomistusten kirjanpitoarvo oli vuoden lopussa 17,8 miljardia markkaa eli 4,8 miljardia markkaa vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Vähennys johtui suureksi osaksi ryhmän suomalaisiin kiinteis-

töihin vuoden lopulla tehdyistä arvonalennuksista, jotka olivat yhteensä 3,7 miljardia markkaa. Loput 1,1 miljardia markkaa aiheutuivat vuoden aikana tapahtuneista myynneistä.

Muut varat

Muut varat olivat vuoden lopussa 41,3 miljardia markkaa. Tästä 18,8 miljardia markkaa muodostui johdannaissovimuksiin liittyvistä positiivisista arvostuseristä ja 9,2 miljardia markkaa siirtosaatavista.

Velat ja oma pääoma

Yleisön talletukset

Yleisön talletukset muodostavat MeritaNordbankenin tärkeimmän rahoituslähteen. Vuoden 1998 lopussa niiden osuus kaikista veloista oli 42 prosenttia. Yleisön talletuksia oli yhteensä 229 miljardia markkaa, josta 121 miljardia oli markkatalletuksia ja 98 miljardia markkaa kruunutalletuksia.

Koska MeritaNordbankenin pääasialliset markkina-alueet ovat Suomi ja Ruotsi, vain harvoilla pankin asiakkailta on talletuksia ulkomaisina valuuttoina. Vuoden 1998 lopussa valuuttamääräisten talletusten vasta-arvo oli 10 miljardia markkaa.

Kruunumääräiset talletukset kasvoivat vuoden aikana 11 prosenttia. Sekä yritysten että henkilöasiakkaiden talletukset lisääntyivät.

Markkatalletukset kasvoivat 2 prosenttia. Kasvu perustui yritysten talletuksiin, kun taas henkilöasiakkaiden talletukset pysyivät ennallaan.

Talletusten yhteismäärä supistui kuitenkin 2 prosenttia, mikä aiheutui osaksi valuuttatalletusten vähenemisestä ja osaksi kruunun heikkenemisestä, joka alensi kruunutalletusten markkavasta-arvoa.

Muu varainhankinta

Markka- ja kruunumääräinen varainhankinta

Yleisöltä kerättävien talletusten ja oman pääoman lisäksi tarvittavat markka- ja kruunumääräiset varat hankitaan pääasiassa luottolaitoksilta otettavien luottojen ja rahamarkkinainstrumenttien, obligaatio- ja debentuurilainojen muodossa.

Pankeilla on useita luotto-ohjelmia, esimerkiksi Bankcertifikat, Medium Term Notes ja MBB-ohjelmat. Pitkäaikaista varainhankintaa käytetään

pääasiassa Nordbanken Hypotekin ja Industrikreditin rahoitukseen. Liikkeessä olevien velkasitoumusten määrä 31. joulukuuta 1998 oli 54,3 miljardia markkaa, ja niiden keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika oli 2,5 vuotta.

Vuoden lopussa MeritaNordbankenin eräpäivälisten debentuurilainojen määrä oli 2,0 miljardia markkaa, ja niiden keskimääräinen juoksuaika oli 2,5 vuotta.

Valuuttamääräinen varainhankinta

Valuuttamääräinen luotonanto ja sijoitukset rahoitetaan vastaavissa valuutoissa olevin, vastaavanpituisin varoin, joita hankitaan rahoituslaitoksilta tai kansainvälisiltä raha- ja pääomamarkkinoilta.

MeritaNordbankenilla on neljä ulkomaista lainaohjelmaa: European Medium Term Notes, US Medium Term Notes, European Commercial Paper ja US Commercial Paper.

Liikkeessä olevien velkasitoumusten vasta-arvo vuoden lopussa oli 4,2 miljardia markkaa ja niiden keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika 1,1 vuotta.

Liikkeessä olevien debentuurilainojen vasta-arvo oli 8,1 miljardia markkaa ja niiden keskimääräinen jäljellä oleva juoksuaika 2,5 vuotta. Tämän lisäksi konsernilla oli eräpäivättömiä debentuurilainoja ja pääomalainoja, joiden vasta-arvo vuoden lopussa oli 5,1 miljardia markkaa.

Varainhankinta		
31.12., mrd mk	1998	1997
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	103,7	106,9
Velat yleisölle	12,2	15,6
Sijoitustodistukset	76,4	73,7
Joukkovelkakirjalainat yms.	58,5	59,6
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	13,4	19,9
Pääomalainat	1,8	3,8
Yhteensä	266,0	279,5

Muut velat

Muiden velkojen määrä oli 48,0 miljardia markkaa. Suurimpia yksittäisiä eriä olivat johdannaisinstrumentteihin liittyvät negatiiviset arvostuserät, joita oli 17,1 miljardia markkaa. (Vrt. muut varat s. 53)

Oma pääoma

MeritaNordbankenin oma pääoma oli vuoden alussa 27,9 miljardia markkaa. Tästä määrästä käytettiin 2,1 miljardia markkaa varsinaisten yhtiökokousten vuonna 1998 päättämään osingonjakoon. Tilikauden tulos kasvatti omaa pääomaa 4,2 miljardilla markalla. Kruunun kurssin heikkenemisen vuoksi oma pääoma pieneni vuoden aikana 1,4 miljardia markkaa. Tämän sekä meneillään olevan Nordbankenin liikkeessä olevien osakkeiden pakkolunastuksen seurauksena oman pääoman lisäys oli vain 0,5 miljardia markkaa. Oma pääoma vuoden lopussa oli 28,4 miljardia markkaa.

Eläkesäätiö/Eläkekassa

Nordbankenin eläkevastuut on katettu pääasiassa Nordbankenin eläkesäätiöön siirrettävin varoin. Säätiön omaisuuden arvo vuoden lopussa oli 4 064 miljoonaa markkaa ja eläkevastuut 3 145 miljoonaa markkaa.

Merita Oyj:n eläkekassa ja eläkesäätiö vastaavat henkilökunnan lisäeläketurvasta suomalaisissa yhtiöissä. Vuoden aikana siirrettiin eläkekassasta Merita Oyj:n eläkevastuita 687 miljoonaa markkaa Merita Henkivakuutus Oy:hyn. Vuoden lopussa ja eläkekassan 654 miljoonan markan suuruisen ylikatteen palautuksen (verohyvitys mukaan luetuna) jälkeen eläkekassan ja eläkesäätiön omaisuuden käypä arvo oli 3 454 miljoonaa markkaa, ja eläkevastuiden määrä 2 824 miljoonaa markkaa.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Taseen ulkopuoliset sitoumukset muodostavat merkittävän osan liiketoimintaa. Ne ovat osaksi ulkomaankauppaan liittyviä tuotteita, kuten esimerkiksi takauksia, remburseja, luottolupauksia yms. ja osaksi johdannaisitöitä. Johdannaisitöitä ovat lähinnä sopimuksia tulevasta valuuttakaupoista (valuuttatermiinit), korollisten arvopapereiden ostosta ja myynnistä tulevaisuudessa (korkotermiinit) sekä korkomaksujen vaihtosopimuksia (swapit, FRAt).

Oheisessa taulukossa esitetään johdannaisitöiden nimellisarvot. Nimellisarvot eivät ole keskenään vertailukelpoisia eivätkä ne mitenkään kuvasta pankin taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin liittyviä luotto- tai markkinariskejä.

Taseen ulkopuoliset sitoumukset		
31.12., mrd mk	Nimellisarvo	
	1998	1997
Takaukset	29	32
Luottolupaukset	28	21
Nostamattomat myönnettyt luotot	31	33
Muut vastuusitoumukset	5	13
Johdannaisitöitä	2 208	3 313
Yhteensä	2 301	3 412

Johdannaisitöitä

Johdannaisitöitä käytetään moniin tarkoituksiin, osittain omien positioiden ottamiseen, osittain suojautumiseen. Pääosa MeritaNordbankenin johdannaisitöistä liittyy asiakkaiden liiketoimiin ja markkinatakaajatoimintaan. Näiden tarkoituksena on vähentää markkinariskiä.

Tavallisimmin esiintyviä johdannaisinstrumentteja ovat valuuttatermiinit. Näitä tarjotaan laajalle asiakaskunnalle valuuttariskeiltä suojautumiseen. FRAt ja swapit muodostavat kuitenkin nimellisarvoltaan suuremman erän. Optiosopimusten määrä on suhteellisen pieni. Johdannaisten volyymit vähenivät vuoden aikana huomattavasti, mikä johtui lähinnä euron vaikutuksesta.

Pääosa voimassa olevista johdannaisitöistä arvostetaan markkina-arvoon, joten ne vaikuttavat välittömästi tulokseen.

Muut johdannaisinstrumentit käsitellään suojaustarkoituksessa tehtyinä sopimuksina ja arvostetaan hankinta-arvoon. Ne kirjataan siten, että niiden arvomuutoksista aiheutuva tulosvaikutus olennaiseksi osaksi neutraloituu. Treasury huolehtii tästä konsernin sisäisenä pankkina.

Johdannaisitöitä			
31.12.1998, miljoonaa markkaa	Nimellisarvo		
	Yhteensä	Suojaamistarkoituksessa tehdyt sopimukset	Muut
Korkojohdannaiset			
Terminisopimukset	1 112 556	–	1 112 556
Ostetut optiot	9 186	–	9 186
Asetetut optiot	11 815	–	11 815
Koronvaihtosopimukset	607 297	20 774	586 523
Yhteensä	1 740 854	20 774	1 720 080
	<i>(31.12.1997)</i>	<i>(2 727 309)</i>	<i>(29 045)</i>
			<i>(2 698 264)</i>
Valuuttajohdannaiset			
Terminisopimukset	416 949	176 955	239 994
Ostetut optiot	10 018	–	10 018
Asetetut optiot	9 916	–	9 916
Koron- ja valuuttavaihtosopimukset	26 884	11 050	15 834
Yhteensä	463 767	188 005	275 762
	<i>(31.12.1997)</i>	<i>(580 193)</i>	<i>(244 320)</i>
			<i>(335 873)</i>
Osakejohdannaiset			
	3 474	2 403	1 071
	<i>(31.12.1997)</i>	<i>(3 728)</i>	<i>(2 006)</i>
			<i>(2 069)</i>
Muut johdannaisitöitä			
	191	–	191
	<i>(31.12.1997)</i>	<i>(1 250)</i>	<i>(1 083)</i>
			<i>(167)</i>
Yhteensä	2 208 286	211 182	1 997 104
	<i>(31.12.1997)</i>	<i>(3 312 827)</i>	<i>(276 454)</i>
			<i>(3 036 373)</i>

Johdannaisinstrumenttien arvoon vaikuttavat rahoitusmarkkinoiden kurssi- ja korkoliikkeet. Niihin sisältyy sen vuoksi markkinariskejä. Markkinariskien käsittely perustuu pankin hallituksen asettamiin limiitteihin. Johdannaissopimukseen liittyvien korko-, valuutta- ja osakeriskien hallinta ja valvonta on osa pankin yleistä tämällyppisten riskien hallintaa.

Vastapuoliriskit

Johdannaissopimukseen liittyvä luottoriski syntyy siitä mahdollisuudesta, että vastapuoli ei sopimuksen voimassaoloaikana pystykään täyttämään sitoumuksiaan. Pankin on tällöin asetettava vastapuolen tilalle ja korvattava sopimus vastaavalla sopimuksella markkinahintaan.

Johdannaissopimukseen sisältyvän luottoriskin mittaamiseen käytetään jompaakumpaa seuraavista vaihtoehdoista:

1. Sopimuksen markkina-arvo (jälleenhankinta-arvo), johon lisätään varmuusmarginaali sopimuksen voimassaoloaikana mahdollisesti tapahtuvien muiden kurssi- tai korkomuutosten varalta.

2. Sopimuksen nimellisarvo kerrottuna riskikertoimella. Riskikertoimen suuruus määräytyy sopimuksen luonteen ja voimassaoloajan perusteella.

Molempia laskentatapoja käytetään Ruotsin ja Suomen rahoitustarkastusviranomaisten ohjeiden mukaisesti.

Samaan vastapuoleen liittyvien riskien kokonaismäärää mitataan kaikkien voimassaolevien sopimusten summana ottamatta huomioon mahdollista negatiivista markkina-arvoa (velkoja). Sopimusten kuittausta ei siis sovelleta pankin riskipositivien laskemiseen.

Vastapuoliriskiä seurataan jatkuvasti. Johdannaissalkun korkealaatuisuuden varmistamiseksi vastapuoliin sovelletaan samoja luotonmyöntämiskriteerejä kuin tavallisiin luottoihin.

Pankki altistuu vastapuoliriskille käydessään johdannaiskauppaa suoraan vastapuolen kanssa (OTC). Pörssikaupoissa vastapuolena on selvityslaitos. Hallitukseen ja rajoittaakseen vastapuoliriskiä selvityslaitokset käyttävät jatkuvaa kaupanselvitystä ja edellyttävät osapuolilta vakuustalletuksia. Niiden hoitamiin johdannaissopimukseen ei sovelleta tavanomaisia vakavaraisuuspääomavaatimuksia, koska vastapuoliriski katsotaan vähäiseksi. Johdannaissopimukseen sisältyvä vastapuoliriski riskipainotetuin arvoin vuoden 1998 lopussa oli yhteensä 5,9 miljardia markkaa.

Vakavaraisuus

Pankkeja koskevien vakavaraisuussäännösten tarkoituksena on viime kädessä turvata pankkijärjestelmän vakaus edellyttämällä tiettyä oman pääoman vähimmäistasoa suhteessa taseeseen ja taseen ulkopuolisiin eriin sisältyviin luotto- ja markkinariskeihin. Nämä säännökset ovat olennainen osa pankkien valvontajärjestelmiä eri maissa. Kansainvälisen sopimuksen mukaiset pankkeja koskevat vakavaraisuusvaatimukset ovat periaatteessa yhtenäiset kaikissa teollistuneissa maissa. Niiden edellyttämä vakavaraisuus eli omien varojen suhde riskisijoitukseen on vähintään 8 prosenttia.

MeritaNordbanken-ryhmän vakavaraisuus oli vuoden lopussa 9,9 prosenttia (11,3) ja Tier 1 -suhde

7,3 prosenttia (7,4). Vakavaraisuuden aleneminen aiheutui debentuurilainojen määrän pienenemisestä.

Vakavaraisuus		
31.12., mrd mk	1998	1997
Vakavaraisuuspääoma	37,4	40,7
Josta Tier 1-pääoma	27,7	26,8
Riskisijoitukset	378,9	361,7
Vakavaraisuus, %	9,9	11,3
Tier 1-pääoma/riskisijoitukset, %	7,3	7,4

Riskienhallinta

MeritaNordbanken kehittää ja ylläpitää järjestelmiä pankkiryhmän luotto-, rahoitus- ja operatiivisten riskien mittaamiseen, valvontaan ja seurantaan. Hallitus tekee riskilimiittipäätökset, joiden mukaisesti konsernijohto jakaa limiitit riskejä ottaville yksiköille. Riskilimiitit asetetaan MeritaNordbankenin liiketoiminta- ja kannattavuustavoitteiden mukaan sekä suhteutetaan ensisijaiseen omaan pääomaan.

Konsernin riskinoton periaatteet

MeritaNordbankenin liiketoiminta ja varainhankinta painottuvat suomalaisten ja ruotsalaisten asiakkaiden palveluun.

Lisäksi riskinottoa pyritään rajoittamaan siten, että tuotot saadaan kehittymään suhteellisen vakaasti.

Pankin riskienhallinnan päämääränä on huolehtia, että vuosittain vain osa oman pääoman kasvusta voi vaarantua. Koko vuoden tuottoa ei koskaan saa menettää, ellei markkinoilla tapahdu todella odottamattomia mullistuksia. Tämä periaate ohjaa riskien mittaus-, analysointi-, rajoittamis- ja valvontamenetelmien sekä riskienhallinnan kehittämistä.

MeritaNordbankenin yleinen taloudellinen tavoite on pitää oman pääoman tuotto tasolla, joka on riskipääomamarkkinoilla kilpailukykyinen. Tällä hetkellä vaadittavan tason arvioidaan olevan vähintään 15 prosenttia luottotappioiden jälkeen keskimäärin suhdannekierron aikana. Nykyinen luottotappiotavoite, keskimäärin korkeintaan 0,5 prosenttia luotonannosta suhdannekierron aikana, vastaa luottoriskitasoa, joka alentaisi oman pääoman tuottoa noin 4,7 prosenttiyksiköllä.

Markkinariskit rajoitetaan alle 4 prosenttiyksikön suuruiseen kannattavuusmenetykseen eli korkeintaan yhden vuosineljänneksen tulokseen.

Osakesijoituksiin sisältyvän riskin yläraja on 1,5 prosenttiyksikköä kurssien muuttuessa 10 prosenttia.

Kiinteistöomistusten hintariski olettaen hintojen laskevan noin 10 prosenttia vastaa noin 5 prosenttiyksikön suuruista kannattavuuden menetystä. Tätä riskiä pienennetään kiinteistökannan myyntiohjelman avulla.

Hallinnolliset, juridiset ja tekniset riskit pidetään hallitulla tasolla kohtuullisiksi katsottavin kustannuksin.

Kokonaisuutena konsernin riskinotto lisääntyy tulevaisuudessa ydinliiketoiminnan kasvun kautta, kun taas osake- ja kiinteistösijoituksiin liittyvää riskiä tullaan vähentämään.

Luottoriskit

Vuoden aikana konsernissa otettiin käyttöön yhteiset luotonanto-ohjeet, joiden mukaisella luotonantomenettelyllä taataan yhtenäinen, asiakaskohlaiseen takaisinmaksukykyyn perustuva luottoharkinta. Tämän tulee olla tehokas myös ajankäytön suhteen. Myönnettyt asiakaslimiitit tarkistetaan vuosittain. Kotitalouksille myönnettäviin luottoihin käytetään credit scoring -tekniikkaa, jonka avulla voidaan tehdä nopeita mutta kuitenkin hyvin harkittuja luottopäätöksiä.

Asiakas- ja luottovastuut on määritelty selvästi. Jokaiselle yritykselle tai yritysryhmälle on luottovastuullinen yksikkö, jolla on kokonaisvastuu asiakkaan koko pankkisuhteesta konsernin kanssa. Yksikkö on jatkuvassa vastuussa asiakassuhteen hoitamisesta, myös silloin kun siitä kehittyy ongelmaluotto.

Ennen kunkin vuosineljänneksen loppua käydään koko konsernin ongelmaluottokanta läpi. Luottovastuullisen yksikön tulee laatia toimintasuunnitelma riskiluokiteltuja luottoja varten. Suunnitelma tarkastetaan ja tehdään päätös todennäköiset tappiot kattavasta varauksesta.

Luotonanto perustuu asiakas- ja markkinatuntemukseen. Luotonannon kasvuperustana on MeritaNordbankenin osaaminen ja sen edelleen kehittäminen. Jotta kaikilla toimihenkilöillä varmasti on riittävät tiedot luottoprosessiin liittyvien työtehtävien hoitamiseen, konsernissa on panostettu merkittävästi luottokoulutukseen.

Rahoitusriskit

Pankin normaaliin toimintaan kuuluu aktiivinen ja harkittu riskinotto. Pankit ovat toimintansa luonteeltaan alttiita rahoitusriskeille. Pankin tulokseen vaikuttavat korkojen, valuuttakurssien, osakekurssien ja raaka-aineiden hintojen vaihtelut. MeritaNordbanken riskienhallinnassa näitä riskejä mitataan, rajoitetaan ja valvotaan, että ne tapahtuvat päätösten puitteissa. Sen lisäksi niiden entistä tehokkaampaa valvontaa varten kehitetään mittaamenetelmiä ja valvontajärjestelmiä. Vuoden 1998 aikana tehtiin paljon työtä sen takaamiseksi, että rahoitusriskien mittaaminen, raportointi ja valvonta MeritaNordbankenissa tapahtuu yhtenäisellä tavalla. Vuoden 1998 kesäkuussa hallitus päätti uusista yhteisistä riskilimiiteistä. Laadittiin uusi riskipolitiikka konsernin rahoitusriskien hallinnan säätelämiseksi. Nyt koko konsernissa sovelletaan yhtenäisiä riskimäärittelyjä, riskien mittaamenetelmiä ja limiittejä.

Riskinvalvonta ja ohjaus

MeritaNordbankenin rahoitusriskien hallinnan päämääränä on parantaa pääoman tuottoa hyväksyttävän riskitason puitteissa. Pääperiaatteena on keskittää riskinotto pelkästään Treasury- ja Markets-yksiköihin. Poikkeuksena on strateginen osakeriski, jota hallitsee lähinnä Partita Oy. Muissa yksiköissä sovelletaan vastaavuus (matching) -periaatetta eli varojen ja velkojen korko-, valuutta- ja eräpäiväarakenteen on vastattava toisiaan.

Rahoitusriskeistä päättävät MeritaNordbankenin hallitus, finanssivaliokunta ja konsernijohto. Hallitus päättää riskitasosta ja yleislimiiteistä, kun taas konsernijohto tekee päätökset limiittien kohdennuksesta riskejä ottaville yksiköille sekä käytettävistä riskien mittaamenetelmistä. Hallitukseen kuuluva finanssivaliokunta valvoo konsernin rahoitustoimintaa ja tekee päätökset riskinoton muutoksista hallituksen asettamissa puitteissa.

Rahoitusriskien valvonnasta vastaavan Rahoitusriskien tarkastuksen päävastuualueena on riskilimiittien noudattamisen valvonta, konsernin riskinoton analysointi ja raportointi sekä konsernin riskienhallinnan edelleen kehittäminen. Rahoitusriskien tarkastus raportoi säännöllisesti riskikehityksestä hallitukselle, finanssivaliokunnalle ja konsernijohtolle. Kunkin riskejä ottavan yksikön controller vastaa yksikön rahoitusriskien tunnistamisesta, määrittämisestä ja valvonnasta sekä tulosten päivittäisestä raportoinnista Rahoitusriskien tarkastukselle.

Mittausmenetelmät

On erityisen tärkeää mitata ja analysoida rahoitusriskejä useilla eri metodeilla, sillä tulevan riskin määrittämiseksi ei ole yhtä ja ainoaa riskimittaria. MeritaNordbanken mittaa rahoitusriskejä esim. Value at Risk -analyysillä, useammilla standardisoiduilla herkkyysmittaluvuilla, erilaisilla yhdistetyillä skenaariosimu-

loinneilla (jotka huomioivat optioiden riskin epälineaarisuuden) sekä stressitesteillä.

Value at Risk (VaR)-analyysi on tilastotieteellinen mittaluku, joka ilmaisee suurimman tietyllä todennäköisyydellä mahdollisen tappion määrättyä ajanjaksona tavallisissa markkinaolosuhteissa. MeritaNordbanken rajoittaa korko- ja valuuttariskejä käyttämällä kahden vuoden painottamattomia historiatietoja, 99 prosentin luottamusväliä ja 10 päivän pitoaikaa (aikaa, joka tarvitaan riskin eliminoimiseen tai position sulkemiseen). VaR-analyysiä suoritetaan jatkuvasti käyttäen myös muita parametrejä, kuten eksponentiaalisesti painotettuja historiatietoja.

Standardisoiduista herkkyysmittaluvuista käytetään korkoriskeille yhden prosentin suuntaissiirtoa, valuuttariskeille 5 prosentin muutosta kokonaisnettopositiossa, osakeriskeille 10 prosentin markkina-arvonmuutosta ja raaka-aineriskeille 20 prosentin muutosta markkina-arvossa.

Yhdistettyjä skenaariosimulointeja käytetään varsinkin optiosidonnaisten instrumenttien aiheuttaman epälineaarisen riskin mittaamiseen. Simuloinnissa eri markkinaparametrejä muutetaan asteittain ja simuloinnissa saatu huonoin vaihtoehto ilmaisee kyseisen position riskin.

Stressitesteihin sisältyy subjektiivisesti valittuja skenaarioita sekä aiempien tapahtumien simulointia nykytilanteessa. Testit ovat tärkeä väline arvioitaessa rahoitusriskejä äärimmäisissä markkinaolosuhteissa.

Korkoriski ja limiitit

Korkovaihtelualtistus syntyy, kun varojen ja velkojen sekä niitä vastaavien taseenulkoisten erien korkorakenteessa on epätasapainoa. MeritaNordbankenin määritelmän mukaan korkoriskit tarkoittavat markkinakorkojen muutoksista johtuvia pääomatappioita tai alentunutta rahoituskatetta. Pääomatappioon johtavaa korkoriskiä sanotaan kurssiriskiksi ja heikentyneeseen nettokorkokatteeseen johtavaa korkokateriskiksi. Pääosa korkoriskistä johtuu sijoitussalkuista, joita hallinnoi Treasury.

Kurssiriskin yleislimiitit perustuvat lineaaristen riskien osalta VaR-analyysiin ja epälineaaristen riskien osalta skenaariosimulointiin. Hallituksen asettama VaR-limiitti oli vuoden lopussa 885 miljoonaa markkaa ja skenaariosimulointilimiitti 112 miljoonaa markkaa. Keskimääräinen käyttöaste on ollut 302 miljoonaa ja 11 miljoonaa markkaa.

Korkokateriski mitataan koko taseesta. Taulukossa sivulla 60 ovat konsernin pääpiirteittäiset korkopositiot 31. joulukuuta 1998 korkosidonnaisuusjakson mukaan eriteltyinä. Positioista ilmenee kaavamaisesti laskettuna, että yhden prosenttiyksikön korotus markkinakorossa laskee rahoituskatetta seuraavan 12 kuukauden aikana noin 300 miljoonaa markkaa (kumulatiivinen altistus - 30 018 miljoonaa markkaa kertaa 1%). Tällöin oletetaan, ettei kaudella tehdä markkina-transaktioita. Trading-salkkutransaktioita lukuunottamatta käytettävät tiedot perustuvat sopimusehtoihin.

Valuuttariski ja limiitit

Valuuttakurssimuutoksille altistutaan, jos saman valuutan määräiset varat ja velat eivät ole suuruudeltaan yhteneviä. Altistusta voidaan rajoittaa noudattamalla varojen ja velkojen vastaavuusperiaatetta. Vain Markets- ja Treasury-yksiköt saavat aktiivisesti ottaa valuuttariskejä. Niiden yleislimiitit perustuvat lineaaristen riskien osalta VaR-analyysiin ja epälineaaristen riskien osalta skenaariosimulointiin ja ne on määritetty Ruotsin ja Suomen rahoitustarkastuksen antamien määräysten rajoissa. Vuoden 1998 lopussa hallituksen asettama VaR-limiitti oli 196 miljoonaa markkaa ja skenaariosimulointilimiitti 140 miljoonaa markkaa. Keskimääräinen riski on ollut 24 miljoonaa ja 21 miljoonaa markkaa.

Osakeriski ja limiitit

Osakeriskillä tarkoitetaan osakekurssien vaihteluista aiheutuvaa osakkeiden tai osakesidonnaisten instrumenttien markkina-arvon muutosta. MeritaNordbankenin osakeriski voidaan jakaa strategisiin osakesijoituksiin sekä kaupankäynnin kohteena oleviin osakkeisiin ja osakejohdannaisiin. Konzernin strategisten osakeriskien hallinta on pääosin keskitetty Partita Oy:n ja trading-riskien hallinta Markets-liiketoiminnon hoitoon. Osakeriskin yleislimiitit perustuvat skenaariosimulointiin. Hallituksen asettama strategisten omistusten limiitti oli vuoden 1998 lopussa 590 miljoonaa markkaa ja trading-limiitti 112 miljoonaa markkaa. Osakeriski on selvästi alentunut vuoden aikana strategisten osakeomistusten myynnin takia. Keskimääräinen riski oli 419 miljoonaa ja 31 miljoonaa markkaa.

Raaka-aineriski ja limiitit

Raaka-aineriskillä tarkoitetaan raaka-aineiden hintavaihteluista aiheutuvaa raaka-ainesidonnaisten instrumenttien markkina-arvon muutosta. MeritaNordbankenin raaka-aineriski vuonna 1998 oli pieni ja sitä hallitsee Markets. Raaka-aineriskin yleislimiitti perustuu herkkyysoanalyysiin ja oli vuoden lopussa 15 miljoonaa markkaa. Keskimääräinen riski oli 0,4 miljoonaa markkaa.

Maksuvalmiusriski

MeritaNordbankenin maksuvalmiusriskin hallinnan tarkoituksena on taata, että pankin varat riittävät asiakkaille ja muille vastapuolille annettujen sitoumusten täyttämiseen. Tällöin voi olla kyseessä erään tyneen velan takaisinmaksu, uusien luottojen asettaminen asiakkaan käyttöön tai juoksevien toimintakulujen suorittaminen. MeritaNordbankenilla on useita rahoituslähteitä, joista tärkein on FIM- ja SEK-määräinen ottolainaus yleisöltä. Muita rahoituslähteitä ovat raha-, obligaatio- ja interbank-markkinat. MeritaNordbankenin ulkomaan valuutan määräinen rahoitus koostuu lähinnä kansainvälisiltä luottolaitoksilta saaduista lainoista, sijoitustodistusohjelmista sekä kansainvälisille pääomamarkkinoille liikkeeseenlasketuista pitkäaikaisista instrumenteista.

Lyhytaikainen maksuvalmiusriski mitataan 14 ja 30 päivää kattavien kassavirtaennusteiden avulla eri valuutoissa.

Korkoriskipositio 31.12.1998							
Korkosidonnaisuusjakso miljoonaa markkaa	alle 3 kk	3–6 kk	6–12 kk	1–2 v	2–5 v	yli 5 v	Ei korkosidonnaisuutta
Saamiset							
Korolliset saamiset ¹	235 324	65 661	41 674	30 249	64 393	15 771	5 968
Trading	45 133	–	–	–	–	–	–
Taseen ulkopuoliset erät ²	241 383	49 786	40 916	11 428	6 575	3 166	–
Korottomat saamiset	–	–	–	–	–	–	66 822
Saamiset yhteensä	521 840	115 447	82 590	41 677	70 968	18 937	72 790
Velat ja oma pääoma							
Korolliset velat	357 466	46 479	33 010	17 216	32 069	8 384	–
Taseen ulkopuoliset velat ²	221 746	53 626	37 568	10 071	24 687	5 556	–
Korottomat velat ³	–	–	–	–	–	–	76 371
Velat ja oma pääoma yhteensä	579 212	100 105	70 578	27 287	56 756	13 940	76 371
Kokonaisriskipositio	- 57 372	15 342	12 012	14 930	14 212	4 997	- 3 581
Kumulatiivinen riskipositio	- 57 372	- 42 030	- 30 018	- 15 628	- 1 416	- 3 581	–

¹ Ryhmän epävarmat saamiset, netto, kuuluvat erään "Ei korkosidonnaisuutta".

² Taseen ulkopuolisia eräitä ovat johdannaisopimukset, jotka on tehty tase-erien suojaamiseksi tai niiden muuntamiseksi synteettisesti. Tähän erään ei lueta kaupankäyntitarkoituksessa tehtyjä johdannaisopimuksia lukuun ottamatta valuuttamääräisiä termiinopimuksia. Tradingin ja Treasuryn kesken tehdyt

opimukset on esitetty yllä olevassa taulukossa samalla tavoin kuin ulkopuolisten osapuolten kanssa tehdyt opimukset, jotta niiden vaikutus konsernin kokonaisriskipositioon on saatu näkyviin.

³ Sisältää ryhmän oman pääoman 28 366 miljoonaa markkaa.

Toimintariskit

Konsernin toimintariskit jaotellaan atk-, hallinnollisiin, teknisiin ja lainsäädännöllisiin riskeihin. Näitä on konsernin kaikkien toimintojen infrastruktuurissa ja työtavoissa. Toimintariskien hallinnan yleiset suuntaviivat on kuvattu konsernin turvallisuusohjesäännössä.

Toimintariskit hallitaan ja kontrolloidaan jokapäiväisessä toiminnassa. Kunkin yksikön esimiehen tehtävänä on ensisijaisesti tunnistaa, rajoittaa ja valvoa näitä riskejä. Toimintariskien rajoittaminen on osa päälliköiden ja työntekijöiden jokapäiväistä työtä.

Jotta toimintariskeiltä kyetään suojautumaan kustannustehokkaasti, sovelletaan systemaattista riskinarviointimetodia sekä liiketoimintaa harjoittavissa että tukiyksiköissä. Riskejä arvioidaan sekä olemassa olevan toiminnan että toiminnallisten muutosten suhteen.

Konsernilla on erillinen kriisiryhmä sekä toimintaohjeet vakavien vahinkojen hallitsemiseksi kriisi- tai katastrofitilanteissa. Atk-toimintaa varten on laadittu omat katastrofisuunnitelmansa.

Lisäksi toimintariskien, kuten omaisuusvahinkojen, omaisuusrikosten ja vastuukorvausten varalta konsernilla on vakuutusohjelma, johon kuuluu kohtuullisina pidetyt korvaussummat kattavia esine- ja vastuuvakuutuksia.

Rikoseriskit

Tärkeä osa toimintariskien hallintaa on suojata pankkia sisäisiltä ja ulkoisilta rikoksilta. On kuitenkin sangen vaikeaa kehittää menetelmiä, jotka suojaisivat pankkia täysin kattavasti kaikilta rikoksilta, joille se saattaa joutua alttiiksi. Hankalimpia tehtäviä on suojata pankkia sellaisten luottamusasemassa olevien henkilöstön jäsenten väärinkäytöksiltä, jotka tuntevat sisäiset valvontajärjestelmät ja osaavat kiertää niitä.

Vuoden 1999 alussa pidettiin Nordbankenin palveluksessa oleva osakemeklari, jota poliisin talousrikosryhmä epäilee vakavasta luottamusaseman väärinkäytöstä ja törkeästä kavalluksesta. Epäily perustuu useita kuukausia jatkuneisiin ohjeiden vastaisiin osakekauppoihin. Menettelystä Nordbankenille aiheutuvat vahingot arvioidaan noin 290 miljoonaksi kruunuksi eli noin 195 miljoonaksi markaksi.

Tapaus on erittäin vakava. Vaikka se paljastuikin pankin omien valvontajärjestelmien ansiosta, nykyisiä rutiineja tullaan tarkistamaan, jotta pankkiin kohdistuvat rikokset voitaisiin mahdollisimman hyvin estää, väärinkäytöksiä vaikeuttaa sekä poikkeamat ja virheelinen toiminta havaita ajoissa.

Asia on rikospoliisin tutkittavana. Ruotsin rahoitustarkastusviranomaisille ja vakuutusyhtiölle on ilmoitettu tapahtumasta.

Oikeudenkäynnit

Nordbanken Holding AB (publ)

Nordbanken Holding AB (publ) ei ole osallisena missään oikeudenkäynneissä.

Merita Oyj

Entistä Kansallis-Osake-Pankin pääjohtajaa ja johtokunnan puheenjohtajaa, nykyistä Merita Pankin toimitusjohtajaa Pertti Voutilaista vastaan on vireillä rikosasia, joka koskee syytettä arvopaperimarkkinarikoksesta Kansallis-Osake-Pankin osakeannin markkinoinnin yhteydessä syksyllä 1994. Helsingin käräjäoikeus hylkäsi syytteen joulukuussa 1996, minkä jälkeen Helsingin hovioikeus kumosi käräjäoikeuden päätöksen elokuussa 1998 ja palautti asian käräjäoikeuteen uudelleen käsiteltäväksi. Hovioikeuden tuomio perustui siihen, että käräjäoikeuden päätöksestä valittaneille olisi oikeuden mukaan tullut myöntää oikeus käyttää asianomistajan puhevaltaa asiassa. Toimitusjohtaja Pertti Voutilainen on anonut korkeimmalta oikeudelta valituslupaa asiassa.

Yhteensä 59 Kansallis-Osake-Pankin osakkeen-

omistajaa on nostanut Merita Oyj:tä vastaan siviilikanteen harhaanjohtavien tietojen antamisesta edellä mainitun osakeannin yhteydessä vuonna 1994. Helsingin käräjäoikeus hylkäsi kaikki korvausvaateet asiassa maaliskuussa vuonna 1997. Päätöksestä on valitettu Helsingin hovioikeuteen, jossa asian käsittely on kesken.

MeritaNordbanken Oyj

MeritaNordbanken Oyj ei ole osallisena missään oikeudenkäynneissä. Tytäryhtiö Nordbanken AB (publ) ja Merita Pankki Oyj ovat kuitenkin pankkien normaalin liiketoiminnan puitteissa osallisina eräissä riita-asioissa, joista useimmat koskevat suhteellisen pieniä rahasummia. Millään näistä ei arvioida olevan olennaista kielteistä vaikutusta pankkeihin tai niiden taloudelliseen asemaan.

Aiemmissa vuosikertomuksissa erityisesti mainitussa Yggdrasil AB:n ja Nordbankenin välisessä riita-asiasa Tukholman käräjäoikeus on syyskuun 1. päivänä vuonna 1998 hylännyt Yggdrasilin kanteen. Yggdrasil on valittanut käräjäoikeuden tuomiosta hovioikeuteen.

Verot

Seuraavassa on yhteenveto tärkeimmistä verosäädöksistä, jotka koskevat MeritaNordbanken-ryhmää ja osingonjakoa.

Yhtiöt

MeritaNordbanken Oyj:n ja sen tytäryhtiöiden verotettavaan tuloon sovelletaan 28 prosentin verokantaa.

Osingonjakoon käytettävissä olevat voittovarot siirretään liiketoimintaa harjoittavasta tytäryhtiöistä MeritaNordbankenOyj:n kautta Merita Oyj:lle ja Nordbanken Holding AB:lle jaettavaksi osinkoina osakkeenomistajille. Suomen yhtiöveron hyvitysjärjestelmän mukaan osinkoa maksavan yrityksen on maksettava vähintään 7/18 veroa osingosta. Jos vero, joka yrityksen on maksettava verotettavan tulonsa perusteella, on pienempi kuin 7/18 verovuodelta maksettavasta osingosta, yrityksen on maksettava erotuksesta täydennysveroa. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että osingot, jotka MeritaNordbanken Oyj saa suomalaisilta tytäryhtiöiltään, eivät aiheuta mitään ylimääräistä verorasitusta. Nämä voittovarot voidaan sitten

jakaa edelleen Merita Oyj:lle ja Nordbanken Holding AB:lle jaettavaksi edelleen osinkoina osakkeenomistajille ilman muuta yhtiöveroa. Jos suomalaisten tytäryhtiöiden voittovarot eivät riitä osinkoon, jonka MeritaNordbanken Oyj jakaa edelleen Merita Oyj:lle ja Nordbanken Holding AB:lle, voi MeritaNordbanken Oyj joutua maksamaan täydennysveroa Nordbanken AB (publ):sta siirrettävistä voittovaroista.

Osakkeenomistajat

Merita Oyj on suomalainen yhtiö, joka on rekisteröity Helsingin arvopaperipörssissä, ja Nordbanken Holding AB on ruotsalainen yhtiö, joka on rekisteröity Tukholman arvopaperipörssissä. Näin ollen osinkoveroa ei makseta Meritan ja Nordbanken Holdingin kotimaisille osakkeenomistajille maksetuista osingoista.

Tuloslaskelma

Miljoonaa markkaa	Liite	1998	1997 Pro forma
Korkotuotot	1	30 318	29 168
Korkokulut	1	- 19 512	- 18 166
Rahoituskate	1	10 806	11 002
Osinkotuotot		496	355
Palkkiotuotot ja -kulut	2	4 294	4 092
Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot	3	2 643	1 915
Liiketoiminnan muut tuotot	4	1 683	1 515
Tuotot yhteensä		19 922	18 879
Henkilöstökulut	5	- 5 236	- 4 594
Liiketoiminnan muut kulut	6	- 4 772	- 4 753
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	7	- 1 008	- 946
Kulut yhteensä		- 11 016	- 10 293
Tulos ennen luottotappioita		8 906	8 586
Luottotappiot, netto	8	- 824	- 1 447
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksesta		63	96
Liikevoitto		8 145	7 235
Kiinteistöjen arvonalennukset	7	- 3 670	- 980
Eläkekassan/-säätiön ylikatteen palautus		901	1 545
Verot	9	- 1 173	- 1 419
Vähemmistöosuus		- 25	- 36
Tilikauden voitto		4 178	6 345

Tase

Miljoonaa markkaa	Liite	1998	1997 Pro forma
Vastaavaa			
Käteiset varat	10	5 926	4 975
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	11	46 231	52 303
Saamiset luottolaitoksilta	12	66 364	79 662
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	13	355 722	339 867
Korolliset arvopaperit	17	35 197	38 478
Osakkeet ja osuudet	19	3 075	4 530
Osakkeet ja osuudet tytä- ja osakkuusyhtiöissä	20	3 687	3 521
Aineettomat hyödykkeet	21	617	796
Aineelliset hyödykkeet			
Kiinteistöomaisuus	22	17 785	22 560
Muut aineelliset hyödykkeet		1 643	1 720
Muut varat	24	25 532	23 966
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	25	9 221	10 506
Vastaavaa yhteensä		571 000	582 884
Vastattavaa			
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	26	103 654	106 864
Talletukset	27	228 744	233 309
Muut velat yleisölle		12 203	15 649
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	29	134 891	133 294
Muut velat	30	37 530	33 220
Siirtovelat ja saadut ennakot	31	7 330	5 870
Pakolliset varaukset	32	1 106	1 146
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	33	13 357	19 901
Laskennalliset verovelat		1 651	1 559
Pääomalinat		1 780	3 793
Vähemmistöosuus		388	420
Velat yhteensä		542 634	555 025
Oma pääoma	34		
Osakepääoma		13 915	14 431
Sidotut rahastot		4 723	5 029
Vapaat rahastot		5 550	2 054
Tilikauden voitto		4 178	6 345
Oma pääoma yhteensä		28 366	27 859
Vastattavaa yhteensä		571 000	582 884
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	40		
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset			
Takaukset ja pantit		29 410	31 566
Muut		3 075	3 655
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset			
Arvopapereiden takaisinostositoumukset		100	100
Muut		60 817	63 612
		93 402	98 933
Muut liitteet			
Epävarmat saamiset	14	Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma	36
Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus	15	Annetut vakuudet	37
Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus	16	Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat	38
Korolliset arvopaperit	18	Eläkevastuut	39
Muutokset käyttöomaisuusosakkeissa		Taseen ulkopuoliset sitoumukset	40
ja aineellisissa hyödykkeissä	23	Johdannaispimukset	41
Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus	28	Henkilöstö keskimäärin	42
Vakavaraisuus	35	Tytär- ja osakkuusyhtykset	43

Tilinpäätösperiaatteet

MeritaNordbanken-ryhmän vuosikertomus on laadittu soveltaen Suomen ja Ruotsin kirjanpitolakia ja asianomaisten valvontaviranomaisten määräyksiä. Suomen ja Ruotsin säännösten mukaiset arvostusperiaatteet eivät merkitsevästi poikkea toisistaan. Ryhmän yhtiöiden soveltamat tilinpäätösperiaatteet on olennaisilta osin yhtenäistetty. Yhtiöiden tilinpäätökset on sisällytetty konsernitilinpäätökseen olennaisilta osiltaan ryhmän tilinpäätösperiaatteiden mukaisina. Tässä yhteydessä konsernilaskennassa tehdyt muutokset ovat lähinnä uudelleenryhmittelyjä, eikä niillä ole vaikutusta konsernin tulokseen eikä taloudelliseen asemaan.

Muutoksia tilinpäätösperiaatteissa

Kalustopoistoja koskevat periaatteet yhtenäistettiin vuoden 1998 aikana. Ryhmän suomalaisten yhtiöiden osalta tämä on merkinnyt poistoaikojen lyhenemistä vuoden 1997 pro forma -tilinpäätökseen verrattuina. Uusia poistoperiaatteita sovellettiin ensimmäisen keran vuonna 1998 suoritettuihin hankintoihin. Toinen muutos on se, että ohjelmistojen hankintamenot kirjataan nyt myös suomalaisissa yksiköissä suoraan kuluiksi. Vuoden 1997 lopussa taseeseen aktivoituja keskenraisten ohjelmistojen hankintamenoja oli yhteensä runsaat 100 miljoonaa markkaa. Nämä kirjattiin kuluiksi vuoden 1998 kirjanpidossa. Kuluvan vuoden alusta kirjapitoperiaatteet muuttuvat siten, että laskennalliset verovelat ja -saatat ilmoitetaan myös suomalaisten yksiköiden osalta. Laskennalliset verosaatat aikaisemmilta vuosilta olivat - 310 miljoonaa markkaa. Lisäksi eräitä tuloslaskelman eriä on ryhmitelty uudelleen. Muutoksilla ei ole olennaista vaikutusta asianomaisten vuosien vertailtavuuteen.

Konsernitilinpäätös

MeritaNordbanken-ryhmän muodostavat MeritaNordbanken Oyj tytäryhtiöineen sekä omistusyhtiöt Merita Oyj ja Nordbanken Holding AB. Tilinpäätösten yhdistäminen on toteutettu pooling-menetelmällä, mikä tarkoittaa sitä, että yritysten varat ja velat samoin kuin tuotot ja kulut on yhdistetty kirjanpitoarvoin.

MeritaNordbanken Oyj:n tytäryhtiöiden konsernitilinpäätökset, toisin sanoen ryhmän alakonsernien tilinpäätökset, on laadittu hankintamenomenetelmää käyttäen.

Ne tytäryhtiöt, jotka eivät ole luottolaitoksia, arvopaperiyhtiöitä eikä niihin liittyvää toimintaa harjoittavia yrityksiä, samoin kuin osakkuusyhtiöt, joissa ääniosuus on 20-50 prosenttia, on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää noudattaen.

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty niitä yhtiöitä, joiden osakkeet on hankittu saamista tur-

vaamiseksi, eikä osakkuuksia suomalaisissa yksittäisen kiinteistökokonaisuuden omistavissa keskinäisissä kiinteistöyhtiöissä. Keskinäisenä henkivakuutusyhtiönä toimiva Livförsäkringsaktiebolaget LIVIA ei myöskään sisälly konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät tytär- ja osakkuusyhtiöt on lueteltu asianomaisten tase-erien erittelyissä.

Tilivuoden aikana hankittujen tai myytyjen yritysten tulos sisältyy tuloslaskelmaan ainoastaan siltä osalta vuotta, jonka aikana yritys on ollut ryhmän omistuksessa.

Ryhmän kirjanpitovaluutta on Suomen markka. Muiden kuin suomalaisten tytäryhtiöiden tase-erät on muunnettu Suomen markkoiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ja tuloslaskelman erät vuoden keskimääräiseen kurssiin. Muuntoerot on kirjattu suoraan omaan pääomaan.

Liiketapahtumien kirjaus

Liiketapahtumat kirjataan sille päivälle, jona tapahtumaan liittyvät oikeudet ja vastuut siirtyvät osapuolelta toiselle. Raha-, joukkovelkakirja-, osake- ja valuuttamarkkinoilla tehdyt kaupat kirjataan sopimuspäiväperusteisesti.

Talletus- ja luottotapahtumat, mukaan lukien arvopaperien myynti tai osto sitovin takaisinosto- tai -myyntisopimuksin, kirjataan kassaperusteisesti.

Varat ja velat merkitään pääsääntöisesti bruttomääräisinä. Nettokirjaus on mahdollista silloin, kun saatavan kuittaus perustuu lakisäänteiseen oikeuteen ja toteutetaan samanaikaisesti.

Arvopaperikauppoihin perustuvat käteissaatat ja -velat kirjataan taseeseen nettomääräisinä niiden kauppajien osalta, jotka maksetaan selvityksessä toimitusta vastaan.

Leasing

MeritaNordbanken harjoittaa pääasiassa rahoitusleasingia. Rahoitusleasingtapahtumia kirjattaessa leasingkohteet merkitään luotonannoksi vuokralleottajalle. Tuotot leasingtoiminnasta kirjataan poistoilla vähennettyinä korkotuottoihin.

Takaisinostosopimukset

Takaisinostosopimuksella tarkoitetaan sopimusta tietyn omaisuuserän, yleensä korkoa tuottavan arvopaperin, myynnistä ja myöhemmästä takaisinostosta määrättyyn hintaan. Tällaiset sopimukset käsitellään luotonantona eivätkä ne aiheuta muutoksia arvopaperiomistukseen. Luovuttava osapuoli sisällyttää takaisinostosopimuksen kohteena olevat arvopaperit alkupe-

räiseen tase-erään ja merkitsee saadun kauppahinnan velaksi (repo). Vastaanottava osapuoli kirjaa maksetun kauppahinnan saatavaksi luovuttavalta osapuolelta (käänteinen repo). Myyntihinnan ja takaisinostohinnan välinen erotus jaksotetaan sopimuksen juoksuajalle.

Takaisinostosopimuksin myydyt omaisuuserät ilmoitetaan taseen liitetiedoissa kohdassa ”Omasta puolesta vakuudeksi annettu omaisuus”.

Pysyviin ja vaihtuviin vastaaviin luettavat omaisuuserät

Pysyviksi vastaaviksi katsotaan lainasaatavat ja arvopaperit, jotka aiotaan ja voidaan pitää eräpäivään saakka. MeritaNordbankenin lainasaatavat sisältyvät kokonaisuudessaan tähän ryhmään. Ne merkitään taseessa hankintamenuon, josta on vähennetty todetut ja todennäköiset luottotappiot sekä maariskivaraukset. Ongelmaluottoja ja luottotappioita selostetaan jäljempänä.

Pysyviksi vastaaviksi luokitellut arvopaperit käsittävät tytä- ja osakkuusyhtiöiden osakkeet sekä hankimishetkellä pysyviksi omistuksiksi luokitellut korkoa tuottavat arvopaperit, jotka sisältyvät erikseen hallinnoitavaan salkkuun. Nämä arvopaperit arvostetaan hankinta-arvoon/kertyneeseen hankinta-arvoon ottaen huomioon mahdollisen pitkän aikavälin arvonalennustarpeen. Omaisuuserien siirto pysyvistä vaihtuviin on mahdollista vain poikkeustapauksissa. Jos näin on menetelty, siirron tulosvaikutusta selostetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Muut arvopaperit luokitellaan vaihtuviin vastaaviin. Lukuunottamatta suojaamistarkoituksessa tehtyjä johdannaisopimuksia ja vastaavia suojattavia eriä, jotka arvostetaan hankinta-arvoon (kuten jäljempänä selostetaan), aktiivisen kaupankäynnin kohteena olevat arvopaperit ja johdannaisinstrumentit arvostetaan todennäköiseen luovutushintaan. Tämä ryhmä käsittää lähinnä kaikki korkoinstrumentit sekä tradingsalkkuun sisältyvät osakeinstrumentit. Muut vaihtuvat vastaavat arvostetaan hankinta-arvoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen luovutusarvoon.

Korkoinstrumenttien hankinta-arvoksi katsotaan tulevien maksuvirtojen hankimishetken korolla diskontattu nykyarvo. Tämä kertynyt hankinta-arvo muuttuu vähitellen siten, että se eräpäivänä vastaa instrumentin nimellisarvoa. Korkoinstrumenttien osalta hankinta-arvon ja nimellisarvon välinen erotus jaksotetaan jäljelläolevalle juoksuajalle ja merkitään korkotuottoihin/-kuluihin. Saamistodistusten hankinta-arvo lasketaan samalla tavalla.

Muussa kuin suojaamistarkoituksessa tehdyistä koronvaihtosopimuksista aiheutuvat korkotuotot ja -kulut sisältyvät erään ”Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate”. Johdannaisopimukseen perustuvat saamiset sisältyvät ”muihin varoihin” ja vastaavat velat ”muihin velkoihin”. Suojaustarkoituksessa tehtyihin, hankintamenuon arvostettaviin koronvaihtosopi-

muksiin perustuvat siirtyvät korkosaamiset/velat esitetään samoin taseen kohdassa ”Muut varat”/”Muut velat”.

Omien velkasitoumusten ennenaikainen takaisinlunastus

Omien velkasitoumusten ennenaikaisesta takaisinmaksusta, toisin sanoen omien arvopapereiden lunastamisesta, aiheutuvat voitot/tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Täten realisoituneet voitot/tappiot, jotka aiheutuvat kirjanpitoarvon ja lunastushinnan erotuksesta ja kuvastavat markkinahintojen muutoksia, merkitään erään ”Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan kate”.

Lunastettujen obligaatioiden mahdollinen myynti katsotaan uudeksi liikkeeseenlaskuksi. Kirjattaessa omien velkasitoumusten lunastusvoittojen/tappioiden tulosvaikutusta peruutetaan nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotuksesta aiheutuneet velan juoksuajalle aikaisemmin jaksotetut korkotuotto- ja kuluerät.

Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaisopimusten ja suojattavien erien kirjaus

Suojattaessa rahoitusinstrumentteja, joita ei arvosteta todennäköiseen luovutushintaan, myös suojaavat erät arvostetaan hankinta-arvoon.

Suojaustarkoituksessa tehdyt johdannaisopimukset ja vastaavat suojattavat erät arvostetaan siten, että niiden arvonmuutoksista aiheutuva tulosvaikutus olennaiseksi osaksi neutraloituu. Mahdolliset tämän ylittävät realisoitumattomat tappiot kirjataan välittömästi taseeseen ja tulokseen.

Edellä esitettyä periaatetta ei sovelleta suojaustarkoituksessa hankituista instrumenteista tai niiden kohteena olevista saatava-/velkaeristä aiheutuvaan valuuttariskiin.

Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

Ulkomaan rahan määräiset saatavat ja velat on muunnettu Suomen markoiksi käyttäen tilinpäätöspäivän osto- ja myyntikurssin keskiarvoa. Ulkomaan rahan määräisten käteisvarojen osalta on menetelty samoin.

Ulkomaan rahan määräiset termiinisopimukset arvostetaan vastaavanpituisiin termiinkauppoihin sopimuspäivänä sovellettavaan valuuttakurssiin.

Suojaustarkoituksessa hankittuihin valuuttajohdannaisiin ja vastaaviin suojattuihin eriin sovelletaan tilinpäätöspäivän kurssia.

Ongelmaluotot ja saatavien turvaamiseksi hankittu omaisuus

Tilinpäätöksen liitetiedoissa on selostus ongelmaluotoista eli matalakorkoisista ja järjestämättömistä saatavista sekä saatavien turvaamiseksi hankitusta

omaisuudesta. Seuraavassa määritellään nämä käsitteet ja niiden kirjausperiaatteet.

Matalakorkoiset saamiset tarkoittavat luottoja, joiden korko on neuvoteltu alhaisemmaksi, jotta tilapäisiin maksuvaikeuksiin joutunut luotonottaja saisi mahdollisuuden parantaa tilannettaan. Tällöin myönnytysten ehtona on yleensä menetettyjen korkotuottojen korvaaminen myöhemmässä vaiheessa. Matalakorkoisiin luottoihin sisältyvät vähintään miljoonan kruunun määräiset luotot, joiden korko on alennettu markkinakorkoa alhaisemmalle tasolle eli tässä yhteydessä tasolle, joka on sama tai alhaisempi kuin vastaava rahoituskustannus. Matalakorkoisia saamia ei lueta järjestämättömiin saamisiin.

Saatava merkitään järjestämättömäksi, kun korko, lyhennys tai tilin ylitys on ollut erääntyneenä ja suorittamatta yli 60 päivää tai on muutoin syytä epäillä, ettei saatavasta saada suoritusta, ja kun saatu vakuus ei riittävästi kata pääoman ja erääntyneen koron määrää.

Kun saaminen merkitään järjestämättömäksi, sen korot ryhdytään kirjaamaan kassaperusteisesti. Kertynyttä korkoa ei siis enää merkitä tuotoksi, ja mahdolliset vuoden aikana aikaisemmin tehdyt suoriteperusteiset kirjaukset peruutetaan.

Saatavien turvaamiseksi hankittua omaisuutta käsitellään tilinpäätöksen liitetiedoissa erikseen osakkeiden, kiinteistöjen ja muun omaisuuden osalta. Nämä omaisuuserät arvostetaan hankinta-arvoon tai sitä alhaisempaan todennäköiseen luovutusarvoon. Saatavien turvaamiseksi hankittujen kiinteistöjen osalta todennäköiseksi luovutusarvoksi katsotaan varovaisesti arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty myyntikustannukset.

Luottotappiot

Luottoihin perustuvista saamisista vähennetään toteutuneet ja todennäköiset luottotappiot sekä maariskivaraukset.

Luottotappio katsotaan toteutuneeksi, kun tappion määrä on lopullisesti todettu tai käynyt erittäin todennäköiseksi sen johdosta, että konkurssipesän hoitaja on laatinut arvion konkurssissa jaettavasta omaisuudesta, että on sovittu akordista tai että saatavasta on muuten luovuttu.

Saatavan arvoa alennetaan todennäköistä luottotappiota vastaavalla määrällä, jos vakuuden arvo ei kata järjestämättömän luoton määrää ja luotonottajan maksukyvyyn ei arvioida riittävästi parantuvan lähimpien kahden vuoden aikana. Saatavan arvoa alennetaan tällöin määrään, joka siitä vakuuden arvon huomion ottaen voidaan olettaa saatavan. Jos vakuutena on julkisesti noteerattu arvopaperi, vakuuden arvon määrittäminen perustuu noteerattuun hintaan. Noteeraamattomien arvopaperien osalta vakuuden arvo määritellään todennäköisen markkinahinnan perusteella. Jos vakuu-

tena on kiinnitys kiinteistöön, kiinteistön arvo määritellään samoin kuin saatavien turvaamiseksi hankittujen kiinteistöjen osalta.

Yksityishenkilöille myönnettyjen luottojen osalta todennäköisistä luottotappioista aiheutuva arvonalennustarve määritellään eräiltä osin kollektiivisesti toteutuneen kehityksen valossa luottotyypeittäin (asuntoluotot, muut vakuudelliset luotot, palkkatililuotot ja muut vakuudettomat luotot).

Maariskivaraukset perustuvat EIU:n (The Economist Intelligence Unit, London) kulloinkin ajankohtaiseen maariskiarvioihin sekä ryhmän nettosaamisiin asianomaisista maista.

Velan vakuudeksi annettuihin takauksiin liittyvät tappiovaraukset sisältyvät taseessa varauksiin. Arvioitaessa takausvastuusta aiheutuvia kustannuksia otetaan huomioon mahdollinen takautumisoikeus.

Aineelliset ja aineettomat pysyviksi vastaaviksi katsottavat hyödykkeet

Pysyviin vastaaviin luokiteltavat omaisuuserät arvostetaan hankinta-arvoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Mikäli tällaisen hyödykkeen todennäköinen luovutusarvo on pysyvästi kirjanpitoarvoa alhaisempi kirjataan vastaava arvonalennus.

Poistot laitteistoista yms.

Hankitut ohjelmistot kirjataan pääsääntöisesti suoraan kuluiksi. Suuret investoinnit voidaan poistaa tasapoistoin korkeintaan viidessä vuodessa. Investoinnit ATK-laitteisiin poistetaan tasapoistoin kolmessa vuodessa ja muut laitteistot viidessä vuodessa.

Poistot rakennuksista

Rakennukset poistetaan tasapoistoin 25–60 vuodessa. Konsernitaseeseen merkittyjen kiinteistöjen kirjanpitoarvojen ja todennäköisten luovutusarvojen välinen erotus poistetaan eri poistoprosenttien mukaan kunkin kiinteistön jäljelläolevana poistoaikana.

Kiinteistöjen arvostus

Kiinteistöjen arvonnäytteen kiinteistöjä uudelleenjärjestelyä varten suorittivat ulkopuoliset arviointilaitokset. Tässä yhteydessä tehdyt arvonalennukset eivät sisälly liikeluokseen.

Eläkekulut

Ryhmän eläkekuluihin sisältyvät eläkevakuutusmaksut (mukaan lukien lakisääteiset eläkemaksut Suomessa), maksettavat eläkkeet (pääasiassa ruotsalaisten yhtiöiden osalta) ja eläkesäätioon/eläkekassaan tehtävät siirrot/suoritettavat maksut vähennettynä muita kuin lakisääteisiä eläkekuluja korjaavalla hyvityksellä. Nämä kulut ylittävä hyvitys kirjataan palautuksena konsernin tuottoihin omana eränä liikeluokseen jälkeen.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1: Korkotuotot ja -kulut

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	3 485	2 917
Saamisista yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	22 032	22 045
Saamistodistuksista	4 603	4 309
Muut korkotuotot	198	- 103
Korkotuotot yhteensä	30 318	29 168
Josta leasingkate	285	293
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille ja keskuspankeille	4 845	3 735
Talletuksista ja muista veloista yleisölle	5 373	5 237
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	7 769	7 633
Veloista joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 234	1 340
Pääomalainoista	133	178
Muut korkokulut	158	43
Korkokulut yhteensä	19 512	18 166
Rahoituskate	10 806	11 002

Liite 2: Palkkiotuotot ja -kulut

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Palkkiotuotot		
Maksuliikenteestä	1 148	1 138
Antolainauksesta	1 043	1 044
Ottolainauksesta	171	189
Takauksista	236	290
Arvopapereista	1 900	1 587
Muut palkkiotuotot	345	245
Palkkiotuotot yhteensä	4 843	4 493
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	417	293
Arvopapereista	89	73
Muut palkkiokulut	43	35
Palkkiokulut yhteensä	549	401
Palkkiotuotot ja -kulut	4 294	4 092

Liite 3: Arvopaperikaupan ja valuuttatoiminnan nettotuotot

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Osakesidonnaiset erät		
Realisoituneet	2 352	2 099
Realisoitumattomat	- 499	- 210
	1 853	1 889
Korkosidonnaiset erät		
Velan lunastus	- 212	- 12
Muut realisoituneet	710	315
Realisoitumattomat	- 165	- 561
	333	- 258
Muut	- 3	-
Valuuttatoiminnan nettotuotot	460	284
Yhteensä	2 643	1 915

Liite 4: Liiketoiminnan muut tuotot

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot	83	19
Osakkeiden ja osuuksien luovutusvoitot, konserniyhtiöt	100	23
Kiinteistöjen luovutusvoitot, netto	- 10	- 105
Tuotot saamisen turvaamiseksi hankituista kiinteistöistä	21	35
Kiinteistötuotot	1 018	1 067
Vakuutuskorvaukset	-	106
Muut	471	370
Yhteensä	1 683	1 515

Liite 5: Henkilöstökulut

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Palkat ja palkkiot (erittely alla)	3 736	3 436
Eläkekulut	338	311
Sosiaalikulut	784	661
Maksut henkilöstörahaan	129	79
Muut henkilöstökulut	249	107
Yhteensä	5 236	4 594

Palkat ja palkkiot

Hallituksille ja yritysjohdolle
Muulle henkilöstölle

24
3 712

3 736

Hallituksen jäsenten ja konserni johdon eläkkeistä aiheutuneet kustannukset olivat yhteensä 24,9 miljoonaa markkaa. Edellä mainittuihin liittyvät eläkevastuut ovat yhteensä 44,1 miljoonaa markkaa.

Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot

Merita Oyj:n, Nordbanken Holding AB (publ) -yhtiön ja MeritaNordbanken Oyj:n hallitustyöskentely tapahtuu pääasiallisesti MeritaNordbanken Oyj:ssä, minkä vuoksi hallituksen jäsenten palkkiot maksetaan yksinomaan tästä yhtiöstä.

Hallituksen puheenjohtajalle Vesa Vainiolle maksettiin 700 000 markan suuruinen kiinteä palkkio. Lisäksi Vesa Vainio sai toimestaan Merita Oyj:n toimitusjohtajana palkkaa 2 366 592 markkaa, josta 482 040 markkaa oli tulosperusteista palkkiota vuodelta 1997. Lisäksi Vesa Vainiolla oli auto- ja asuntoetu. Hänen aikaisemmasta tehtävästään Meritan pääjohtajana on voimassa oleva eläkevastuu. Hän on oikeutettu vanhuuseläkkeeseen, joka on 60 % eläkepalkasta koko eläkeajalta.

Hallituksen varapuheenjohtajalle Jacob Palmstiernalle maksettiin 700 000 markan suuruinen kiinteä palkkio. Lisäksi hänelle suoritetaan huhtikuuhun 1999 saakka korvausta siitä, että hänen SEB:stä saamaansa eläkettä on alennettu MeritaNordbankenin hallituksen jäsenyyden johdosta. Vuodelta 1998 maksettu korvaus oli 561 625 markkaa.

Muille hallituksen jäsenille, jotka eivät ole MeritaNordbankenin palveluksessa, maksettiin kullekin 130 000 markan suuruinen kiinteä palkkio sekä palkkiot hallituksen ja valiokuntien kokouksista. Hallituksen jäsenille maksetut palkkiot olivat yhteensä 3 148 826 markkaa. Merita Oyj:n hallituksen puheenjohtaja sai erillisenä palkkiona 50 000 markkaa ja Nordbanken Holdingin toimitusjohtaja 67 410 markkaa.

Niille hallituksen jäsenille, jotka eivät ole MeritaNordbankenin palveluksessa, ei ole sovittu maksettavaksi erorahaa, eläkettä eikä muita vastaavanlaisia suorituksia.

Konserni johdolle maksetut palkkiot

Konserni johtajan työehdot ovat hallituksen palkkiovaliokunnan laatimat ja hallituksen vahvistamat. Muiden konserni johdon jäsenten työehdoista päättää konserni johtaja neuvoteltuaan palkkiovaliokunnan kanssa.

Konserni johtajalle (MeritaNordbanken Oyj:n toimitusjohtaja) maksettiin 3 811 388 markkaa, josta 776 900 oli tulosperusteista palkkiota vuodelta 1997. Lisäksi konserni johtajalla oli auto- ja asuntoetu.

Muille konserni johdon jäsenille maksettiin yhteensä 17,1 miljoonaa markkaa, josta 2,8 miljoonaa markkaa oli tulosperusteista palkkiota vuodelta 1997. Edellä mainituilla oli lisäksi autoetu ja joissakin tapauksissa myös asuntoetu.

Edellä mainittujen toimenhaltijoiden työehtoja koskevien sopimusten mukaisesti asianomaisille maksettava irtisanomisan palkka ja eroraha eivät yhteensä saa ylittää 24 kuukauden palkkaa. Tästä vähennetään maksukauden 18 viimeiseltä kuukaudelta mahdollisesti muusta toimesta saatava palkka.

Kyseisillä toimenhaltijoilla on oikeus siirtyä eläkkeelle täytettyään 60 vuotta. Konserni johtajan osalta eläke on 65 vuoden ikään asti 75 % eläkepalkasta. Sen jälkeen vanhuuseläke muodostaa 65 % korvauksesta perusmäärään 130 saakka (Ruotsissa) ja sen yli menevältä osalta 32,5 %. Muiden konserni johdon ruotsalaisten jäsenten osalta eläke on 65 vuoden ikään saakka 70 prosenttia eläkepalkasta. Sen jälkeen heille maksetaan virka-eläkejärjestelmän mukainen vanhuuseläke. Konserni johdon suomalaisten jäsenten eläke on koko eläkeajalta 60 % eläkepalkasta.

Luotot konserni johdon ja hallituksen jäsenille

Luotot konserni johdon ja hallituksen jäsenille olivat katsausvuoden lopussa yhteensä 6,9 miljoonaa markkaa, josta 0 markkaa oli konserni johtajalle ja 1,6 miljoonaa markkaa muille hallituksen varsinaisille jäsenille.

Liite 6: Liiketoiminnan muut kulut

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Tietojenkäsittely *	755	700
Markkinointi	371	321
Posti- ja puhelin kulut	436	427
Muut hallintokulut	1 118	1 055
Korvaukset Ruotsin Postille	510	536
Vuokratulot	711	586
Kiinteistökulut	599	622
Muut	272	506
Yhteensä	4 772	4 753

* Sisältää käyttö-, huolto- ja ylläpitokustannukset sekä konsulttipalkkiot.

Liite 7: Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineelliset hyödykkeet	856	787
Liikearvo	111	108
Muut aineettomat hyödykkeet	41	51
Yhteensä	1 008	946

Kiinteistöjen arvonalennukset, 3 670 miljoonaa markkaa (980 miljoonaa markkaa) esitetään omalla rivillään liikevoiton jälkeen.

Liite 8: Luottotappiot, netto

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Toteutuneet luottotappiot	2 344	1 983
Tilikauden aikana toteutuneet luottotappiot, joista on aiemmin tehty kohdistettu luottotappiovaraus	- 1 538	- 1 474
Palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista	- 293	-301
Tilikauden aikana tehdyt kohdistetut luottotappiovaraukset	1 678	2 599
Kohdistettujen luottotappiovarauksen peruutukset	- 1 367	- 1 160
Kohdistamattoman luottotappion purku	-	- 200
Yhteensä	824	1 447
Josta maariskivaraukset	175	- 37

	1998		1997	
	Luottotappiot, brutto ¹	Peruutukset ²	Luottotappiot, brutto ¹	Peruutukset ²
Jaottelu tase-erittäin				
Saamiset luottolaitoksilta	322	3	173	20
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	2 109	1 653	2 917	1 434
Takaukset ja muut vastuusitoumukset	3	5	18	-
Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus	51	-	-	7
Kohdistamattoman luottotappion purku	-	-	- 200	-
Yhteensä	2 485	1 661	2 908	1 461

¹ Toteutuneet luottotappiot, netto, ja uudet varaukset.

² Ml. palautukset aikaisempina vuosina toteutuneista luottotappioista.

Liite 9: Verot

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Tuloverot	1 216	1 065
Laskennalliset verovelat	- 43*	354
Yhteensä	1 173	1 419

* Josta aiempiin vuosiin liittyvää -310 miljoonaa markkaa.

Liite 10: Käteiset varat

Erä sisältää kassan sekä vaadittaessa maksettavat varat Suomen Pankissa ja Ruotsin keskuspankissa.

Liite 11: Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Valtion velkasitoumukset ja valtion liikkeeseenlaskemat joukkovelkakirjat	37 871	43 687
Pankkien sijoitustodistukset		
– Suomen Pankki	4 103	4 821
– muut pankit	3 965	3 515
Muut keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	292	280
Yhteensä	46 231	52 303

Liite 12: Saamiset luottolaitoksilta

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Keskuspankit	16	29
Muut luottolaitokset		
– vaadittaessa maksettavat varat	1 982	3 600
– muut varat	64 366	76 033
Yhteensä	66 364	79 662

Liite 13: Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Yritykset	209 630	197 765
Julkisyhteisöt	10 736	10 668
Kotitaloudet	135 356	13 434
Yhteensä	355 722	339 867

Liite 14: Epävarmat saamiset

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Epävarmat saamiset, brutto	18 937	23 391
Luottotappiovaraukset	- 12 969	- 15 057
Epävarmat saamiset, netto	5 968	8 334
Epävarmat saamiset, netto/luotonanto %	1,7	2,5

Liite 15: Saamisen turvaamiseksi hankittu omaisuus

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Kirjanpitoarvo		
Kiinteistöt ja kiinteistöyhteisöjen osakkeet	401	688
Muut osakkeet	50	18
Muu asiakkaan liiketoiminnan tervehdyttämiseksi hankittu omaisuus	139	139
Yhteensä	590	845

Liite 16: Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla saamisilla

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	241	252
Korolliset arvopaperit	2 157	1 901
Yhteensä	2 398	2 153

Not 17: Korolliset arvopaperit

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Julkisyhteisöjen liikkeeseenlaskemat arvopaperit	1 301	3 098
Muiden liikkeeseenlaskemat arvopaperit	33 896	35 380
Yhteensä	35 197	38 478

Liite 18: Korolliset arvopaperit yhteensä, liitteet 11 ja 17

Miljoonaa markkaa	1998		1997	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Julkisesti noteeratut	Muut
Vaihto-omaisuus	59 379	63	61 378	–
Käyttöomaisuus	18 490	3 496	23 687	5 716
Yhteensä	77 869	3 559	85 065	5 716
Markkina-arvon ja kirjanpitoarvon erotus, käyttöomaisuus	717	–	303	–
Miljoonaa markkaa		1998		1997
Käyttöomaisuuserien nimellisarvon ja kirjanpitoarvon erotus				
– suurempi nimellisarvo		780		516
– pienempi nimellisarvo		168		627
Korolliset arvopaperit liikkeellelaskijan mukaan				
Suomalaiset ja ruotsalaiset liikkeellelaskijat				
– valtio		37 365		43 082
– kunnat		480		854
– pankit		8 580		8 886
– asuntoyhteisöt		18 731		18 875
– muut		11 335		11 244
Muut liikkeellelaskijat				
– ulkomaiset valtiot		506		605
– muut		4 431		7 235
Kirjanpitoarvo yhteensä		81 428		90 781

Liite 19: Osakkeet ja osuudet

Miljoonaa markkaa	1998		1997	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Julkisesti noteeratut	Muut
Vaihto-omaisuus	2 306	424	3 214	1 039
Käyttöomaisuus	194	151	2	275
Yhteensä	2 500	575	3 216	1 314
Julkisesti noteerattujen osakkeiden markkina-arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon erotus				
– vaihto-omaisuus	1 105	–	1 731	–
– käyttöomaisuus	–	–	73	–
Yhteensä	1 105	–	1 804	–

MeritaNordbanken-ryhmällä oli tilikauden päättyessä 131 miljoonan markan arvoinen erä lainaksi otettuja arvopapereita, joiden keskimääräinen laina-aika on yksi kuukausi. Lainaksi otettuja arvopapereita ei ryhmällä ollut.

Liite 20: Osakkeet ja osuudet tytär- ja osakkuusyhtiöissä

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Osakkeet ja osuudet tytäryhtiöissä		
Muut kuin luottolaitokset	2 113	2 264
Yhteensä	2 113	2 264
Osakkeet ja osuudet osakkuusyhtiöissä		
Luottolaitokset	145	133
Muut	1 429	1 124
Yhteensä	1 574	1 257

Liite 21: Aineettomat hyödykkeet

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Liikearvo *	569	659
Muut	48	137
Yhteensä	617	796

* Lisäksi pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyistä yhtiöistä johtuvaa konserniliikearvoa 147 miljoonaa markkaa (297 miljoonaa markkaa), joka sisältyy tase-erään "Osakkeet ja osuudet tytär- ja osakkuusyhtiöissä".

Liite 22: Kiinteistöomaisuus

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Rakennukset ja maa-alueet		
– omassa käytössä	4 244	4 728
– muussa käytössä	10 980	14 758
Osakkeet kiinteistöyhtiöissä		
– omassa käytössä	221	741
– muussa käytössä	2 340	2 333
Yhteensä	17 785	22 560

Liite 23: Muutokset käyttöomaisuusosakkeissa ja aineellisissa hyödykkeissä

Miljoonaa markkaa	1998
Osakkeet, pl. kiinteistöyhteisöt	
Hankintameno tilikauden alussa	3 817
+ Lisäykset tilikauden aikana	566
– Vähennykset tilikauden aikana	- 200
+/- Siirrot erien välillä	- 5
+/- Tilikauden arvonalennukset ja niiden palautukset	- 124
– Kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	- 22
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	4 032
Rakennukset, maa-alueet ja kiinteistöyhteisöt	
Hankintameno tilikauden alussa	24 304
+ Lisäykset tilikauden aikana	3 676
– Vähennykset tilikauden aikana	- 2 310
+/- Siirrot erien välillä	88
– Tilikauden aikana tehdyt suunnitelmanmukaiset poistot	- 340
+/- Tilikauden arvonalennukset ja niiden palautukset	- 3 504
+ Myynteihin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset	442
– Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	- 2 947
– Kertyneet arvonalennukset tilikauden alussa	- 1 652
+ Kertyneet arvonorotukset tilikauden alussa	54
– Arvonkorotusten peruutukset	- 26
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	17 785
Muut aineelliset hyödykkeet	
Hankintameno tilikauden alussa	3 322
+ Lisäykset tilikauden aikana	1 113
– Vähennykset tilikauden aikana	- 119
+/- Siirrot erien välillä	- 563
– Tilikauden aikana tehdyt suunnitelmanmukaiset poistot	- 536
+/- Tilikauden arvonalennukset ja niiden palautukset	- 8
+ Myynteihin ja siirtoihin kohdistuvat kertyneet poistot ja arvonalennukset	54
– Kertyneet suunnitelmanmukaiset poistot tilikauden alussa	- 1 620
Kirjanpitoarvo tilikauden lopussa	1 643

Liite 24: Muut varat

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Clearingsaamiset	540	615
Arvopaperivälityksen saamiset	3 465	2 379
Takaussaamiset	675	772
Johdannaissopimukset	18 842	16 695
Muut	2 010	3 505
Yhteensä	25 532	23 966

Liite 25: Siirtosaamiset ja maksetut ennakot

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Siirtyvät korot	6 827	7 836
Muut siirtosaamiset	2 349	2 505
Maksetut ennakot	45	165
Yhteensä	9 221	10 506

Liite 26: Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Keskuspankit	3 962	7 889
Muut luottolaitokset		
– vaadittaessa maksettavat velat	4 032	6 659
– muut velat	95 660	92 316
Yhteensä	103 654	106 864

Liite 27: Talletukset

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Vaadittaessa maksettavat talletukset	182 445	182 241
Muut talletukset	46 299	51 068
Yhteensä	228 744	233 309

Liite 28: Velkojen nimellisarvon ja kirjanpitoarvon välinen ero

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Nimellisarvo suurempi kuin kirjanpitoarvo	1 262	2 181
Nimellisarvo pienempi kuin kirjanpitoarvo	628	1 761

Liite 29: Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Sijoitustodistukset	71 763	54 772
Joukkovelkakirjat	58 528	59 641
Muut	4 600	18 881
Yhteensä	134 891	133 294

Liite 30: Muut velat

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Clearingvelat	4 498	4 627
Arvopaperivälityksen velat	2 245	2 428
Johdannaissopimukset	17 107	15 855
Muut velat	13 680	10 310
Yhteensä	37 530	33 220

Liite 31: Siirtovelat ja saadut ennakot

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Siirtyvät korot	4 563	3 171
Muut siirtovelat	2 491	2 356
Saadut ennakot	276	343
Yhteensä	7 330	5 870

Liite 32. Pakolliset varaukset

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Eläkevaraukset	114	101
Takaukset	269	448
Uudelleenjärjestelytoimenpiteet	471	120
Vuokravastuut	143	176
Muut pakolliset varaukset	109	301
Yhteensä	1 106	1 146

Liite 33. Velat, joilla on huonompi etuoikeus

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Debentuurilainat, joilla on eräpäivä	7 978	12 978
Debentuurilainat, joilla ei ole eräpäivää	5 071	6 923
Muut velat, joilla on huonompi etuoikeus	308	-
Yhteensä	13 357	19 901

Liite 34. Oma pääoma

Miljoonaa markkaa	Osakepääoma	Sidotut rahastot	Vapaat rahastot	Yhteensä
Oma pääoma vuoden alussa	14 431	5 029	8 207	27 667
Realisoitumattomien voittojen muutos (1997)	-	- 447	447	-
Osingonjako	-	-	- 2 137	- 2 137
Osakepääoman korotus	16	30	-	46
Valuuttakurssien muutokset	- 532	- 323	- 482	- 1 337
Siirrot sidotun ja oman pääoman välillä vuoden aikana	-	597	- 597	-
Muut muutokset	-	- 163	112	- 51
Tilikauden voitto	-	-	4 178	4 178
Oma pääoma vuoden lopussa	13 915	4 723	9 728	28 366

Liite 35: Vakavaraisuus

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Vakavaraisuuspääoma	37 401	40 693
Riskisijoitukset	378 936	361 720
Vakavaraisuus, %	9,9	11,3
Tier 1 -pääoma/riskisijoitukset, %	7,3	7,4

Liite 36: Saamisten ja velkojen maturiteettijakauma jäljellä olevan juoksuajan mukaan

Miljoonaa markkaa	Jäljelläoleva juoksuaika 31.12.1998			
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta
Saamiset				
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	9 238	7 210	23 257	6 526
Saamiset luottolaitoksilta	50 638	9 401	5 806	519
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	69 495	55 274	112 154	118 799
Korolliset arvopaperit	5 095	7 683	17 828	4 591
Velat				
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	81 974	20 004	1 474	202
Talletukset ja muut velat yleisölle	147 780	26 678	31 538	34 951
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	38 805	56 320	36 484	3 282

Liite 37: Annetut vakuudet

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Omien velkojen vakuudeksi asetetut vakuudet		
– kiinteistökiinnitykset	538	848
– leasingsopimukset	1 505	1 687
– arvopaperit ym.	36 213	27 090
Yhteensä	38 256	29 625
Yllämainitut vakuudet liittyvät seuraaviin velkaeriin		
– velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	22 189	25 282
– talletukset	2 406	3 360
– yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	1 100	21
– muut velat ja sitoumukset	15	1 167
Yhteensä	25 710	29 830
Muut annetut vakuudet	301	312

Liite 38: Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

	EURO-valuutat	SEK	USD	Muut
Saamiset				
Saamiset luottolaitoksilta	24 705	14 988	21 171	5 499
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	137 543	180 942	25 385	11 853
Korolliset arvopaperit	35 263	38 044	6 173	1 948
Muut saamiset *				67 486
Yhteensä	197 511	233 974	52 729	86 786
Velat				
Velat luottolaitoksille	35 560	32 213	24 893	10 987
Talletukset ja muut velat yleisölle	126 095	100 850	10 449	3 552
Korolliset arvopaperit	48 810	55 052	36 929	9 238
Muut velat *				48 006
Yhteensä	210 465	188 115	72 271	71 783

* Muita saamisia ja muita velkoja ei ole jaoteltu valuutoittain.

Liite 39: Eläkevastuut

Ryhmän suomalaisissa yhtiöissä henkilöstön lakisääteinen eläketurva katetaan TEL-vakuutus sopimusten mukaisin maksuin. Lisäeläketurvasta aiheutuvat eläkevastuut on pääosin hoidettu eläkesäätiön ja eläkekassan kautta. Pienehkö osa eläkesitoumuksista on kirjattu yhtiöiden tilinpäätöksissä velaksi pakollisena varauksena. Ryhmän ruotsalaisissa yhtiöissä eläkesitoumukset ovat pääosin yhtiöiden vastuulla, mutta ne on täysin turvattu eläkesäätiöön siirretyin varoin. Vähäinen osa eläkevastuista katetaan vakuutus-sopimuksin ja joistakin yksittäisistä vanhoista sitoumuksista aiheutuva vastuu on kirjattu yhtiöiden tilinpäätöksissä velaksi.

Eläkesäätiöiden ja eläkekassan omaisuuden todennäköinen luovutusarvo nousi vuoden päättyessä 7 518 miljoonaan markkaan, mikä ylittää niiden eläkevastuut 1 550 miljoonalla markalla. Yhtiöiden tilinpäätöksissä velaksi kirjatut eläkevastuut olivat 114 miljoonaa markkaa.

Liite 40: Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Takaukset	29 410	31 566
Luottolupaukset	27 843	21 198
Käyttämättömät limiitit	30 916	32 823
Muut	5 233	13 346
Vastuusitoumukset yhteensä	93 402	98 933

Josta konserni- ja osakkuusyhtiöiden puolesta

Miljoonaa markkaa	1998		1997	
	Konserni-yhtiöt	Osakkuus-yhtiöt	Konserni-yhtiöt	Osakkuus-yhtiöt
Takaukset	–	12	–	66
Muut	–	80	–	88
Yhteensä	–	92	–	154

Liite 41: Johdannais sopimukset

Miljoonaa markkaa	1998		1997	
	Suojaamis-tarkoituksessa tehdyt	Muut	Suojaamis-tarkoituksessa tehdyt	Muut
Kohde-etuksien arvo				
Korkojohdannaiset	–	1 112 556	1 647	2 069 736
Terminisopimukset				
Optiosopimukset				
Ostetut	–	9 186	–	23 150
Asetetut	–	11 815	–	31 563
Koronvaihtosopimukset	20 774	586 523	27 398	573 815
Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset	176 955	239 994	232 920	292 216
Optiosopimukset				
Ostetut	–	10 018	–	17 222
Asetetut	–	9 916	–	14 766
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	11 050	15 834	11 400	11 669
Osakejohdannaiset				
Terminisopimukset	–	869	11	336
Optiosopimukset				
Ostetut	1 406	112	1 060	1 550
Asetetut	997	90	935	183
Muut johdannaiset	–	191	1 083	167
Sopimusten luottovasta-arvot				
Korkojohdannais sopimukset		16 022		19 829
Valuuttajohdannais sopimukset		13 783		17 020

Liite 42: Henkilöstö keskimäärin

	1998	1997
Kokoaikainen henkilöstö	18 179	19 490
Osa-aikainen henkilöstö	2 297	2 094

Liite 43: Tytär- ja omistusyhteisyrietykset

	Kotipaikka	Osuus osakkeista, %	Kirjanpitoarvo, mmk
Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt tytäryrietykset			
<i>Suomalaiset</i>			
MeritaNordbanken Oyj	Helsinki	100	19 124
MeritaNordbanken Oyj:n tytäryrietykset			
<i>Suomalaiset</i>			
Contant Oy ¹	Turku	100	34
Huoneistokeskus Oy ²	Helsinki	100	108
Merita Corporate Finance Oy	Helsinki	100	23
Merita Henkivakuutus Oy ²	Espoo	100	542
Merita Kiinteistöt Oy ³	Helsinki	100	2 875
Merita Kiinteistöomistus Oy	Helsinki	100	23
Merita Pankki Oyj	Helsinki	100	8 863
Nordica Invest Oy	Helsinki	100	575
Partita Oy	Helsinki	100	690
Unitas Kongressikeskus ²	Helsinki	100	1
<i>Ruotsalaiset</i>			
Nordbanken AB	Tukholma	100	8 400
Nordbanken AB:n tytäryrietykset			
<i>Ruotsalaiset</i>			
AB Industrikredit	Tukholma	100	1 067
Fastighets AB Stämjärnet	Tukholma	100	63
Nordbanken Fastigheter AB	Tukholma	100	562
Nordbanken Finans AB	Tukholma	100	642
Nordbanken Hypotek AB	Tukholma	100	3 233
Nordbanken Kapitalförvaltning AB	Tukholma	100	49
Nordbanken Kommunlån AB	Tukholma	100	86
<i>Muut</i>			
Nordbanken North America Inc.	Delaware	100	0
Nordbanken Reinsurance S.A.	Luxemburg	100	7
Merita Pankki Oyj:n tytäryrietykset			
<i>Suomalaiset</i>			
Fidenta Oy	Espoo	40	1
Hatanpään valtatie 30 Koy	Tampere	100	104
Helsingin Pantti-Osakeyhtiö	Helsinki	100	35
Investa-Raha Oy	Helsinki	100	4
Lahden Hansa Oy	Lahti	100	141
Levytie 6 Koy	Helsinki	100	156
Merita Asiakasrahoitus Oy	Helsinki	100	280
Merita Asset Management Oy	Helsinki	100	19
Merita Capital Oy	Helsinki	100	25
Merita Delta Oy	Helsinki	100	50
Merita Invest Oy	Helsinki	100	1 432
Merita Pankkiiriliike Oy	Helsinki	75	16
Merita Rahoitus Oy	Helsinki	100	1 250
Merita Rahastoyhtiö Oy	Helsinki	100	24
Merita Systems Oy	Helsinki	60	0
Multihermia Koy	Tampere	100	55
Porin Sokos Koy	Pori	100	33
Ristipellontie 4 Koy	Helsinki	100	158
Oy Saunatec Ltd	Espoo	57	77
Stimato Oy	Helsinki	100	30
Tampereen Kirkkokatu 7 Koy	Tampere	100	297
Tukirahoitus Oy	Oulu	100	28
Vantaan Jaakonkatu 2	Vantaa	100	0
VKR-Kiinteistöt Oy	Vantaa	60	6

	Kotipaikka	Osuus osakkeista, %	Kirjanpitoarvo, mmk
<i>Muut</i>			
American Scandinavian Banking Corp.	New York	100	57
Estonian Industrial Leasing Ltd	Tallinna	80	13
Investment Bank of Latvia	Riika	72	50
Merita Finance (U.K.) Ltd.	Lontoo	100	1
Merita Holdings (U.K.) Ltd	Lontoo	100	13
MeritaNordbanken Luxembourg S.A.	Luxemburg	100	103
MeritaNordbanken Merchant Bank Singapore Ltd	Singapore	100	108
Merita North America Inc.	Delaware	100	0
Merita Securities (U.K.) Ltd	Lontoo	100	2
Konsernitilinpäätökseen yhdistellyt omistusyhteisyritykset			
MeritaNordbanken Oyj:n omistusyhteisyritykset			
<i>Ruotsalaiset</i>			
Nordisk Renting Ab ²	Tukholma	40	260
Merita Pankki Oyj:n omistusyhteisyritykset			
<i>Suomalaiset</i>			
Automatia Pankkiautomaatit Oy	Helsinki	33	30
Eurocard Oy	Helsinki	28	12
Luottokunta	Helsinki	28	53
Pulpros Oy	Helsinki	49	44
Securus Oy	Helsinki	35	0
Suomen Asiakastieto Oy	Helsinki	32	0
Suomen Suorakauppa Oy	Helsinki	25	0
Suunto Oy	Espoo	23	42
Toimiraha Oy	Helsinki	33	13
<i>Muut</i>			
Freja Finance S.A.	Luxemburg	33	0

¹ Merita Pankki -konsernissa osuus osakkeista on 77 % ja yhteenlaskettu kirjanpitoarvo on 24 miljoonaa markkaa.

² Yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä.

³ Merita Pankki -konsernin ääniosuus Merita Kiinteistöt Oy:ssä on 49,75 %.

23. helmikuuta 1999

Vesa Vainio
Puheenjohtaja

Jacob Palmstierna
Varapuheenjohtaja

Hans Dalborg
Konsernijohtaja

Dan Andersson

Rune Brandinger

Casimir Ehrnrooth

Mikko Kivimäki

Bernt Magnusson

Juha Niemelä

Timo Peltola

Tilintarkastajien lausunto

Olemme tarkastaneet edellä esitetyt MeritaNordbanken-ryhmän vuoden 1998 tilinpäätöstiedot. Esitetyt pro forma -tiedot käsittävät Merita Oyj:n, Nordbanken Holding AB (publ):n sekä näiden yhdessä omistaman osakkuusyhtiö MeritaNordbanken Oyj:n vuoden 1998 tilinpäätöstiedot. Merita Pankki Oyj

sekä Nordbanken AB ovat MeritaNordbanken Oyj:n täysin omistamia tytäryhtiöitä.

Käsityksemme mukaan MeritaNordbanken-ryhmän tilinpäätöstiedot on oikein yhdistelty ja persutuvat ryhmään sisältyvien yhtiöiden vuoden 1998 tilinpäätöksiin.

23. helmikuuta 1999

Eric Haglund
KHT
Merita Oyj:n tilintarkastaja

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor
Nordbanken Holding AB
(publ):n tilintarkastaja

Hallitus

Meritan, Nordbanken Holdingin ja MeritaNordbankenin hallituksilla on yhteistoimintasopimuksen mukaan samat jäsenet. MeritaNordbankenin hallituksessa on lisäksi kaksi henkilöstöedustajaa.

Tarkoitus on, että pääasiallisesta hallitustyöstä vastaavan MeritaNordbanken Oyj:n hallituksen puheenjohtajana toimivat vuorovuosittain Nordbanken Holdingin hallituksen puheenjohtaja ja Meritan toimitusjohtaja.

Hallitus kokoontuu normaalisti kerran kuukaudessa. Hallituksen puheenjohtajasta, varapuheenjohtajasta ja toimitusjohtajasta koostuva puheenjohtajisto valmistelee hallituksen käsiteltäväksi tulevat asiat. Ryhmä kokoontuu kerran kahdessa viikossa.

MeritaNordbanken Oyj:n hallituksessa on neljä valiokuntaa

Luottovaliokunta: Valiokunta käsittelee pankkien hallitusten määräämät rajat ylittäviä luottoja. Pankkien hallitukset eivät voi tehdä päätöksiä näissä asioissa ilman luottovaliokunnan hyväksyntää. Vuonna 1998 kaikkiaan 44 kertaa kokoontuneen valiokunnan muodostivat hallituksen jäsenet Palmstierna (pj.), Vainio, Brandinger, Dalborg ja Ehrnrooth.

Finanssivaliokunta: Valiokunnan tehtävänä on valvoa konsernin rahoitusta ja maksuvalmiustilannetta sekä

tehdä asiaan liittyviä päätöksiä hallituksen valtuutuksen mukaisesti. Vuonna 1998 Finanssivaliokunnan muodostivat tiettyjen keskeisten päätöstentekijöiden lisäksi hallituksen jäsenet Vainio (pj.), Palmstierna, Andersson ja Peltola. Valiokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Tarkastusvaliokunta: Valiokunta valvoo konsernin sisäistä tarkastustyötä ja valmistelee tilintarkastusasioita hallituksen käsiteltäväksi. Vuonna 1998 yhden kerran kokoontuneen tarkastusvaliokunnan muodostivat hallituksen jäsenet Niemelä (pj.), Brandinger ja Dalborg.

Palkkiovaliokunta: Valiokunta tekee hallitukselle ehdotuksia koskien konserninjohtajan työsopimusehtoja. Konsernijohtaja neuvottelee lisäksi valiokunnan kanssa päättäessään konsernijohtajan ja muun ylimmän johdon työsopimusehdoista. Vuonna 1998 palkkiovaliokunnan muodostivat hallituksen jäsenet Vainio (pj.), Palmstierna ja Dalborg. Konsernijohtaja ei osallistu itseään koskevien työsopimusehtojen käsittelyyn. Valiokunta kokoontuu tarpeen vaatiessa puheenjohtajiston kokousten yhteydessä.

Merita Oyj:n, MeritaNordbanken AB (publ) -yhtiön ja MeritaNordbanken Oyj:n hallitus.

Vesa Vainio

s. 1942, varatuomari
MeritaNordbanken Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, Nordbanken Holding AB (publ):n hallituksen varapuheenjohtaja ja Merita Oyj:n toimitusjohtaja, Keskuskauppa-kamarin hallituksen puheenjohtaja, Metra Oyj Abp:n hallituksen varapuheenjohtaja, Nokia Oyj:n hallituksen jäsen, UPM-Kymmene Oyj:n hallituksen jäsen.
Osakeomistus: 2 793 Merita.

Jacob Palmstierna

s. 1934, Ekonomie doktor h.c.
Nordbanken Holding AB (publ):n hallituksen puheenjohtaja, MeritaNordbanken Oyj:n ja Merita Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja. Bilia AB (publ):n ja Siemens-Elama AB:n hallituksen puheenjohtaja. Mm. NCC AB (publ):n Nordstjernan AB:n, Avesta Sheffield AB (publ):n ja ICB Shipping AB (publ):n hallituksen jäsen.
Osakeomistus: 22 400 Nordbanken Holding.

Hans Dalborg

s. 1941, Ekonomie doktor
MeritaNordbanken Oyj:n toimitusjohtaja ja konsernijohtaja sekä Merita Pankin johtokunnan ja Nordbankenin hallituksen puheenjohtaja. Kungliga Operan AB:n hallituksen puheenjohtaja. Stockholms Konserthusstiftelsen, Öst-ekonomiska Institutetin ja AB Svenska Spelin hallituksen jäsen. Ingenjörsvetenskapsakademinin jäsen.
Osakeomistus: 37 700 (perheenjäsenineen) Nordbanken Holding, 3 000 Merita.

Dan Andersson

s. 1948, Näringsdepartementetin valtiosihteeri.
4:e AP-fondenin hallituksen jäsen ja Riksförsäkringsverketin rahastovaltuuston jäsen.
Osakeomistus: 0.

Rune Brandinger

s. 1931, Södra Skogsägarnan entinen toimitusjohtaja.
Nordbanken Holding AB (publ):n toimitusjohtaja.
Vasakronan AB (publ):n, Elektronikgruppen AB (publ):n, Cepro AB:n, Alfaskop AB (publ):n, Sägverkens Riksförbundin ja AB Träteck och SwIT Yrkesutbildningin hallituksen puheenjohtaja. Atle Karolin Verkstads AB:n, AB Svenska Miljöstyrningsrådetin, Swebus AB:n ja Industriförbundetin hallituksen jäsen.
Osakeomistus: 8 400 Nordbanken Holding.

Casimir Ehrnrooth

s. 1931, vuorineuvos
Nokia Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. UPM-Kymmene Oyj:n hallituksen jäsen. Continental AG:n hallintoneuvoston jäsen.
Osakeomistus: 10 181 Merita.

Mikko Kivimäki

s. 1939, vuorineuvos
Rautaruukki Oyj:n toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Metalliteollisuuden Keskusliiton hallituksen puheenjohtaja. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sammon ja Teollisuusvakuutus Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja. YIT-Yhtymä Oyj:n hallintoneuvoston jäsen, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton hallituksen työvaliokunnan jäsen. Merenkululaitoksen johtokunnan puheenjohtaja.
Osakeomistus: 3 130 Merita.

Bernt Magnusson

s. 1941, NCC AB (publ):n, Swedish Match AB (publ):n ja Näringslivets Skattedelegationin hallituksen puheenjohtaja. Avesta Sheffield AB (publ):n, Net Insight AB (publ):n ja Stocholms Handelskammaren hallituksen varapuheenjohtaja. Burmah Castrol plc:n, Neptun Maritime Oyj:n, Höganäs AB (publ):n, ICB Shipping AB (publ):n, Emtunga International AB:n ja Industriförbundetin hallituksen jäsen. EBRD:n neuvonantaja.
Osakeomistus: 2 400 Nordbanken Holding.

Juha Niemelä

s. 1946, vuorineuvos
UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja. Metsäteollisuus ry:n hallituksen puheenjohtaja, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton hallituksen työvaliokunnan jäsen, Rauma Oyj:n, Oy Metsä-Botnia Ab:n ja Oy Metsä-Rauma Ab:n hallituksen jäsen.
Osakeomistus: 3 100 Merita.

Timo Peltola

s. 1946, Ekonomie doktor h.c.
Huhtamäki Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja, Merita Oyj:n hallituksen puheenjohtaja. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallintoneuvoston varapuheenjohtaja. Suomen Kulttuurirahaston ja Osuuskunta Suomen Messujen hallintoneuvoston jäsen.
Osakeomistus: 5 086 Merita.

Muut MeritaNordbanken Oyj:n hallituksen jäsenet

Bertel Finskas

s. 1948, pankkikamreeri
Osakeomistus: 1 400 Nordbanken Holding.

Kaija Roukala-Hyvärinen

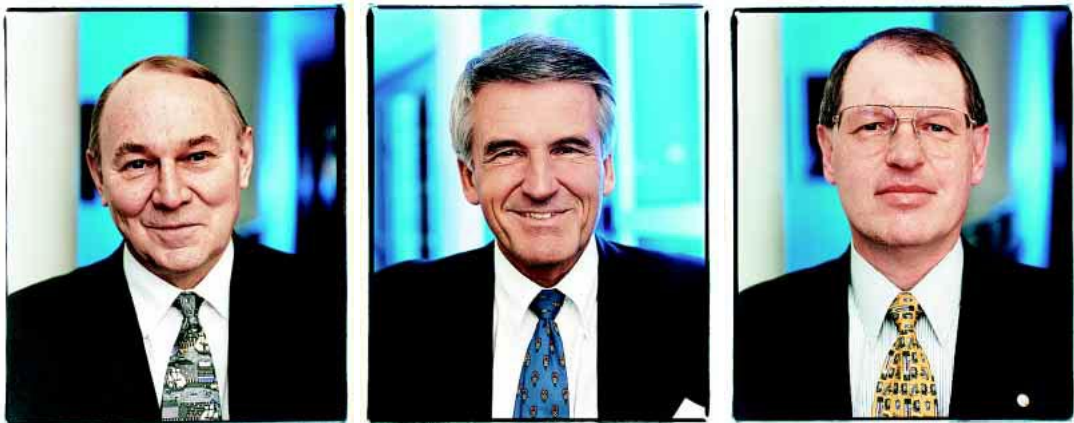
s. 1953, pääluottamusmies
Osakeomistus: 120 Merita.

Jacob Palmstierna
Vesa Vainio
Hans Dalborg

Dan Andersson
Rune Brandinger
Casimir Ehrnrooth

Mikko Kivimäki
Bernt Magnusson
Juha Niemelä

Timo Peltola
Bertel Finskas
Kaija Roukala-
Hyvärinen

Konsernijohto

Hans Dalborg

Toimitusjohtaja ja konsernijohtaja
Konsernin palveluksessa vuodesta 1991
Osakeomistus: 37 700 (perheenjäsenineen)
Nordbanken Holding, 3 000 Merita

Carl-Johan Granvik

Suuryritykset (Corporate)
Konsernin palveluksessa vuodesta 1974
Osakeomistus: 2 133 Merita

Karl-Olof Hammarkvist

Varallisuuden hoito
Konsernin palveluksessa vuodesta 1991
Osakeomistus: 2 100 (perheenjäsenineen)
Nordbanken Holding

Sven-Åke Johansson

Kiinteistöt ja Treasury
Konsernin palveluksessa vuodesta 1991
Osakeomistus: 12 000 (perheenjäsenineen)
Nordbanken Holding

Kalevi Kontinen

Tietotekniikka ja strateginen analyysi
Konsernin palveluksessa vuodesta 1984
Osakeomistus: 5 000 Merita

Jussi Laitinen

Markets
Konsernin palveluksessa vuodesta 1993
Osakeomistus: 11 860 (perheenjäsenineen) Merita

Arne Liljedahl

Taloushallinto ja Control
Konsernin palveluksessa vuodesta 1983
Osakeomistus: 2 800 (perheenjäsenineen) Nordbanken
Holding

Lars G Nordström

Alueet ja palveluverkot, vähittäispankkitoiminnasta
vastaava johtaja (Nordbanken AB:n toimitusjohtaja)
Konsernin palveluksessa vuodesta 1993
Osakeomistus: 7 000 Nordbanken Holding

Markku Pohjola

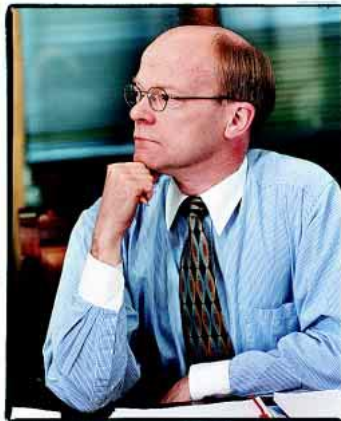
Tuotteet ja markkinat, vähittäispankkitoiminta,
johtajan varamies
Konsernin palveluksessa vuodesta 1971
Osakeomistus: 4 000 Merita

Pertti Voutilainen

Konsernin esikuntatoiminnot ja pankkitoimialaa
koskevat asiat (Merita Pankki Oyj:n toimitusjohtaja)
Konsernin palveluksessa vuodesta 1992
Osakeomistus: 6 767 Merita

Claes Östberg

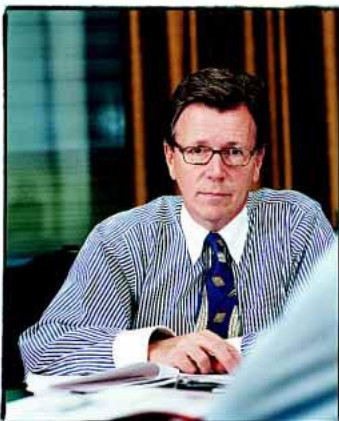
Konsernin luottopolitiikka ja luottovalvonta
Konsernin palveluksessa vuodesta 1977
Osakeomistus: 9 700 (perheenjäsenineen) Nordbanken
Holding

Hans Dalborg
Carl-Johan Granvik
Karl-Olof
Hammarkvist

Sven-Åke Johansson
Kalevi Kontinen
Jussi Laitinen

Arne Liljedahl
Lars G Nordström
Markku Pohjola

Pertti Voutilainen
Claes Östberg

Tilintarkastajat

Merita Oyj ja Nordbanken Holding AB (publ) -omistusyhtiöiden yhtiökokoukset ovat kumpikin valinneet kaksi virallisesti hyväksyttyä tilintarkastajaa tarkastamaan tilinpäätöksensä ja hallintonsa Suomen ja Ruotsin lakien mukaisesti. Jotta koko MeritaNordbanken-ryhmän ulkoinen tilintarkastus

voitaisiin yhtenäistää, molempien omistusyhtiöiden yhtiökokoukset ovat lisäksi päättäneet, että toisella valituista tilintarkastajista kummassakin yhtiössä on oikeus osallistua tilintarkastustyöhön toisessa yhtiössä. Tämä mahdollistaa ryhmän toiminnan yhtenäisen tarkastamisen.

Merita Oyj

Varsinaiset tilintarkastajat:

Eric Haglund, KHT

Mauri Palvi, KHT

Kumpikin KPMG Wideri Oy Ab

-tilintarkastusyhteisöstä

Varatilintarkastajat:

KPMG Wideri Oy AB, KHT-yhteisö

Eero Suomela, KHT

Nordbanken Holding AB

Varsinaiset tilintarkastajat:

Caj Nackstad, auktoriserad revisor

Per-Olof Akteus, auktoriserad revisor

Kumpikin KPMG Bohlins AB

-tilintarkastusyhteisöstä

Eric Haglund osallistuu tilintarkastustyöhön Nordbanken Holding AB:ssa, ja Caj Nackstad osallistuu tilintarkastustyöhön Merita Oyj:ssä.

MeritaNordbanken Oyj

Varsinaiset tilintarkastajat:

Eric Haglund, KHT

Mauri Palvi, KHT

Caj Nackstad osallistuu tilintarkastustyöhön MeritaNordbanken-konsernissa.

Merita Pankki Oyj

Varsinaiset tilintarkastajat:

Eric Haglund, KHT

Mauri Palvi, KHT

Nordbanken AB (publ)

Varsinaiset tilintarkastajat:

Caj Nackstad, auktoriserad revisor

Per-Olof Akteus, auktoriserad revisor

Stefan Tolstoy, auktoriserad revisor,
Ruotsin rahoitustarkastuksen
määräämä tilintarkastaja

Ylin johto

toimitusjohtaja ja
konsernijohtaja

Hans Dalborg

Vähittäispankkitoiminta (Retail Banking)

Lars G Nordström
Markku Pohjola, varam.

Aluepankit

Helsinki ja Uusimaa
Keskinen ja Läntinen Suomi
Itäinen ja Pohjoinen Suomi,
Pohjanmaa
Norrlanti
Keski-Ruotsi
Tukholma
Länsi-Ruotsi
Etelä-Ruotsi
Yksityispankki

Kari Jordan
Pekka Ojala

Harri Sailas
Hans Jacobson

Johan Sylvén
Magnus Falk

Sten Lindblad
Arne Bernroth

Eira Palin-Lehtinen

Tuotteet ja markkinat

Yritysassiakkaat ja rahoitus-
tuotteet
Henkilöasiakkaat ja
ottolainaus
Varallisuuden hoito ja
private banking
Maksuliike ja pankki-
palvelut tietoverkoissa

Jukka M S Salonen
Christer Furustedt, varam.
Roland Olsson
Jukka Perttula, varam.

Karl-Olof Hammarkvist

Bo Harald
Kurt Gustavsson, varam.

Tuki- ja palveluyksiköt

Markkinointituki
Jakelu ja palveluverkosto
Tuotanto ja tuottavuus

Maj Stjernfeldt
Timo Lahtinen, varam.
Thomas Neckmar
Pentti Tirkkonen, varam.
Sofie Wakter
Timo Linnavuori, varam.

Muut tulosityksiköt

Varallisuuden hoito

Sijoitusrahastot
Institutionaaliset sijoittajat
Vakuutus tuotteet

Karl-Olof Hammarkvist

Staffan Grefbäck
Anders Oscarsson
Seppo Ilvessalo
Gunnar Andersson
Eira Palin-Lehtinen

Private Banking

Suuryritykset

Structured &
Corporate Finance
Suurasiakkaat
Ulkomaat
Kansainväliset tuotteet

Carl-Johan Granvik

Björn Carlsson
Jorma Laakkonen
K G Lindvall
Kari Kangas

Markets

Trading

Jussi Laitinen

Jussi Laitinen
Christer Serenhov
David Britton

Osakkeiden välitys

Johan Grevelius
Reijo Knuutinen
Lars Jonasson

Arvopaperipalvelu

Kiinteistöt ja Treasury

Kiinteistöyhtiö Aleksia
Merita Kiinteistöt
NB Fastigheter ja
Stämjärnet

Sven-Åke Johansson
Heikki Hyppönen
Juha Olkinuora

Jan Lilja

Muut yksiköt

Keskittetyt yksiköt

Taloushallinto

Control
Konserniraportointi

Arne Liljedahl
Martti Huhtamäki, varam.
Siv Svensson
Bo Ranhamn

Treasury

Rahoitusriskien tarkastus

Jakob Grinbaum
Fanny Borgström, varam.
Louise Lindgren

Luotonanto

Sisäinen tarkastus

Claes Östberg
Kari Ahonen
Göran Karlsson

Viestintä
Sijoittajasuhteet
Johdon sihteeristö

Lars Thalén (ml. profilointi)
Björn Westberg
Peter Forsblad

Muut keskittetyt yksiköt

Taloudellinen sihteeristö

Pertti Voutilainen

Nils Lundgren
Juha Ahtola
Olle Djerf
Risto Hynönen
Claes Thimrén
Tord Arnerup
Kari Suominen
Margareta Leijonhufvud

EMU-sihteeristö

Laki- ja veroasiat

Sven Karlsson

Ari Laakso

Veroasiat, Ruotsi
Henkilöstön ja johtamis-
resurssien kehittäminen
Henkilöstöhallinto ja hallin-
non yhdenmukaistaminen
Keskittettyjen yksiköiden
henkilöstöhallinto, Ruotsi
Sisäiset palvelut

Turvallisuus
Toimintariskien tarkastus

Anneli Elnerud
Markku Mikkola
Kjell Oldén
Jouko Varjonen
Leif Larsson

Tietotekniikkajärjestelmät

Kalevi Kontinen

Palveluyksiköt

MNB Data

Bengt-Åke Eriksson

Suurimmat tytäryhtiöt

MeritaNordbanken Varallisuudenhoito

Nordbanken Kapitalförvaltning: tj Staffan Grefbäck
Nordbanken Fonder och Allemansfonder:
tj Thomas Eriksson
Nordbanken Portföljförvaltning: tj Anders Oscarsson
Merita Rahastoyhtiö Oy:
tj Jari Sundström
Merita Asset Management Oy:
vt. tj Jaakko Ojala

Nordbankenin Kapitalförvaltning käsittää Nordbankenin Tukholmassa ja Luxemburgissa toimivat rahastoyhtiöt ja Nordbankenin Portföljförvaltning -yhtiön, joka hoitaa institutionaalisten sijoittajien salkkuja. Merita Rahastoyhtiö ja Merita Asset Management ovat Helsingissä toimivia vastaavia yksiköitä. Yhtiöillä on yhteiset sijoitusstrategiat ja yhteinen tuotekehitys ja ne käyttää yhteisiä järjestelmiä. Tavoitteena on hyödyntää synergiaetuja tällä toiminta-alueella. Hoidettavan omaisuuden kokonaismäärä oli 109,7 miljardia markkaa vuoden 1998 lopussa. Henkilöstömäärä oli 238.

MeritaNordbanken Henkivakuutus

Livförsäkringsaktiebolaget LIVIA AB (publ):
tj Gunnar Andersson

Merita Henkivakuutus Oy:
tj Seppo Ilvessalo

Livia ja Merita Henkivakuutus ovat konsernin henkivakuutusyhtiöitä. Ne on suunniteltu ja organisoitu konsernin osiksi, ja niiden kustannustehokkuus on siksi hyvä. Livia toimii keskinäisenä vakuutusyhtiönä, kun taas Merita Henkivakuutus on konsernin omistama. Yhtiön tuotteille on ominaista yksinkertaisuus, hyvä hintalaatusuhde ja hyvä pääoman tuotto. Livian takautuva varaus oli vuodenvaihteessa 9,3 miljardia kruunua ja henkilöstömäärä 34. Merita Henkivakuutuksen vakuutus-tekeminen vastuuvelka oli 10,8 miljardia markkaa ja henkilöstömäärä 56.

Nordbanken Hypotek AB (publ)

tj Eva Andersson

Nordbanken Hypotek on Ruotsin suurimpia asuntoluottoyhtiöitä. Se tarjoaa pankin konttoriverkon kautta asiakkailleen laadukkaan ja kilpailukykyisen valikoiman pitkäaikaisia rahoitusratkaisuja. Tarkoituksena on mahdollistaa asiakkaiden turvallinen rahoitussuunnittelu pitkällä aikavälillä. Moody's Investors Service on myöntänyt Nordbanken Hypotek AB:lle pitkäaikaisille lainoille luokituksen Aa3, joka antaa yritykselle hyvät mahdollisuudet kansainväliseen varainhankintaan kilpailukykyisin ehdoin.

Yhtiön volyymin ja tuloksen kehitys jatkui suotuisana vuonna 1998. Markkinaosuus kasvoi vuoden aikana 0,8 prosenttiyksikköä 12,42 prosenttiin. Henkilöasiakasmarkkinoilla markkinaosuus oli 14,33 prosenttia. Luotonanto lisääntyi vuoden aikana 9 miljardilla kruunulla ja sen määrä oli 126 miljardia kruunua vuoden 1998 lopussa. Yhtiön koko luotonannosta 72 prosenttia oli kiinnityslainoja asuntokiinteistöjä varten. Luotonanto kunnille ja kunta- tai valtiontakuuta vastaan, oli 19 prosenttia ja muu antolainaus 9 prosenttia.

Liiketulos oli 1 151 miljoonaa kruunua, jossa oli kasvua 5 prosenttia.
Henkilöstömäärä oli 72 henkilöä.

Nordbanken Industrikredit AB (publ)

tj Rolf Melin

Nordbanken Industrikredit on erikoistunut pitkäaikaiseen rahoitukseen lähinnä pienille ja keskisuurille yrityksille. Industrikreditin palveluita markkinoidaan pankin asiakkaille konttoriverkon välityksellä.

Luottojen määrä oli vuodenvaihteessa 21,6 miljardia kruunua. Vuoden 1998 liiketulos oli 232,4 miljoonaa kruunua. Yhtiön toiminta yhdistettiin vuoden aikana Nordbanken Hypotekiin. Lisäksi on päätetty, että yhtiö fuusioidaan pankkiin vuonna 2000.

Nordbanken Kommunlån AB (publ)

tj Torgny Wistedt

Nordbanken Kommunlånin tehtävänä on tarjota pankin kunta- ja maakuntasektorin asiakkaille laadukas, kilpailukykyinen ja kannattava valikoima pitkäaikaisia rahoitusratkaisuja.

Kunnille ja kuntien yrityksille suunnatussa luotonannossa vallitsee kova kilpailu, jossa on mukana sekä koti- että ulkomaisia luottolaitoksia. Kunnilla on lisäksi mahdollisuus luotonottoon suoraan markkinoilta.

Yhtiön luotonannon määrä oli vuoden lopussa 10 miljardia kruunua. Yhtiön liike-tulos oli 21 miljoonaa kruunua. Henkilöstömäärä oli 3 henkilöä.

Nordbanken Kommunlån fuusioidaan Nordbanken Hypotek AB:hen vuonna 1999.

Nordbanken Finans AB (publ)

tj Stefan Källström

Nordbanken Finans on MeritaNordbanken rahoitusyhtiö Ruotsissa. Yhtiö vastaa rahoitusyhtiötuotteista Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Tärkeimmät tuotteet ovat leasing, osamaksu, factoring, sopimusluotot ja luottokortit. Tuotteita markkinoidaan pääasiassa konttoriverkon kautta, mutta niitä välittävät myös tavarantoimittajat ja vähittäismyyjät, jotka tarjoavat rahoitusta myynnin yhteydessä.

Yhtiön myynti vuonna 1998 oli 8,2 miljardia kruunua, 22 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Vuoden lopussa taseen loppusumma oli 21,6 miljardia kruunua. Luotonanto kasvoi 26 prosenttia 19,6 miljardiin kruunuun, ja tulos oli 296 miljoonaa kruunua. Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 243 henkilöä.

Suuriasiakkaiden erityisrahoituksessa (Structured Finance) vuosi oli vielä parempi. Uutta rahoitusta myönnettiin oli 2,2 miljardia kruunua. Suurin osa tästä oli lentokonerahoitusta. Nordbanken Finans on nyt Pohjoismaiden suurin lentokonerahoitusyhtiö.

Yhteistyö tavarantoimittajien kanssa on edelleen kehittynyt suotuisasti. Myönnetty rahoitus lisääntyi 55 prosenttia 1,4 miljardiin kruunuun.

Vuonna 1998 aloitettiin uusi liiketoiminta, Kortit, joka vastaa yrityskorteista, valikoiduista yksityiskorteista ja vakuudettomista luotoista yksityishenkilöille. Yrityskortti First Card on vuodesta 1999 alkaen yksinomaan Nordbanken Finansin tuote tämän ostettua tavaramerkin American Expressiltä. First Card Rahoitus Oy toimi edelleen yhteistyössä matkatoimisto Nyman & Schultzin kanssa.

Merita Rahoitus Oy

tj Jarmo Laiho

Merita Rahoitus on konsernin rahoitusyhtiö Suomessa. Yhtiö vastaa myös konsernin rahoitusyhtiötoiminnasta Baltian maissa, Puolassa ja Venäjällä. Yhtiön tärkeimpiä tuotteita ovat leasing, kiinteistöleasing, osamaksu, factoring, sopimusluotot ja maksukortit. Näitä markkinoidaan sekä pankin konttoriverkon että tavarantoimittajien ja vähittäismyyjien kautta, jotka tarjoavat rahoitusta oman myyntinsä yhteydessä.

Merita Rahoituksella on Suomessa kaksi tytäryhtiötä: Tukirahoitus Oy ja M-Rent Oy. Yhtiöllä on myös omaa rahoitusyhtiötoimintaa Virossa ja Latviassa Estonian Industrial Leasing Ltd:n ja MeritaNordbanken Latvia Finance Ltd:n kautta.

Emoyhtiön taseen loppusumma oli vuoden 1998 lopussa 12,4 miljardia markkaa ja luotonanto 11,9 miljardia markkaa. Vuoden tulos oli 309 miljoonaa markkaa, jossa oli vähennystä 3 prosenttia. Henkilöstömäärä oli 298 henkilöä.

Merita Asiakasrahoitus Oy

tj Matti Willamo

Merita Asiakasrahoitus hoitaa ja markkinoi osittain Merita Pankki -konsernin kulutusluottoja. Toiminta voidaan jakaa kolmeen eri alueeseen: yhteistyö vähittäiskaupan kanssa myyntirahoituksessa, kulutusluottojen hallinnointi ja vakuudettomat luotot yksityishenkilöille.

Vuoden 1998 lopussa taseen loppusumma oli 5,1 miljardia markkaa ja tulos 157 miljoonaa markkaa. Yhtiön henkilöstömäärä on 226.

Merita Capital Oy

tj Jouko Helomaa

Merita Capital Oy:n toimialana on riskipääomarahastus, ja se hallinnoi pääomarahasto Profita Fund 1 Kb:tä. Merita Pankin osuus rahaston koko pääomasta on 42 prosenttia. Muut rahaston sijoittajat ovat enimmäkseen vakuutusyhtiöitä.

Merita Capitalin henkilöstömäärä on 6. Vuoden 1998 tulos oli miljoona markkaa.

Vuoden 1998 lopussa Merita Capital oli sijoittanut 39 miljoonaa markkaa 12 yhtiöön ja samoin Profita Fund 39 miljoonaa markkaa 12 yritykseen. Vuoden 1998 aikana ne sijoittivat yhteensä 37 miljoonaa markkaa seitsemään yritykseen. Vuoden 1996 lopussa perustetun pääomarahasto Profita Fund 1 Kb:n toiminta-aika on rajoitettu kymmeneen vuoteen.

Merita Kiinteistöt Oy

tj Juha Olkinuora

Merita Kiinteistöt Oy omistaa ja hallinnoi Merita-konsernin kiinteistöomaisuutta ja avustaa Merita Pankkia kiinteistöasioissa. Merita Kiinteistöjen tehtävänä on Merita Pankin tarpeiden mukaan hankkia, hallinnoida, kehittää ja myydä kiinteistöjä ja huoneistoja ja vuokrata tiloja konsernille ja ulkopuolisille vuokralaisille.

Yhtiön toiminta koostuu lähivuosina suurelta osin kiinteistöjen myynnistä. Myöhemmin Merita Kiinteistöt omistaa ja hallinnoi vain konsernin toiminnassa tarvittavia kiinteistöjä.

Kiinteistöomistuksen kokonaismäärä oli vuoden 1999 alussa 1 238 857 m² ja sen kirjanpitoarvo oli 8,2 miljardia markkaa. Pankin omien kiinteistöjen osuus tästä oli 318 064 m² ja arvo 2,9 miljardia markkaa.

Merita Kiinteistöt Oy:n henkilöstömäärä on 90 henkilöä, ja sen tulos vuonna 1998 oli -3,4 miljardia markkaa.

Aleksia Kiinteistöt Oy

tj Heikki Hyppönen

Aleksia Kiinteistöt on äskettäin perustettu yhtiö, joka omistaa ja hallinnoi liikekiinteistöjä kasvualueilla Suomessa. Noin 170 arvokiinteistöä ja osa henkilökunnasta siirtyi Merita Kiinteistöt Oy:stä Aleksia Kiinteistöihin 1. tammikuuta 1999. Yrityksen tavoitteena on kiinteistötoimintaa ja kiinteistösijoituksia kehittämällä ylläpitää ja nostaa kiinteistöjensä arvoa ja tuottomahdollisuuksia. Yhtiön on tarkoitus toimintansa avulla parantaa kiinteistötoiminnan arvostusta ja lisätä ulkopuolisten sijoittajien kiinnostusta investoida yhtiöön. Yhtiö harkitsee listautumista Helsingin ja Tukholman pörssiin.

Nordbanken Fastigheter AB

tj Jan Lilja

Nordbanken Fastigheter omistaa ja hallinnoi pankin liikekiinteistöjä Ruotsissa. Yhtiö vastaa myös Nordbankenin eläkesätiölle, Livförsäkrings AB Livialle ja muille Nordbankenin lähellä oleville yrityksille kuuluvien kiinteistöjen hallinnosta ja kehittämisestä. Tämän lisäksi yhtiö harjoittaa pankin sisällä kiinteistöalaaan liittyvää koulutus- ja konsultointitoimintaa.

Vuoden aikana myytiin kaksi Borlängen keskustassa sijaitsevaa kiinteistöä ja osakeomistusta, joiden arvo oli yhteensä 46 miljoonaa kruunua. Myyntivoitto oli 17 miljoonaa kruunua.

Nordbanken Fastigheter AB:n hallinnassa on yhteensä 255 230 m², joista 156 680 m² on pankin käytössä. Näistä tiloista oli vuoden lopussa vapaana 5,6 prosenttia. Kiinteistöomistuksen kirjanpitoarvo oli 3 036 miljoonaa kruunua ja markkina-arvoksi arvioidaan 4 559 miljoonaa kruunua. Vuokratuotto oli yhteensä 381 miljoonaa kruunua, josta 293 miljoonaa kruunua oli sisäistä vuokrausta. Henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 43 henkilöä.

Fastighets AB Stämjärnet

tj Jan Lilja

Yhtiön tehtävänä on hankkia, hallinnoida, kehittää ja myydä Nordbankenin saamisten turvaamiseksi hankittuja kiinteistöjä. Tarkoituksena on, että pankille koituisi tällä tavoin vähemmän tappiota kuin jos kiinteistöt jouduttaisiin realisoimaan välittömästi maksukyvyttömyystilanteessa.

Vuonna 1998 myytiin 65 kiinteistöä yhteensä 361 miljoonan kruunun arvosta, ja niistä saatiin myyntivoittoa 18 miljoonaa kruunua. Yhtiön jäljellä olevat omistukset käsittävät 43 kiinteistöä, joiden vuokrattavissa oleva kokonaispinta-ala on 75 475 m². Markkina-arvoksi arvioitiin 473 miljoonaa kruunua 31. joulukuuta 1998. Vajaakäyttöaste oli 21,4 prosenttia vuoden 1998 lopussa. Yhtiöllä ei ole palkattua henkilökuntaa, vaan Nordbanken Fastigheter vastaa yrityksestä ja sen hallinnosta.

Huoneistokeskus Oy

tj Matti Tossavainen

Huoneistokeskus tarjoaa kiinteistönvälityspalveluita. Sen toimialaan kuuluvat asuntojen ja kiinteistöjen osto-, myynti- ja vuokraustoimeksiannot. Yhdessä Merita Pankin kanssa Huoneistokeskus tarjoaa asunnonvaihtajalle täyden palvelun.

Huoneistokeskus on alan selvä markkinajohtaja Suomessa. Vuonna 1998 se välitti 15 000 asuntoa, joiden markkina-arvo oli yhteensä noin 9 miljardia markkaa. Yhtiö kuuluu MeritaNordbankenin Vähittäispankkitoiminnan piiriin.

Henkilöstön määrä on 526. Vuoden 1998 tulos oli 27,4 miljoonaa markkaa.

Nordbanken Holding 1998

Toimintakertomus

Ruotsalainen ly-tunnus: 556649 - 9077. Yhtiön rekisteröity toimipaikka on Tukholmassa.

Nordbanken Holding AB (publ) ja Merita Oyj omistavat MeritaNordbanken-konsernin emoyhtiön MeritaNordbanken Oyj:n. MeritaNordbanken-konserni ja edellä mainitut kaksi omistajayhtiötä muodostavat MeritaNordbanken-ryhmän.

MeritaNordbanken-ryhmän vuosikertomus (ml. tuloslaskelmat ja taseet) on olennainen ja erottamaton osa Nordbanken Holding AB:n vuosikertomusta. Nordbanken Holdingin talouskehityksen valaisemiseksi seuraavassa esitetään Nordbanken Holdingin tuloslaskelmat ja taseet sekä mukaan lukien että pois lukien osakkuusyhtiö MeritaNordbanken.

MeritaNordbanken-ryhmää kuvaavat tunnusluvut esitetään sivulla 10.

Tärkeitä tapahtumia

Nordbanken AB:n osakkeenomistajille vuoden 1997 marras-joulukuussa suunnatun tarjouksen myötä Nordbanken Holdingista tuli yhtiön osakekannan 99,7 prosenttinen omistaja. Tällöin Nordbanken Holdingilla oli oikeus nk. pakkolunastusehdon nojalla ostaa itselleen myös jäljellä olevat Nordbanken AB:n osakkeet. Pakkolunastusmenettely aloitettiin 18. joulukuuta 1997 ja se jatkuu edelleen. Helmikuussa 1998 Nordbanken AB:n jäljellä oleville osakkeenomistajille tarjottiin mahdollisuus myydä osakkeensa kiinteään (306 kruunun) hintaan pakkolunastusmenettelyyn osallistumisen sijasta. Suurin osa osakkeenomistajista on käyttänyt tätä tilaisuutta hyväkseen. (Ei-lunastettujen osakkeiden lukumäärä 31.12.1998 oli 141 929).

Nordbanken Holdingille myönnettiin 11. maaliskuuta 1998 etuosto-oikeus osakkeisiin. Näin ollen Nordbanken Holding voitiin rekisteröidä kaikkien Nordbanken AB:n osakkeiden omistajaksi Ruotsin Arvopaperikeskuksen rekisteriin 18. maaliskuuta 1998.

Nordbanken Holding luovutti 1. huhtikuuta 1998 apporttina koko osakeomistuksensa Nordbankenissa MeritaNordbanken Oyj:lle yhtiön osakkeita vastaan. Vastaavasti Merita Oyj luovutti 31. maaliskuuta 1998 koko liiketoimintansa MeritaNordbanken Oyj:lle yhtiön osakkeita vastaan. Kun molemmat yhtiöt olivat näin siirtäneet liiketoimintansa, tuloksena syntyi MeritaNordbanken-konserni.

13. lokakuuta 1997 päivätyn yhteistoimintasopimuksen mukaan Nordbanken Holding AB, Merita Oyj ja MeritaNordbanken-konserni muodostavat liiketoiminnallisen kokonaisuuden. Tämän varmistamiseksi sopimuksessa määrätään muun muassa, että omistajayhtiöiden pääomarakenteessa, omaisuudessa, veloissa tai rahavaroissa mahdollisesti olevat eroavaisuudet eivät saa vaikuttaa eri yhtiöiden osakkeenomistajien taloudelliseen asemaan millään tavalla. Sopimuksessa on lisäksi määräys, jonka mukaan Nordbanken Holding AB:n ja Merita Oyj:n on myötävaikutettava siihen, että varoja siirretään tarpeen mukaan MeritaNordbankenin ja omistajayhtiöiden välillä.

Nordbanken Holdingin osakkeenomistajilla on 60 prosentin omistusosuus koko ryhmän pääomaan ja Merita Oyj:n osakkeenomistajilla 40 prosentin omistusosuus.

Yhteistyösopimukseen on sisällytetty myös seuraavat määräykset. Nordbanken Holdingin omistuksessa olevat MeritaNordbankenin etuosakkeet on muunnettava suhteessa 1:1 yhtiön kantaosakkeiksi tietyissä tilanteissa. Muunto on suoritettava kolmannen osapuolen hankkiessa huomattavan määrän MeritaNordbankenin osakkeita siten, ettei yksikään osakkeenomistaja omista yli 50 prosenttia äänivallasta MeritaNordbankenissa, tai mikäli MeritaNordbankenin yhtiökokous tekee asiasta yksimielisen päätöksen. Tämän lisäksi yhtiökokouksella on oikeus yksimielisellä päätöksellä lunastaa etuosakkeet. MeritaNordbankenin kaikilla kanta- ja etuosakkeilla on sama oikeus osinkoon. Mikäli muuntoa tai lunastusta ei ole suoritettu 1. tammikuuta 2001 mennessä, etuosakkeet oikeuttavat kyseisen ajankohdan jälkeen haltijansa osinkoon, joka ylittää kantaosakkeista maksettavan osingon 20 prosentilla. Tällöin omistajayhtiöiden välinen nykyinen 60/40-omistussuhde muuttuisi osingon osalta noin 61,5/38,5-suhteeksi.

Mikäli etuosakkeet konvertoidaan vuonna 2001 tai sen jälkeen, oikeus korkeampaan osinkoon päättyy muuntotilikauden lopussa.

Henkilöstö

Yhtiöllä on ollut yksi työntekijä, toimitusjohtaja, tilikauden 1998 aikana. Yhtiön hallitukselle ei ole maksettu palkkaa eikä palkkioita.

Tulos ja taloudellinen asema

Nordbanken Holdingin tilikauden tulos (pl. osakkuusyhtiöt) oli 42 miljoonaa kruunua verrattuna vuonna 1997 kertyneeseen 4 934 miljoonaan kruunuun (ennakko-osinko). Nordbanken Holdingin (60 prosentin) osuus MeritaNordbanken-konsernin vuoden 1998 tuloksesta kirjataan osakkuusyhtiöosuuksiin, joihin kuuluu myös 710 miljoonan kruunun oikaisuerä yhteistyösopimuksen mukaisesti. Vuoden 1998 tulokseen sisältyy myös 60 prosentin osuus eläkekassan/-säätiön ylikatteen palautuksesta (802 miljoonaa kruunua) ja 60 prosenttia kiinteistöjen arvonalennuksista (-3 267 miljoonaa kruunua). Tulos vastaa 60 prosenttia koko MeritaNordbanken-ryhmän tuloksesta ollen 3 719 miljoonaa kruunua (5 613 miljoonaa kruunua, pro forma 1997).

Osakkuusyhtiöosuuksien lisäämisen ja yhteistyösopimuksen mukaisen oikaisuerän jälkeen Nordbanken Holdingin oma pääoma vastaa 60 prosenttia koko MeritaNordbanken-ryhmän omasta pääomasta, eli kaikkiaan 27 157 miljoonaa kruunua (24 356 miljoonaa kruunua, pro forma 31.12.1997).

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Nordbanken Holdingin osakepääoma on 8 927 miljoonaa kruunua ja se jakautuu 1 275 267 441 nimellis-arvoltaan 7 kruunun osakkeeseen. Kullakin osakkeella on sama oikeus yhtiön varoihin ja voittoon. Yhtiökokouksessa kaikilla äänivaltaisilla osakkeilla on rajoittamaton oikeus käyttää koko äänimääräänsä. Tietoomme ei ole tullut mitään osakkeenomistajien välisiä sopimuksia.

Kurssikehitys, vaihto ja pörssi-arvo

Vuonna 1998 osakekurssi nousi 15,8 prosenttia. Koko pääoman tuotto, mukaan lukien 1,50 kruunun osakekohtainen osinko, oli 19,2 prosenttia. Vuoden korkein kaupantekokurssi oli 65 kruunua (15. heinäkuuta) ja alhaisin 36 kruunua (8. lokakuuta).

Tukholman pörssin pankki- ja yritysindexi kohosi samana ajanjaksona 18,0 prosenttia ja yleisindeksi 10,2 prosenttia.

Nordbanken Holdingin osake oli Tukholman pörssin 13. vaihdetuin. Kokonaisvaihto oli 34 072 miljoonaa kruunua eli 678 miljoonaa osaketta. Näin ollen Nordbanken Holdingin osuus pörssin kokonaisvaihdosta oli 1,9 prosenttia.

Nordbanken Holdingin pörssi-arvo oli vuoden vaihteessa 66 314 miljoonaa kruunua eli 2,7 prosenttia pörssin koko arvosta. Pörssi-arvo oli siten 244 prosenttia omasta pääomasta.

Johdannaiskauppa

Nordbanken Holdingista on kaupankäynnin kohteena OM Stockholm AB:ssa myös osto- ja myyntioptioita,

termiinejä ja osakelainoja. Warburg Dillon Read laskee myös liikkeeseen Nordbanken Holdingiin liittyviä pitkäaikaisia osto-optioita (nk. warrants). Nämä on noteerattu Tukholman pörssissä.

Osakkeenomistajat

Nordbanken Holdingilla oli viime vuoden vaihteessa lähes 102 000 osakkeenomistajaa. Omistajien lukumäärä oli siis kasvanut lähes 11 000:lla tilikauden aikana. Osakekannan omistusrakenne on seuraava: yksityishenkilöt omistavat noin 5,7 prosenttia, ruotsalaiset instituutiot yli 24 prosenttia ja ulkomaalaiset noin 27,5 prosenttia, loput 42,5 prosenttia Ruotsin valtion omistuksessa.

Osinko

Nordbanken Holdingin hallitus esittää osingonjakoiksi 1,64 kruunua osakkeelta.

Yhtiökokous

Nordbanken Holdingin yhtiökokous pidetään torstaina 25. maaliskuuta 1999 klo 15.00 Tukholmassa osoitteessa Globen, Annexet.

Ilmoittautuminen

Osakkeenomistajien, jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen, tulee:

sekä olla merkittynä Arvopaperikeskuksen (VPC AB) ylläpitämään osakeluetteloon viimeistään maaliskuun 15. päivänä 1999,

että ilmoittautua Nordbanken Holding AB (publ) -yhtiöön osoitteeseen Koncernjuridik, 105 71 Stockholm tai puhelimitse numeroon +468-614 97 10 tai telefaksilla numeroon +468-614 87 70 tai Internet-osoitteeseen www.meritanordbanken.com viimeistään maanantaina 22. maaliskuuta 1999 klo 13.00.

Osakkeenomistajien, joiden osakkeet on merkitty hallintarekisteriin, on tilapäisesti rekisteröitävä osakkeensa uudelleen omiin nimiinsä, jotta heillä olisi oikeus osallistua yhtiökokoukseen. Tämä rekisteröinti on suoritettava VPC:ssä maanantaihin 15. maaliskuuta 1999 mennessä. Osakkeenomistajien on myös hyvissä ajoin ennen kyseistä päivää ilmoitettava tästä hallintarekisterin pitäjälle.

Osingonjako ja osingon täsmäytyspäivä

Hallitus esittää jaettavaksi osinkoa 1,64 kruunua osakkeelta ja täsmäytyspäiväksi tiistaita, 30. maaliskuuta 1999. Jos yhtiökokous hyväksyy hallituksen esityksen, voidaan osingonjako todennäköisesti suorittaa torstaina 8. huhtikuuta 1999.

Nordbanken Holdingin suurimmat osakkeenomistajat 31.12.1998

	Osakkeiden lukumäärä	Osuus pääomasta ja äänistä, %
Ruotsin valtio	542 015 102	42,5
SPP -eläkevakuutusyhtiö	47 879 920	3,8
AMF Pensionsförsäkrings AB -eläkevakuutusyhtiö	38 900 000	3,1
Nordbanken Fonder -rahasto	29 182 416	2,3
Skandia	22 245 050	1,7
Handelsbankens aktiefonder -osakerahastot	17 551 900	1,4
NB Vinstandelsstiftelse -voitto-osuussäätiö	17 419 800	1,4
AMF Försäkring -vakuutusyhtiö	16 820 800	1,3
Fidelity Investments -sijoitusyhtiö	16 510 184	1,3
SEB + Trygg + ABB Fonder -rahastot	13 241 200	1,0

Lähde: DN Ägarservice AB, Värdepapperscentralen VPC AB.

Osakeomistuksen jakautuminen 31.12.1998

	Osakkaiden lukumäärä, kpl	Osuus osakkaiden määrästä, %	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Prosenttia	Osakkeiden lukumäärä/osakas
1-1 000	88 334	86,6	52 639 202	4,1	596
1 001-5 000	11 245	11,0	23 964 403	1,9	2 131
5 001-50 000	1 903	1,9	27 282 273	2,1	14 336
50 001-100 000	157	0,2	11 508 385	0,9	73 302
100 001-1 000 000	246	0,2	84 679 823	6,6	344 227
1 000 001-	95	0,1	1 075 193 355	84,3	11 317 825
Yhteensä	101 980	100,0	1 275 267 441	100,0	

Lähde: Värdepapperscentralen VPC AB

Osakekohtaiset tunnusluvut ¹

	Nordbanken Holding		Nordbanken		
	1998	1997 Pro forma	1996	1995	1994
Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	1 275 267	1 275 267	182 742	215 000	429 761
Tilikauden tulos, kr ²	2,92	4,40	29,41	22,65	13,97
Oma pääoma, kr ²	21,30	19,10	95,27	86,74	76,78
Osinko, kr ^{2 3}	1,64	1,50	9,50	7,50	4,65
Osakekurssi 30.12., kr	52,00	44,80	206,50	115,00	-
Markkina-arvo/oma pääoma	2,4	2,3	2,2	1,3	-
P/E-luku (hinta/voitto -suhde)	17,8	10,2	7,0	5,1	-
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,2	3,3	4,6	6,5	-

¹ Määritelmät käyvät ilmi sivulta 12. Vuoden 1997 ja 1998 tiedot koskevat Nordbanken Holdingia, kun taas tätä aikaisemmat tiedot koskevat Nordbanken AB:ta. Vuoden 1997 osakevaihdossa Nordbanken AB:n osakkaille tarjottiin 7 Nordbanken Holdingin osaketta kutakin heidän omistamaansa Nordbanken AB:n osaketta kohti.

² Osakekohtaiset tiedot ennen vuotta 1995 on oikaistu siten, että niissä huomioidaan osakkeen nimellisarvon korotus 12,50 kruunusta 25,00 kruunuun ja vastaava osakkeiden lukumäärän väheneminen, sekä samassa yhteydessä järjestetty pienehkö rahastoanti ennen osakesarjojen vuonna 1995 tapahtunutta yhdistämistä.

³ 29. syyskuuta 1995 jaettiin ylimääräinen 9,30 kruunun osinko osaketta kohti. Vuodelle 1998 ehdotettu osinko.

Tuloslaskelma

Miljoonaa kruunua	Liite	Nordbanken Holding AB ml. osakkuusyhtiö		Nordbanken Holding AB ¹	
		1998	1997 Pro forma	1998	1997
Liiketoiminnan tuotot		–	–	–	–
Liiketoiminnan kulut					
Henkilöstökulut	2	0	–	0	–
Liiketoiminnan muut kulut		- 12	–	- 12	–
Liikevoitto		- 12	–	- 12	–
Rahoitus- ja sijoitusomaisuuden tuotot					
Ennako-osinko		–	–	–	4 934
Korkotuotot		78	–	78	–
Korkokulut		- 8	–	- 8	–
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetyistä yhtiöistä Yhteistoimintasopimuksen mukainen oikaisu		5 432 } 710 }	5 113		
Tulos rahoituserien jälkeen		6 200	5 113	58	4 934
Eläkekassan/-säätiön ylikatteen palautus ²		802	1 367		
Kiinteistöjen arvonalennukset ²		- 3 267	- 867		
Voitto ennen veroja		3 735	5 613	58	4 934
Tuloverot ³		- 16	–	- 16	–
Tilikauden voitto		3 719	5 613	42	4 934

¹ Nordbanken Holding AB (publ) rekisteröitiin 8.10.1997. Yhtiön ensimmäinen tilikausi oli siis 8.10.1997–31.12.1997.

² Tulokseen sisältyy 60 prosenttia MeritaNordbanken-ryhmän eläkekassan/-säätiön ylikatteen palautuksesta ja ryhmän kiinteistöjen arvonalennuksesta.

³ Tuloverot sisältävät vain Nordbanken Holding AB:n verot. Nordbanken Holding AB:n osuus muista MeritaNordbanken-ryhmän veroista sisältyy erään "Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetyistä yhtiöistä" 1 028 miljoonaa kruunua (v. 1997 1 255 miljoonaa kruunua).

Rahoituslaskelma

Miljoonaa kruunua	Nordbanken Holding AB	
	1998	1997
Varainhankinta		
Tulos rahoituserien jälkeen	58	4 934
Verot	- 16	-
Yhtiön perustaminen/uusmerkinta	-	1
Käyttöpääoman muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten lisäys	-	- 1 913
Lyhytaikaisten saamisten vähennys	106	-
Lyhytaikaisten velkojen lisäys	211	51
Pitkäaikaisten saamisten vähennys	1 981	-
Varainhankinta yhteensä	2 340	3 073
Varainkäyttö		
Osakesijoitukset	189	1 090
Pitkäaikaisten saamisten lisäys	-	1 981
Osakepääoman alennus	-	1
Osingonjako	1 913	-
Varainkäyttö	2 102	3 072
Likvidien varojen muutos	238	1

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1: Tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Ruotsin tilinpäätöslain (ÅRL) mukaisesti.

Pakkolunastusmenettelystä sekä osakkeiden hankinnasta aiheutuneet kulut on aktivoitu vuoden 1998 aikana. Yhteensä nämä erät ovat 189 miljoonaa kruunua. Pakkolunastusmenettelyn kohteena olevia osakkeita oli 31.12.1998 lunastamatta 141 929 kappaletta.

Konsernitilinpäätöstä ei ole laadittu, koska yhtiön äänivalta MeritaNordbanken Abp:ssä on 50 prosenttia. (Ks. myös liite 3).

Osakkuusyhtiön tulos on huomioitu pääomaosuusmenetelmällä. Osuus tuloksesta ja omasta pääomasta on oikaistu yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Liite 2: Henkilöstö

Yhtiöllä oli vuoden 1998 aikana yksi työntekijä, toimitusjohtaja. Hänelle maksettiin palkkaa 100 000 kruunua. Sosiaalikulut olivat 24 000 kruunua. Hallituksen jäsenille ei maksettu palkkiota.

Yhtiöllä ei ole sopimuksia erorahan, eläkkeen tai muun vastaavan maksamisesta toimitusjohtajalle tai hallitukselle. Toimitusjohtajalle tai hallituksen jäsenille ei ole myönnetty luottoja.

Liite 3: Osakeomistukset

31.12.1998	Osakkeiden lukumäärä	Nimellisarvo, miljoonaa markkaa	Kirjanpitoarvo, miljoonaa kruunua	Markkina-arvo	Ääniosuus (% ¹)
Käyttöomaisuus					
MeritaNordbanken Oyj ²					
	Kantaosakkeet	560 000 000	5 600	–	50 (40)
	Etuoikeutetut osakkeet	280 000 000	2 800	–	0 (20)

¹ Mahdollinen poikkeava pääomaosuus suluissa.

² MeritaNordbanken Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja kaupparekisteriin merkitty yhtiötunnus 725 985.
Oma pääoma 31.12.1998: 20 916 miljoonaa markkaa.
Tilikauden tulos 1.1.-31.12.1998: 2 705 miljoonaa markkaa.
MeritaNordbanken-ryhmän oma pääoma 31.12.1998: 28 366 miljoonaa markkaa.
MeritaNordbanken-ryhmän tilikauden tulos 1.1.-31.12.1998: 4 178 miljoonaa markkaa.

Liite 4: Saamiset

31.12., miljoonaa kruunua	1998	1997
Käyttöomaisuus		
Pitkäaikaiset saamiset Nordbanken AB:ltä	–	1 981
Vaihto-omaisuus		
Lyhytaikaiset saamiset Nordbanken AB:ltä	–	1 913
Lyhytaikaiset sijoitukset osakkuusyhtiöön	1 800	–
Muut lyhytaikaiset saamiset	0	–
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	7	–
Yhteensä	1 807	3 894

Liite 5: Oman pääoman muutokset ¹

Nordbanken Holding AB (publ) pl. osakkuusyhtiö

Miljoonaa kruunua	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Vapaa oma pääoma	Tilikauden tulos	Yhteensä
Oma pääoma vuoden alussa	8 927	3 036	4 934		16 897
Osingonjako			- 1 913		- 1 913
Tilikauden tulos				42	42
Oma pääoma vuoden lopussa	8 927	3 036	3 021	42	15 026

¹ Yhtiön osakepääoma 31.12.1998: 8 926 872 087 kruunua (1 275 267 441 osaketta nimellisarvoltaan 7 kruunua).**Not 6: Velat**

31.12., miljoonaa kruunua	1998	1997
Lyhytaikaiset velat osakkuusyhtiölle	203	–
Verovelat	5	–
Muut lyhytaikaiset velat	43	1
Siirtovelat	11	50
Yhteensä	262	51

Voitonjakoehdotus

Yhtiökokouksen käytössä on taseen mukaan:

	Miljoonaa kruunua
Aikaisempien tilikausien voitto	3 021
Tilikauden voitto	42
Yhteensä	3 063

Hallitus ja toimitusjohtaja ehdottavat voittovarojen käyttöä seuraavasti:

	Miljoonaa kruunua
Osakkeenomistajille jaetaan 1,64 kruunua/osake	2 091
Voittovarojen tilille jätetään	972
Yhteensä	3 063

23. helmikuuta 1999

Jacob Palmstierna, puheenjohtaja

Hans Dalborg

Bernt Magnusson

Vesa Vainio, varapuheenjohtaja

Casimir Ehrnrooth

Juha Niemelä

Dan Andersson

Mikko Kivimäki

Timo Peltola

Rune Brandinger, toimitusjohtaja

Hallitus

Nordbanken Holding AB:n hallitukseen kuuluvat samat henkilöt kuin Merita Oyj:n ja MeritaNordbanken Oyj:n hallitukseen.

Hallituksen työskentely on rinnakkaista Merita Oyj:n ja MeritaNordbanken Oyj:n hallitustyöskentelyn kanssa. Tarkemmat tiedot hallituksen työskentelystä ja jäsenistä on kerrottu sivuilla 83–84. Tämän toiminta-

kertomuksen alkuperäiskappaleeseen on liitetty kopio mainituista sivuista. Nordbanken Holdingin hallituksen jäsenille ei ole vahvistettu erityistä työnjakoa. Palmstierna, Andersson, Dalborg, Magnusson ja Brandinger ovat olleet hallituksen jäseniä lokakuusta 1997. Vainio, Ehrnrooth, Kivimäki, Niemelä ja Peltola ovat olleet jäseniä vuodesta 1998.

Tilintarkastuskertomus

Nordbanken Holding AB (publ) –yhtiön (rekisterinumero 556547-0977) yhtiökokoukselle.

Olemme tarkastaneet Nordbanken Holding AB (publ) -yhtiön tilinpäätöksen ja kirjanpidon sekä hallituksen ja toimitusjohtajan hoitaman hallinnon tilivuodelta 1998. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat kirjanpitoasiakirjoista ja hallinnosta. Meidän vastuullamme on antaa lausunto tilinpäätöksestä ja hallinnosta suoritamamme tarkastuksen perusteella.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Sen mukaisesti olemme suunnitelleet ja suorittaneet tilintarkastuksen riittävässä laajuudessa todetaksemme, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä. Tarkastus käsittää valikoitujen tositteiden tutkimisen tilinpäätösasiakirjoissa esitettyjen määrien ja muiden tietojen osalta. Siihen sisältyy myös tilinpäätösperiaatteiden tarkastus sekä varmistuminen siitä, että hallitus ja toimitusjohtaja ovat noudattaneet niitä, samoin kuin tilinpäätösaineistossa esitettyjen tietojen arviointi kokonaisuutena. Olemme tutustuneet yhtiössä tehtyihin olennaisiin päätöksiin, suoritettuihin toimenpiteisiin ja valliinisiin olosuhteisiin voidaksemme todeta, onko joku hallituksen jäsenistä tai toimitus-

johtaja yhtiöön nähden korvausvelvollinen tai onko hän muutoin toiminut osakeyhtiölain, tilinpäätöslain tai yhtiöjärjestyksen vastaisesti. Käsityksemme mukaan tarkastuksemme antaa riittävät perusteet alla esitetyle lausunnonle.

Tilinpäätös on laadittu tilinpäätöslain mukaisesti.

Puollamme sitä,

– että tuloslaskelma ja tase hyväksytään ja

– että voittovarot käytetään hallituksen kertomuksessa esitetylellä tavalla.

Hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja eivät ole suorittaneet eivätkä laiminlyöneet mitään toimenpiteitä siten, että heille käsityksemme mukaan voisi aiheutua korvausvelvollisuus yhtiöön nähden. Tästä syystä puollamme sitä, että

– hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle myönnetään vastuuvapaus tilivuodelta 1998.

Tukholmassa 23. helmikuuta 1999

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

Per-Olof Akteus
Auktoriserad revisor

Tilintarkastustyötä on selostettu sivulla 88 kohdassa Tilintarkastajat.

Merita Oyj 1998

Toimintakertomus

Ly-tunnus 40.495. Yhtiön rekisteröity toimipaikka on Helsingissä.

Merita Oyj ja Nordbanken Holding AB (publ) omistavat MeritaNordbanken-konsernin emoyhtiön MeritaNordbanken Oyj:n. MeritaNordbanken-konserni ja edellä mainitut kaksi omistajayhtiötä muodostavat MeritaNordbanken-ryhmän.

MeritaNordbanken-ryhmän vuosikertomus (ml. tuloslaskelmat ja taseet) on olennainen ja erottamaton osa Merita Oyj:n vuosikertomusta. Merita Oyj:n talouskehityksen valaisemiseksi seuraavassa esitetään Merita Oyj:n tuloslaskelmat ja taseet sekä mukaan lukien että pois lukien osakkuusyhtiö MeritaNordbanken.

MeritaNordbanken-ryhmää kuvaavat tunnusluvut esitetään sivulla 10.

Tärkeitä tapahtumia

Merita Oyj luovutti 31. maaliskuuta 1998 koko liiketoimintansa MeritaNordbanken Oyj:lle yhtiön osakkeita vastaan. Samanaikaisesti Merita Oyj lakkasi olemasta Merita-konsernin emoyhtiö. Vastaavasti Nordbanken Holding luovutti 1. huhtikuuta 1998 apporttina koko osakeomistuksensa Nordbankenissa MeritaNordbanken Oyj:lle yhtiön osakkeita vastaan. Kun molemmat yhtiöt olivat näin siirtäneet liiketoimintansa, tuloksena syntyi MeritaNordbanken-konserni. MeritaNordbanken Oyj:n osakepääoman lisäykset merkittiin kaupparekisteriin 18. huhtikuuta 1998.

13. lokakuuta 1997 päivätyn yhteistyösopimuksen mukaan Merita Oyj, Nordbanken Holding AB ja MeritaNordbanken-konserni muodostavat liiketoiminnallisen kokonaisuuden. Tämän varmistamiseksi sopimuksessa määrätään muun muassa, että omistajayhtiöiden pääomarakenteessa, omaisuudessa, veloissa tai rahavaroissa mahdollisesti olevat eroavaisuudet eivät saa vaikuttaa eri yhtiöiden osakkeenomistajien taloudelliseen asemaan millään tavalla. Sopimuksessa on lisäksi määräys, jonka mukaan Merita Oyj:n ja Nordbanken Holding AB:n on myötävaikutettava siihen, että varoja siirretään tarpeen mukaan MeritaNordbankenin ja omistajayhtiöiden välillä.

Merita Oyj:n osakkeenomistajilla on 40 ja Nordbanken Holdingin osakkeenomistajilla 60 prosentin omistusosuus koko ryhmän pääomaan.

Yhteistyösopimukseen on sisällytetty myös seuraavat määräykset. Nordbanken Holdingin omistukses-

sa olevat MeritaNordbankenin etuosakkeet on muunnettava suhteessa 1:1 yhtiön kantaosakkeiksi tietyissä tilanteissa. Muunto on suoritettava kolmannen osapuolen hankkiessa huomattavan määrän MeritaNordbankenin osakkeita siten, ettei yksikään osakkeenomistaja omista yli 50 prosenttia äänivallasta MeritaNordbankenissa, tai mikäli MeritaNordbankenin yhtiökokous tekee asiasta yksimielisen päätöksen. Tämän lisäksi yhtiökokouksella on oikeus yksimielisellä päätöksellä lunastaa etuosakkeet. MeritaNordbankenin kaikilla kantaja etuosakkeilla on sama oikeus osinkoon. Mikäli muuntoa tai lunastusta ei ole suoritettu 1. tammikuuta 2001 mennessä, etuosakkeet oikeuttavat kyseisen ajankohdan jälkeen haltijansa osinkoon, joka ylittää kantaosakkeista maksettavan osingon 20 prosentilla. Tällöin omistajayhtiöiden välinen nykyinen 60/40-omistussuhde muuttuisi osingon osalta noin 61,5/38,5-suhteeksi.

Mikäli etuosakkeet konvertoidaan vuonna 2001 tai sen jälkeen, oikeus korkeampaan osinkoon päättyy muuntotilikauden lopussa.

Tulos ja taloudellinen asema

Merita Oyj:n (40 prosentin) osuus MeritaNordbanken-konsernin vuoden 1998 tuloksesta kirjataan osakkuusyhtiöosuuksiin, joihin kuuluvat myös -478 miljoonan markan oikaisuerä yhteistyösopimuksen mukaisesti. Vuoden 1998 tulokseen vaikutti myönteisesti myös 40 prosentin osuus eläkesäätiöiden ja -kassan ylikatteenpalautuksesta, 360 miljoonaa markkaa (618 miljoonaa markkaa vuonna 1997) ja tulosta rasitti 40 prosentin osuus kiinteistöjen arvonalennuksista, 1 468 miljoonaa markkaa (392 miljoonaa markkaa). Tulos vastaa 40 prosenttia koko MeritaNordbanken-ryhmän tuloksesta ollen 1 671 miljoonaa markkaa (verrattuna vuoden 1997 proforma-tulokseen 2 538 miljoonaa markkaa).

Osakkuusyhtiöosuuksien lisäämisen ja yhteistyösopimuksen mukaisen oikaisuerän jälkeen Merita Oyj:n oma pääoma vastaa 40 prosenttia koko MeritaNordbanken-ryhmän omasta pääomasta, eli 11 346 miljoonaa markkaa.

Merita Oyj:n tilikauden tulos (pl. osakkuusyhtiö) oli 816 miljoonaa markkaa. Tulokseen sisältyy 782 miljoonan markan suuruinen myyntivoitto Vakuutusosakeyhtiö Sammon osakkeiden myynnistä.

Osinko

Merita Oyj:n hallitus on ehdottanut osingonjaoksi 1,05 markkaa osaketta kohden.

Yhtiökokous

Meritan Oyj:n yhtiökokous pidetään maanantaina 29. maaliskuuta 1999 klo 15.00 Helsingin Messukeskuksen kongressisiivessä (osoite Rautatieläisenkatu 3).

Ilmoittautuminen

Osakeyhtiölain 11 pykälän 3a momentin mukaan osakkeenomistajilla, jotka on merkitty yhtiön osakseluetteloon viimeistään keskiviikkona 24. maaliskuuta 1999, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen. Myös osakkeenomistajalla, joka ei ole siirtänyt osakkeitaan arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen, mikäli hänet on merkitty yhtiön osakseluetteloon ennen lokakuun 16. päivää vuonna 1992 (KOP) tai ennen marraskuun 20. päivää 1992 (Unitas). Viimeksi mainitussa tapauksessa yhtiön osakkeenomistajan on esitettävä osakekirjansa tai muu asiakirja, joka vahvistaa, että omistusoikeus osakkeisiin on siirretty arvo-osuustilille.

Osallistuakseen yhtiökokoukseen osakkeenomistajan on ilmoitettava yhtiölle viimeistään keskiviikkona 24. maaliskuuta 1999 klo 16.15.

Mahdolliset valtakirjat, joiden nojalla valtuutetut haluavat käyttää osakkeenomistajan äänioikeutta yhtiökokouksessa, on lähetettävä osakerekisteriin edellä mainittuun osoitteeseen ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Ilmoittautuminen kirjeitse osoitteeseen:

Merita Oyj
2599 Osakerekisteri
PL 84
FIN-00101 Helsinki

tai puhelimitse numeroon (09) 165 40631 tai (09) 165 40632 klo 9.15–16.15. Kirjeen on oltava vastaanottajalla ennen ilmoittautumisajan päättymistä. Ilmoittautuminen voidaan tehdä myös Internetin kautta osoitteessa www.meritanordbanken.com.

Osingonjako ja osingon täsmäyspäivä

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa vuodelta 1998 jaetaan 1,05 markkaa osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka on osakkeen täsmäytyspäivänä merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n ylläpitämään yhtiön osakseluetteloon.

Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osingonmaksun täsmäytyspäivä on 1. huhtikuuta 1999 ja että osingot maksetaan 12. huhtikuuta 1999.

Merita Oyj:n osakepääoman korotukset 1994–1998

Korotustapa ja -aika	Merkintäsuhde tai merkittäjä	Merkintähinta, mk	Uusien osakkeiden lukumäärä, kpl	Osinko-oikeus	Osakepääoman korotus, milj. mk	Uusi osakepääoma milj. mk
Suunnattu anti 29.12.1995	Kansallis-Yhtymä Oy:n 3 osakkeella 1 uusi Merita Oyj:n osake	10,00	346 457 170	1/1 1995	3 465	8 305
Merkinnät optiotodistuksilla (optiolaina 1990)	Henkilöstö					
– 1997		28,94	2 457	1/1 1997	0	8 305
– 1998		28,94	1 483 438	1/1 1998	15	8 319
Vaihdot vaihto- velkakirjoilla 1992–1998	1 velkakirjalla (nimellisarvo 10 000 markkaa) 300 uutta osaketta	33,33	83 400	1/1 1999	1	8 320

Tunnuslukujen määritelmät sivulla 12.

Osakeomistuksen jakautuminen

Osakemäärä, kpl	Osakkaiden lukumäärä, kpl	Osakkaiden lukumäärä, %	Osakkeiden lukumäärä, kpl	Osakkeiden lukumäärä, %	Osakkeiden lukumäärä/osakas
1–1 000	231 590	78,6	62 534 830	7,5	270
1 001–10 000	59 658	20,2	154 287 933	18,5	2 586
10 001–100 000	3 155	1,1	68 456 541	8,2	21 698
100 001–1 000 000	161	0,1	45 561 338	5,5	282 990
1 000 001–	32	0,0	195 746 923	23,5	6 117 091
Hallintarekisterissä	13	0,0	304 466 146	36,6	23 420 473
Yhteistilillä			967 033	0,1	
Yhteensä	294 609	100,0	832 020 744	100,0	2 824

Lähde: Suomen Arvopaperikeskus.

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Vuoden 1998 lopussa Merita Oyj:n osakepääoma oli 8 320 207 440 markkaa. Yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 4 000 000 000 markkaa ja enimmäispääoma 16 000 000 000 markkaa, missä rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Hallituksella ei ole voimassaolevia valtuutuksia osakepääoman korottamiseen. Vuoden lopussa osakkeiden nimellisarvo oli 10 markkaa ja osakkeita oli yhteensä 832 027 744.

Vuoden 1998 aikana osakkeiden määrä kasvoi yhteensä 1 566 838 osakkeella. Tästä 1 483 438 osaketta johtui optiolainan jäljellä olleilla merkintäoikeuk-

silla tehdyistä merkinnöistä. Merkintäaika päättyi 12. maaliskuuta 1998. Loppu 83 400 osakkeen lisäys johtui vuoden 1992 vaihtovelkakirjalainojen konvertoineista.

Euroon siirtymisen johdosta yhtiön osakepääoma on vuoden 1999 alusta lähtien ilmaistu euromääräisenä eikä osakkeilla ole enää nimellisarvoa.

Äänestys oikeus yhtiökokouksessa

Yhtiökokous päätti 28. lokakuuta 1998 yhdistää yhtiön kaksi osakesarjaa eli A- ja B-osakkeet. Tästä lähtien kaikilla osakkeilla on sama äänimäärä ja sama oikeus

Merita Oyj:n osakekohtaiset tiedot ¹

	1998	1997	1996	1995	1994
Osakesarjat yhteensä					
Osakkeita keskimäärin, milj. kpl	832	830	830	744	484
Osakkeita 31.12., milj. kpl	832	830	830	830	484
Markkina-arvo 31.12., milj. mk	26 791	24 674	12 053	9 128	5 858
Tulos osaketta kohti (EPS), mk (kaikkien vaihto-oikeuksien käyttämisen jälkeen)	1,96	2,97	2,57	0,49	- 2,61
Oma pääoma/osake, mk (kaikkien vaihto-oikeuksien käyttämisen jälkeen)	13,64	13,43	13,58	11,50	11,00
Osinko/tulos, %	53,5	33,7	21,6	-	-
Markkina-arvo/oma pääoma	2,4	2,2	1,3	1,0	1,1
A-osakkeet					
Keskikurssi, mk	31,84	20,86	11,30	12,80	16,12
Alin kurssi, mk	21,30	14,10	9,10	10,20	12,00
Ylin kurssi, mk	39,70	30,00	15,20	15,10	20,60
Vaihto, 1 000 kpl	468 374	387 495	294 667	129 141	125 085
Vaihto, % osakkeista	61,3	50,8	38,6	16,9	30,0
Osakkeita keskimäärin, milj. kpl	764	763	763	677	417
Osakkeita 31.12., milj. kpl	832	763	763	763	417
Markkina-arvo 31.12., milj. mk	26 791	22 745	10 991	8 396	5 085
Osinko/osake, mk	1,05	1,00	0,20	-	-
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,3	3,4	1,4	-	-
Hinta/voitto -suhde (P/E-luku)	16,4	10,1	5,6	22,4	-
B-osakkeet ²					
Keskikurssi, mk	30,16	21,16	12,09	12,90	14,61
Alin kurssi, mk	21,00	15,70	10,00	10,30	11,30
Ylin kurssi, mk	37,60	29,00	16,50	15,00	19,20
Vaihto, 1 000 kpl	18 738	24 681	10 506	12 622	23 591
Vaihto, % osakkeista	27,9	36,7	15,6	18,8	35,1
Osakkeita keskimäärin, milj. kpl	67	67	67	67	67
Osakkeita 31.12., milj. kpl	-	67	67	67	67
Markkina-arvo 31.12., milj. mk	-	1 929	1 062	732	773
Osinko/osake, mk	-	0,90	1,60	-	-
Efektiivinen osinkotuotto, %	-	3,1	10,1	-	-
Hinta/voitto -suhde (P/E-luku)	-	9,7	6,1	22,2	-

¹ Osakeantioikaistaina, laskettu Rahoitustarkastuksen määräysten mukaisesti.

² B-osakkeet yhdistettiin A-osakkeisiin 5.11.1998.

yhtiön tulokseen, pääomaan ja osinkoon. Entisellä A-osakkeella oli 10 ääntä ja B-osakkeella yksi ääni. B-osakkeella oli etuoikeus tietyn suuruiseen osinkoon ennen kuin A-osakkeelle alettiin maksaa osinkoa.

Yhtiöjärjestyksen 9 §:n äänestysrajoituksen mukaan kenelläkään ei ole oikeutta äänestää yli viidellä prosentilla kokouksessa edustettuna olevasta äänimäärästä. Yhtiöjärjestyksen 20 §:ään sisältyy lunastusvelvollisuus muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta sille osakkeenomistajalle, joka hankkii 33 1/3 tai 50 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista tai äänistä.

Merita Oyj:n hallitus on 22.10.1997 tehnyt Nordbanken Holding AB:n kanssa sopimuksen Merita-Nordbanken Oyj:n omistamisesta. Sopimuksessa sovietaan tilanteesta, jossa kolmas osapuoli hankkii määräävän aseman ainoastaan Meritassa tai Nordbanken Holdingissa.

Vaihtovelkakirjalaina 1992

Vuonna 1992 yleisölle liikkeeseenlasketun Merita Oyj:n 906,1 miljoonan markan vaihtovelkakirjalainan yksi 10 000 markan velkakirja voidaan vaihtaa 300 A-osakkeeksi laskennalliseen hintaan 33,33 markkaa osake. Vaihto voidaan tehdä vuosittain 2.1.–30.11., kuitenkin viimeistään 17.8.2042. Yhtiöllä on oikeus maksaa lainan pääoma takaisin kokonaan tai osittain 17.8.2002 tai milloin tahansa sen jälkeen.

Lainan liikkeessä oleva määrä 31.12.1998 oli 903,3 miljoonaa markkaa. Vaihdon seurauksena osakkeiden kokonaismäärä voi kasvaa enintään 27 099 000 osakkeella ja osakepääoma 270 990 000 markalla. Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä voi vaihtojen seurauksena nousta korkeintaan 859 119 744 osakkeeseen.

Kurssikehitys, vaihto ja pörssi-arvo

Meritan osake noteerataan Helsingin arvopaperipörssissä.

Meritan osakekurssi nousi vuoden 1998 aikana 8,1 prosenttia. Samana ajanjaksona Helsingin arvopaperipörssin yleisindeksi kohosi 68,5 prosenttia pääasiassa Nokian voimakkaan nousun ansiosta.

Vuoden korkein kaupantekokurssi oli 39,70 markkaa (22.4) ja alhaisin 21 markkaa (8.10).

Merita Oyj:n suurimmat osakkeenomistajat

31.12.1998	Osakkeiden lukumäärä	Osuus pääomasta ja äänistä, %
Omaisuu-denhoito-yhtiö		
Arsenal Oy	63 933 333	7,7
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	13 000 001	1,6
Vahinkovakuutusyhtiö Pohjola	12 542 308	1,5
Keskinäinen Eläkevakuutusosakeyhtiö Varma-Sampo	10 516 101	1,3
Keskinäinen Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	10 370 298	1,2
Merita Oyj:n Eläkesäätiö	9 734 028	1,2
Meiji Life Insurance Company	8 538 666	1,0
Onninen Sijoitus Oy	7 900 600	0,9
Merita Oyj:n Eläkekassa	7 070 173	0,8
A. Ahlström Osakeyhtiö	5 147 918	0,6

Lähde: Suomen Arvopaperikeskus

Meritan osake oli Helsingin pörssin 3. vaihdetuin. Kokonaisvaihto oli 15 112 miljoonaa markkaa eli 487 miljoonaa osaketta.

Meritan markkina-arvo oli vuoden vaihteessa 26 791 miljoonaa markkaa. Markkina-arvo oli siten 236 prosenttia omasta pääomasta.

Osakkeenomistajat

Merita Oyj:llä oli viime vuoden vaihteessa yli 294 000 osakkeenomistajaa. Omistajien lukumäärä oli siis vähentynyt lähes 21 500:lla tilikauden aikana. Osakkeenomistusrakenne on seuraava: yksityishenkilöt omistavat yli 30 prosenttia, suomalaiset instituutiot noin 24 prosenttia ja ulkomaalaiset noin 38 prosenttia, loput 7,7 prosenttia Suomen valtion omistuksessa Omaisuu-denhoito-yhtiö Arsenal Oy:n kautta.

Näkymät

Mikäli talouskehitys jatkuu myönteisenä vuonna 1999, odotetaan tuloksen kehittyvän vakaasti lukuunottamatta kertaluontoisten erien vaikutusta.

Tuloslaskelma

Miljoonaa markkaa	Liite	Merita Oyj ml. osakkuusyhtiö Pro forma		Merita Oyj	
		1998	1997	1998	1997
Korkotuotot		151	67	151	67
Korkokulut		- 108	- 209	- 108	- 209
Rahoituskate		43	-142	43	- 142
Tuotot oman pääoman ehtoista sijoituksista					
Samaan konserniin kuuluvista yrityksistä		-	-	6	680
Muista yrityksistä		0	27	0	27
Palkkiotuotot		-	0	-	0
Palkkiokulut		- 1	- 3	- 1	- 3
Arvopaperikaupan nettotuotot		792	114	792	114
Liiketoiminnan muut tuotot		40	14	40	14
		874	10	880	690
Hallintokulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot		- 4	- 9	- 4	- 9
Henkilösivukulut					
Eläkekulut		- 18	- 0	- 18	- 0
Muut henkilösivukulut		- 0	- 0	- 0	- 0
Muut hallintokulut		- 66	- 36	- 66	- 36
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä		- 0	- 0	- 0	- 0
Liiketoiminnan muut kulut		- 7	- 11	- 7	- 11
		- 95	- 56	- 95	- 56
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetyistä yhtiöistä		2 403	2 419	-	-
Yhteistoimintasopimuksen mukainen oikaisu		- 478		-	-
Liikevoitto		2 704	2 373	785	634
Eläkekassan/-säätöön ylikatteen palautus ¹	10	360	618	25	631
Konserniavustukset		-	-	-	457
Kiinteistöjen arvonalennukset ¹		- 1 468	- 392	- 64	-
Voitto ennen veroja		1 596	2 599	747	1 722
Verot ²	9	75	- 61	69	- 252
Tilikauden voitto		1 671	2 538	816	1 470

¹ Tulokseen sisältyy 40 prosenttia MeritaNordbanken-ryhmän eläkesäätiöiden ja -kassan ylikatteen palautuksesta ja ryhmän kiinteistöjen arvonalennuksesta.

² Verot sisältävät vain Merita Oyj:n verot. Merita Oyj:n osuus muista MeritaNordbanken-ryhmän veroista sisältyy erään "Pääomaosuusmenetelmällä yhdistetyistä yhtiöistä" 545 miljoonaa markkaa (v. 1997 506 miljoonaa markkaa)

Tase

Miljoonaa markkaa	Liite	Merita Oyj ml. osakkuusyhtiö Pro forma		Merita Oyj	
		1998	1997	1998	1997
Vastaavaa					
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset		938	10	938	10
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksella		214	48	214	48
Saamistodistukset muilta		906	905	906	905
Osakkeet ja osuudet	2	1	887	1	887
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrityksissä	2	10 267	11 828	9 811	0
Osakkeet ja osuudet samaan konserniin kuuluvissa yrityksissä	2	–	–	–	11 536
Aineelliset hyödykkeet					
Kiinteistöt ja kiinteisöyhteisöjen osakkeet ja osuudet		–	13	–	13
Muut aineelliset hyödykkeet		–	1	–	1
Muut varat		3	6	3	6
Siirtosaamiset ja maksut ennakot		79	1 049	79	1 049
		12 408	14 747	11 952	14 455
Vastattavaa					
<i>Vieras pääoma</i>					
Muut kuin vaadittaessa maksettavat velat luottolaitoksille		–	803	–	803
Joukkovelkakirjalainat		–	1 774	–	1 774
Muut velat		70	6	70	6
Siirtovelat ja saadut ennakot		81	91	81	91
Pakolliset varaukset	3				
Eläkevaraukset		8	2	8	2
Muut pakolliset varaukset		–	21	–	21
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	4	903	906	903	906
Vieras pääoma		1 062	3 603	1 062	3 603
<i>Oma pääoma</i>					
Osakepääoma	5	8 320	8 305	8 320	8 305
Ylikurssirahasto		30	–	30	–
Vararahasto		211	211	211	211
Edellisten tilikausien voitto		1 114	90	1 513	866
Tilikauden voitto		1 671	2 538	816	1 470
Oma pääoma		11 346	11 144	10 890	10 852
		12 408	14 747	11 952	14 455
Taseen ulkopuoliset sitoumukset					
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset					
Takaukset ja pantit		8	8	8	8

Tilinpäätösperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja muiden tilinpäätöstä koskevien säädösten ja määräysten mukaisesti. Tämä tilinpäätöksen painettu versio sisältää ainoastaan ne tilinpäätöksen liitetiedot, joilla on yhtiön tuloksen ja taloudellisen aseman arvioinnin kannalta olennaista merkitystä. Hallituksen allekirjoittama alkuperäinen tilinpäätös sisältää kaikki säädetyt liiketiedot. Kopioita alkuperäisistä tilinpäätösasiakirjoista on saatavana konsernin taloushallinnosta.

Konsernitalinpäätöstä ei ole laadittu, koska yhtiön äänioikeus MeritaNordbanken Oyj:ssä on 50 prosenttia. Omistusosuus MeritaNordbanken-konsernista on esitetty pääomaisuusmenetelmää noudattaen. Yhteistyösopimuksen mukaisesti osuus on oikaistu siten,

että Merita Oyj:n tulos ja oma pääoma vastaavat 40 prosenttia MeritaNordbanken-ryhmän tuloksesta ja omasta pääomasta.

Osakkuusyhtiöt sisältävässä vuoden 1997 pro forma -tilinpäätöksessä silloisten konserniyhtiöiden osakkeita on käsitelty osakkuusyhtiöosakkeina.

Saamiset ja velat on merkitty taseeseen sen määräisinä, mitä niistä hankittaessa on maksettu tai saatu. Pysyviin vastaaviin luokitellut arvopaperit käsittävät MeritaNordbanken Oyj:n osakkeet sekä korolliset arvopaperit. Nämä arvostetaan hankinta-arvoon. Muut arvopaperit luokitellaan vaihtuviin vastaaviin ja arvostetaan alimman arvon periaatteen mukaisesti.

Tilinpäätöksen liitteet

Liite 1: Saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla saamisilla

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Saamistodistukset	906	905
josta konserniyhtiöiltä	–	905
omistusyhteisyrityksiltä	906	–

Liite 2. Osakkeet ja osuudet

Miljoonaa markkaa	1998		1997	
	Julkisesti noteeratut	Muut	Julkisesti noteeratut	Muut
Kirjanpitoarvo				
– pysyvät vastaavat	–	–	829	56
– muut	–	1	–	1
Yhteensä	0	1	829	58

Markkina-arvon ja sitä alemman kirjanpitoarvon välinen erotus, julkisesti noteeratut osakkeet ¹

– pysyvät vastaavat	–	–	845	–
Yhteensä	0	–	845	–

Yhtiöllä ei tilikauden päättyessä ollut lainaksi otettuja eikä lainaksi annettuja arvopapereita.

¹ Ilman tytär- ja omistusyhteisyrityksiä. Merita Oyj ei omista omia osakkeitaan.

Tytär- ja omistusyhteisyritysosakkeiden kirjanpitoarvo

Miljoonaa markkaa	Merita Oyj ml osakkuusyhtiö		Merita Oyj	
	1998	Pro forma 1997	1998	1997
Tytäryhtiöt ¹				
– luottolaitokset	–	–	–	8 863
– muut	–	–	–	2 673
Yhteensä	–	–	–	11 536
Omistusyhteisyritykset				
– muut kuin luottolaitokset	10 268	11 828	9 811	–
Yhteensä	10 268	11 828	9 811	–

¹ Tytäryhtiöitä ei ole konsolidoitu vuonna 1997. Pro forma -tilinpäätöksessä, ml. osakkuusyhtiö, osakkeita on käsitelty osakkuusyhtiöosakkeita.

Osakeomistukset 31.12.1998, osakkuusyhtiöt	Kotipaikka	Osuus osakkeista, %	Osuus äänistä, %	Kirjanpitoarvo, mmk
MeritaNordbanken Oyj	Helsinki	40,0	50,0	9 811

Liite 3: Pakolliset varaukset

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Eläkevastuut	8	2
Muut pakolliset varaukset	–	21
Yhteensä	8	23

Liite 4: Velat joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Velat, joiden kirjanpitoarvo on yli 10% kaikista veloista joilla on huonompi etuoikeus ¹	903	906
– josta ikuiset lainat	903	906

¹ Vaihtovelkakirjalaina, ks. sivu 109

Liite 5: Oma pääoma

Miljoonaa markkaa Merita Oyj ml. osakkuusyhtiö	Osake- pääoma	Sidotut rahastot	Aikaisempien tilikausien voitto	Yhteensä
Oma pääoma tilikauden alussa	8 305	211	2 628	11 144
Osingonjako	–	–	- 824	- 824
Vaihdot vaihtovelkakirjoilla	15	30	–	45
Muut muutokset	–	–	- 690	- 690
Tilikauden tulos	–	–	1 671	1 671
Oma pääoma tilikauden lopussa	8 320	241	2 785	11 346
Merita Oyj pl. osakkuusyhtiö	8 320	241	2 328	10 890
Josta jakokelpoinen oma pääoma			2 328	2 328
	31.12.1998		31.12.1997	
Oma pääoma pl. osakkuusyhtiö	10 890		10 852	
Osuus osakkuusyhtiön omasta pääomasta	657		292	
Yhteistoimintasopimuksen mukainen oikaisu	- 200			
Oma pääoma ml. osakkuusyhtiö	11 346		11 144	

Liite 6: Merita Oyj:n osakkeet

Katso sivut 107–108.

Liite 7: Osakkeenomistajat

Suurimmat osakkeenomistajat osakasluettelon mukaan, katso sivu 109.

Liite 8: Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat

Kaikki saamiset ja velat ovat markkamääräisiä

Liite 9: Verot

Miljoonaa markkaa	1998	1997
Laskennalliset verosaamiset	-	-
Varsinaisesta toiminnasta johtuvat tuloverot ¹	- 70 ¹	251
Satunnaisista eristä johtuvat verot	-	-
Yhteensä	- 70	251

¹ Sisältää aikaisempina vuosina kuluiksi kirjattujen verojen palautuksia 146 miljoonaa markkaa.

Liite 10: Eläkesitoumuksista johtuva vastuu**Henkilöstön eläketurva ja siitä aiheutuvat eläkevastuut**

Merita Oyj:n henkilöstön lakisääteinen eläketurva katetaan TEL-vakuutus sopimuksien mukaisin maksuin. Lisäeläketurvasta aiheutuvat eläkevastuut on hoidettu Merita Oyj:n Eläkekassan ja Eläkesäätiön kautta, lukuunottamatta sitä osaa Merita Oyj:n eläkevastuista, 687 miljoonaa markkaa, joka on tilikauden aikana siirretty Eläkekassasta Merita Henkivakuutus Oy:lle.

Eläkelaitokset eivät perineet kannatusmaksuja vuodelta 1998. Eläkevastuut on täysin katettu. Merita Merita Oyj:n tulokseen on kirjattu 25 miljoonaa markkaa Eläkekassan ylikatteen palautusta. Summa koostuu 18 miljoonan markan käteismaksusta ja siihen liittyvästä 7 miljoonan markan yhtiöverohyvityksestä.

Suoraan yhtiön vastuulla olevien eläkevastuiden johdosta on kirjattu 8 miljoonan markan pakollinen varaus.

Liite 11: Päätökset osakeanneista sekä optio-oikeuksien ja vaihtovelkakirjojen liikkeeseenlaskusta

Tilikauden aikana ei ole tehty päätöksiä osakkeiden tai niiden merkitsemiseen oikeuttavien optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjojen liikkeeseenlaskusta. Yhtiöllä ei ole yhtiökokouksen myöntämiä osakeantia tai optio-oikeuksien tai vaihtovelkakirjojen liikkeeseenlaskua koskevia valtuuksia.

Liite 12: Henkilöstö sekä toimi- ja valvontaelinten jäseniä koskevat tiedot

	1998	1997
Henkilöstö keskimäärin vuoden aikana	6	11
Muutos edellisestä vuodesta, henkilöä	- 5	- 1
%	- 45	- 8
Kokonainen henkilöstö	4	11
Muutos edellisestä vuodesta, henkilöä	- 7	1
Osa-aikainen henkilöstö	-	-
Muutos edellisestä vuodesta, henkilöä	-	-

Toimitusjohtajalle maksettiin palkkioita 2 366 592 markkaa, josta 482 040 markkaa oli vuoden 1997 tuloksen perusteella määrättyä palkkiota. Toimitusjohtajalla oli myös auto- ja asuntoetu. Hän on oikeutettu saamaan eläkettä, joka on 60 prosenttia eläkepalkasta koko eläkeajalta. Hallituksen jäsenille ei ole maksettu palkkioita.

Liite 13

Meritan kotipaikka on Helsinki. MeritaNordbanken Oyj on Merita Oyj:n osakkuusyhtiö.

Liite 14: Konsernin sisäiset erät**Konserni- ja osakkuusyhtiöiltä saadut rahoitustuotot ja niille suoritettut rahoituskulut**

Miljoonaa markkaa	1998	
	Konserniyhtiöt	Osakkuusyhtiöt
Korkotuotot	–	83
Korkokulut	–	44
Tuotot oman pääoman ehtoisista sijoituksista	6	–

Saamiset ja velat konserni- ja osakkuusyhtiöiltä

Miljoonaa markkaa	1998	
	Konserniyhtiöt	Osakkuusyhtiöt
Saamiset		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	–	938
Saamiset luottolaitoksilta	–	214
Saamistodistukset	–	906
Muut saamiset	–	1
Siirtosaamiset ja maksetut ennakot	–	17
Yhteensä	–	2 076
Velat		
Muut velat	–	64
Siirtovelat ja saadut ennakot	–	0
Yhteensä	–	64

Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle

Tilivuoden tulos ja sen käsittely

Yhtiön voitonjakokelpoinen oma pääoma 31.12.1998 oli 2 328 175 027,35 markkaa ja osakkuusyhtiöt mukaan lukien 2 785 miljoonaa markkaa. Yhtiön tulos vuodelta 1998 oli 816 116 591,30 markkaa.

Ehdotamme, että

1) osinkoa jaetaan 1,05 markkaa/osake, yhteensä	873 621 781,20 markkaa
2) että voittovarojen tilille jätetään	<u>1 454 553 246,15 markkaa</u>
	2 328 175 027,35 markkaa

23. helmikuuta 1999

Timo Peltola, pj

Rune Brandinger

Mikko Kivimäki

Jacob Palmstierna, vpj

Hans Dalborg

Bernt Magnusson

Dan Andersson

Casimir Ehrnrooth

Juha Niemelä

Vesa Vainio, tj

Merita Oyj:n hallitukseen kuuluvat samat henkilöt kuin Nordbanken Holding AB:n ja MeritaNordbanken Oyj:n hallitukseen.

Hallituksen työskentely on rinnakkaista Nordbanken Holding AB:n ja MeritaNordbanken Oyj:n halli-

tustyöskentelyn kanssa. Tarkemmat tiedot hallituksen työskentelystä ja jäsenistä on kerrottu sivuilla 83–84. Tämän toimintakertomuksen alkuperäiskappaleeseen on liitetty kopio mainituista sivuista. Meritan hallituksen jäsenille ei ole vahvistettu erityistä työnjakoa.

Tilintarkastuskertomus

Merita Oyj:n (ly-tunnus 40.495) yhtiökokoukselle:

Olemme tarkastaneet Merita Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1998. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä Merita Oyj:n että Merita Oyj:n ja sen osakkuusyhtiön tilinpäätöstietojen yhdistelmänä laaditut tuloslaskelmat, taseet ja liitetiedot. Merita-Nordbanken-ryhmän tilinpäätöstiedot muodostavat osan tilinpäätöksestä. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja yhtiön hallinnosta.

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteuttamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain sekä luottolaitostoiminnasta annetun lain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on

laadittu luottolaitostoiminnasta annetun lain ja kirjanpitolaian sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa yhdessä Merita-Nordbanken-ryhmän tilinpäätöstietojen kanssa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot yhtiön toiminnan tuloksesta tilivuodelta ja taloudellisesta asemasta tilinpäätöspäivänä. Merita Oyj:n sekä Merita Oyj:n ja sen osakkuusyhtiön tilinpäätöstietojen yhdistelmänä laaditut tuloslaskelmat ja taseet voidaan vahvistaa. Vastuuvapaus voidaan myöntää yhtiön hallituksen puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle ja hallituksen muille jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle taseen mukaisen vapaan oman pääoman käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme perehtyneet tilivuoden aikana julkistettuihin osavuositarkastuksiin. Käsitteemme mukaan osavuositarkastukset on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsinki 23. helmikuuta 1999

Eric Haglund
KHT

Mauri Palvi
KHT

*Tilintarkastustyötä on selostettu sivulla 88
kohdassa Tilintarkastajat.*

Konsernin hallinto ja johto vuonna 1998

Merita Oyj:n hallitus ja toimitusjohtaja

Merita Oyj:n hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen yhtiöjärjestyksen mukaisen toiminnan järjestämisestä. Meritan hallitus päättää sellaisista periaatteellisista ja laajakantoisista asioista, jotka yhtiön ja konsernin toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden eivät kuulu yhtiön ja/tai konserniyhtiöiden päivittäiseen hallintoon.

Merita Oyj:n osakkeenomistajat valitsevat varsinaisessa yhtiökokouksessa hallitukseen uusia jäseniä korvaamaan erovuorossa olevat. Yhtiökokous vahvistaa myös hallituksen jäsenille maksettavat palkkiot. Yhtiön hallitus valitsee keskuudestaan itselleen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vuodeksi kerrallaan.

Hallituksen jäsenet eivät ole konsernin palveluksessa lukuun ottamatta konsernijohtaja Hans Dalborgia ja Merita Oyj:n toimitusjohtajaa, Vesa Vainiota.

Toimitusjohtajan vastuulla on huolehtia yhtiön juoksevasta hallinnosta hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Hallitukselle ja toimitusjohtajalle vuonna 1998 maksetut palkat ja palkkiot käyvät ilmi tilinpäätöksen liitetiedosta 12 sivulla 115. Hallituksen jäsenten ja pääjohtajan henkilötiedot on esitetty sivulla 84.

Tilintarkastajat

Merita Oyj:n varsinainen yhtiökokous valitsee vuodeksi kerrallaan yhtiölle vähintään kolme tilintarkastajaa, joiden tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai tilintarkastusyhteisöjä. Merita Oyj:n tilintarkastajat on esitetty sivulla 88.

Muutoksia hallintoon ja johtoon

Meritan ja Nordbankenin yhdistymisen vuoksi konsernin hallinto ja johto on järjestetty uudelleen 1.1.1998 lukien.

Yhdistymisen jälkeen konsernia johtaa kymmenjäseninen MeritaNordbanken Oyj:n hallitus, jonka puheenjohtajana toimii Vesa Vainio. Tarkoitus on, että samat henkilöt ovat jäseniä myös sekä Merita Oyj:n että Nordbanken Holding AB:n hallituksissa, jotta varmistettaisiin mahdollisimman hyvin yhtiöiden toimiminen yhtenä kokonaisuutena. Hallituksen puheenjohtajana Merita Oyj:ssä on Timo Peltola ja Nordbanken Holding AB:ssa Jacob Palmstierna.

MeritaNordbankenin hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä konsernijohtaja valmistelevat hallituksen käsiteltäviksi tulevat asiat. Hallitus kokoontuu kerran kuukaudessa ja työskentelee tämän lisäksi vahvistamansa työjärjestyksen mukaisesti jakautuneena luotto-, finanssi-, tarkastus- ja palkkiovaliokuntaan.

MeritaNordbanken-konsernin konsernijohtaja ja MeritaNordbankenin toimitusjohtaja on Hans Dalborg. Konsernin operatiiviseen johtoon kuuluu hänen lisäkseen kymmenen konsernin eri toiminnoista vastaavaa johtajaa. Konsernijohto kokoontuu viikottain konsernijohtaja Dalborgin johdolla. Konsernijohdon jäsenet ovat samalla myös sekä Merita Pankin johtokunnan että Nordbankenin hallituksen jäseniä.

Osoitteet

MeritaNordbanken
Hamngatan 10
SE-105 71 Stockholm
Puhelin: +46 8 614 78 00
Telefax: +46 8 10 50 69
www.nb.se
www.meritanordbanken.com

MeritaNordbanken
Aleksanterinkatu 30, Helsinki
00020 MERITA
Puhelin: +358 9 1651
Telefax: +358 9 165 42838
www.merita.fi
www.meritanordbanken.com

Sijoittajayhteydet

Björn Westberg
MeritaNordbanken
SE-105 71 Stockholm
Puhelin: 46 8 614 87 50
Telefax: +46 8 614 87 10
Sähköposti: bjorn.westberg@nb.se

Taina Mäkijärvi
MeritaNordbanken
FIN-00020 MERITA
Puhelin: +358 9 165 43041
Telefax: +358 9 612 1264
Sähköposti: taina.makijarvi@merita.mailnet.fi

Vuosikertomuksen ovat valmistaneet:

MeritaNordbankenin Graafinen Palvelu, n3prenör

Kuvat: Pär Lundberg ym.

Repro: Arne Löfgren Offset, Typocenter Oy

Paino: Frenckellin kirjapaino

MSI 140

95.700

